

6.2.

H.M. 107.

Typeo. 358

ORAIN

*2/3 MacKings
Kinn*

GHAELACH,

AGUS

BHEURLA-GHAELACH.

LE RAIBARD STIUBHARD.

CLO-BHUAILT AN DUNEIDIN

LE C. STIUBHARD.

1802.

Rev. J. B. MacKinnon

LAURISTON CASTLE
LIBRARY ACCESSION

TO
COLONEL ALEXANDER ROBERTSON,
OF
STROWAN,
CHIEF OF CLAN DONACHI,
MEMBER OF THE HIGHLAND SOCIETY
OF SCOTLAND;

AND TO HIS BROTHER
COLONEL COLYEAR ROBERTSON,
MEMBER OF THE HIGHLAND SOCIETY
OF LONDON,

THE FOLLOWING
GAELIC AND ENGLISH POEMS,
ARE DEDICATED,

With the Greatest Respect,

By Their

Most Obligated, and Most Obedient Servant,

ROBERT STEWART, the Author.

TO THE
HONORABLE SENATE OF THE MASSACHUSETTS

REPORT

OF THE

COMMISSIONERS OF THE LANDS

IN RESPONSE TO A RESOLUTION

PASSED BY THE SENATE, FEBRUARY 18, 1857

AND A RESOLUTION

PASSED BY THE HOUSE OF REPRESENTATIVES,

MARCH 10, 1857

AND A RESOLUTION

PASSED BY THE SENATE,

MARCH 10, 1857

ALBANY:

JOHN B. ALLEN, PRINTER.

1857.

CLAR INNSEADH.

	Taobh,
ORAN do 'n Chomunn Righail Ghaelach	1.
Oran do Dhun-Alasteir	5.
Oran Mhaoilinn	10.
Oran Sheumais Robertson	15.
Cumha Iain Robertson	19.
Oran do Mhifs Siufi Stiubhard nife Bann-Thigh- earn Iochdear-thire	23.
Oran Fear agus Bean Bainnfe	26.
Oran do Thighearnas Sthruthain	29.
Oran do Dhonacha Dhomhnulach	34.
Oran do Dhomhnall Grigarach	38.
Oran do Dh'alastir Criathrair	42.
Oran do 'n Ti.	46.
Oran do 'n Bhuntata	49.
Oran do Thomais Duff	51.
Luineag do Raibard Stiubhard	55.
Luineag	59.
Luineag	62.
Oran do Dhruimachaoin	65.
Oran na 'm Fineachan	69.
Oran Gaoil	80.
Cumha Thighearna Urraird	83.
Oran do Chornail Uilleam Robertson	87.
Oran do Dhithis dhaoin uaisle	91.
Luineag	95.
	Oran

	Taobh.
Oran do Thuath Mhurlagan	102.
Oran do 'n Mhufg	104.
Oran do Dhoctair Stiubhard	108.
Oran air Gealla Pofaidh	110.
Oran Gaoil	113.
Oran do Sheumas Domhnulach	116.
Oran do Sheonaid Nic Lachluin	119.
Oran do Dhugh'l Stiubhard	122.
Oran do Dhombnull Mac Glaisain	126.
Cumha Dheorsa Mhinn	129.
Cumha Eoin Robertson	134.
Oran do Dh' ailein Grannda	138.
Oran air Gainne na Mine	140.
Oran do Mhuilean Chleidain	143.
Oran do Mhuilean lìn Phadric Scot	146.
Oran na 'n Gillean tha giulan Cathraichean ann an Duneidin	149.
Luineag	153.
Oran Iain Robertson	155.
Oran do Thighearna Shruthain	159.
Laoidh	162.
Laoidh	166.
The Lover's Condition	170.
Gaoil leis an t' sochair	171.
Mary's Dream	174.
Aisling Mairi	175.
The Maid that tends the Goats	177.
Nighean donn na 'n Gabhar	177.

Taobh

I was asleep and you waken'd me	-	180.
Bha mi 'm chadul sgu 'n dhuifg u mi	-	181.
The hard-hearted Lover	-	186.
An Leannan cruaidh.chridheach	-	187.
The Braes of Doune	-	190.
Brùghaichean Dhuine	-	191.
Tuireadh na Cloinne	-	192.
Mhali Bhoidheach	-	197.
Oran Sheumas Stiubhard	-	201.
Oran Gaoil	-	204.
The Mournful Shepherd	-	206.
Am Buachail Brònach	-	207.
Bainne Baile na 'n Taillearan	-	213.

MEAR

[MEARACHD CLO BUALIDH.]

Taobh. Loinn.

1.	1.	<i>airson</i> Ghaedhlaich, <i>leugh</i> Ghaelach.
6.	6.	— na, — nach.
--	11.	— Alastair, — Alasteir.
7.	14.	— glaoche — glaothaich.
8.	9.	— Diubhe, — Diubhc.
11.	7.	— eanachuimeach, — eanachuineach.
12.	18.	— toil-intim — toil-intinn.
14.	22.	— chiumhneach — chuimhneach.
15.	6.	— 'n aimeach — 'n ainmeach.
23.	13.	— Siufi Stiubhard.
24.	5.	— laithidh — leithidh.
31.	7.	— Mar — Mac.
81.	22.	— fabhaban — fabhaban.
109.	15.	— ais — air.
118.	15.	— fuasgia — fuasgla.
122.	11.	— aganach — oganach.
165.	5.	— brachduch — beachdach.
167.	12.	— anu — ann.
—	17.	— feis — fois.
175.	1.	— geul — geal.
191.	1.	— mi — mo.

ORAIN GAEHLACH.

ORAN DO'N CHOMUNN RIGHAIL GHAEDHLAICH,
Air fonn *Oran na 'm fineachan*,
LE ALASTIR MAC DHONUILL.

I.

'S E 'N Comunn righail Gaedhlach,
'N trafa tha mi luaidh,
Thall ann an Duneidin,
'S an an Lunnuin mar an ceudna
'S tric a tha mi 'g eisteachd,
'N fgeul a tha tighin uath ;
Ann an seasamh maith na Righeachd,
'S dileas iad do 'n tsluagh.

II.

'S i 'n fhuil bhia n' cuisle, 'ur finseare
Tha dìreadh ann, ur gruaidh
Dh'fhag iad sin mar dhilib dhuibh,
Bhi cridhail, cairdail, fireanach,
Ri neach gu brath do 'n linne,
A thig o'n tir mu thuath ;
'S cuir na gaedhlic ann an aird,
Sibh thairne i 'n clo-bual.

A

III.

III.

Tha ghaedhlic air a sgiathan,
 'S 'tha frian aice na beul,
 Nach leig air chall gu fìorruidh i,
 'S i do gach cainnt na rioghailte ;
 Sean i 's cha do liath i,
 'S i riabh ann O linn Eubh ;
 'S i mar fhìoreun ann s' na nialibh
 Thar gach ian san speur.

IV.

Tha ghaedhlic nis ga leugha,
 'S gach ceum a ni mi 's duthaich
 Tha 'm piobal air a thionda dhuin,
 'N deigh mhineach 's eidear-theangacha,
 'N tiomna nuadh 's an fèan-tiomnadh,
 Air tighin gu cainnt, ur dùch ; -
 Leis a Chuideachd fhuair an turram,
 'S dual doibh uille cliu.

V.

Bu mhiann libh as, 'ur n' oige,
 Na h' oranna le càil ;
 Ga 'n eisteachd ann 's nà feomraiche,
 'S am biodh an fheist le moralachd,
 Mar chleachd bhi aig, 'ur feorta,
 Aig Mac Leoid bha Ruari dall,
 'S bha Ian manntach aig Clann Domhnuill,
 'S aig gach feort bha Bard.

VI.

'S e ceol na piob a b' aite leo,
 Toirt caiseamachd sna blair,
 'N uair dheireadh gach ceann-tighe,
 'S a threun fhir fein a feithe air,
 Bhi cuirp ga n reub an latha sin,
 'S ga 'n sgatha thun a bhlair,
 Leis na finneachan nach pille,
 'S air nach giorag àr.

VII.

B' iad sin na daoine calma,
 O, gharbh-chrìochan na m' beann,
 Bu mhor an deidh air sealgairiachd,
 A leannachd feidh is earbeana.
 Bu mheafail iad fo 'n armibh,
 Sa nis mar dhearbhan clann,
 'S gheibh sibh sgeula beag an deighse
 Air an treibhantas lamh.

VIII.

'S i 'n reiseamaid duth ghaedhlach,
 Bha geardige 'ur dùch
 'N uair thug iad tir an Flannas iad,
 Gun chuir iad dith air namhada.
 Cha 'd imich is cha 'd' thainig,
 Thug barr orra sa chuis;
 Rinn iad sgatha leis a chlàidhe,
 Sheafamh fast cliu.

IX.

Tha nìs air dol 'n Euphaid,
 'S tha 'n sgeul air tighin as ùr ;
 Gu 'n ruidh iad air gach beigeanaid,
 Na chruinnich do na reuballich.
 Tha 'n turram ac a reir fin,
 Th' ar Reifeamaid fon Chrun ;
 * Dha 's da fhichead ghlac a mhisneach,
 'S nach d'fhag gin gu 'n cùl.

X.

† 'N deigh bhaiteal a bha 'n *Guibaic*,
 Bi cuimhne air clann a gaedi'l ;
 Si Reifeamaid an Fhrisealaich ;
 A rinn gu trein mar thigidh doibh,
 Rinn iad gu leir an crifreacha,
 Ghabh misneach ann fa bhlar ;
 Se luath's an lann a bhuala cheann,
 Thug buaidh do chlann nan gaedi'l.

XI.

'S Gach Reifeamaid a dheirich,
 Do fhliochd nan treun-fhear mor
 Toirt Barrachd air a cheille,
 Le 'm breacanan am fèile.
 'N uair rachadh iad fo 'n eaidh,
 Cha gheileadh iad 's iad beo.
 Se buaidh-larach bha mar abhaist,
 Aig gach al do 'n t feort.

XII.

* The 42d Regiment, at Egypt, 21st March, 1801.

† At the Battle of Quebec, in April 1760.

XII.

Tha 'n comunn rìghail gaedhleach,
 Air coisne gradh gach dùch ;
 Daoin uaisle fhliochd na Feinne,
 Bu bhuaghaile nam eiridh.
 Beir beannachd bhuain gu leir dhoibh,
 Tha speis aca ga 'n dùthich ;
 Ann an Lunnuin s an Duneidin,
 'S trein iad air, ur cùl.

ORAN DO DHÙN-ALASTEIR, BAILLE THIGHEARNA
 STHRUAIN 'S DO N DUTHAICH OS A CHION, GA
 N' AINME RAINNICH.

Air fonn *The clifty rocks*.

I.

Cha mi latha suas an aird,
 Agus tiomchìol locha Rainnich ;
 Bha na bàtachan le 'n croinn ;
 'N unn fa nall air bar na tuinn.
 Caoiltean dlu ann air gach taobh ;
 Far am fàithte daonan ealidh,
 Buic as maoisichean na 'n deann.
 Air feadh phreas fo theas na 'n craobh,
 Caoileach duth le liath-chirc fein,
 O gheig gu geig le sgiathan bàn.

II.

Thug mi fealla ris a bheinn,
 'Ris an abair iad Sichaillin,
 'S Buachail-eite an taobh shuas
 'S airde iad na Cruachan-beann
 'S conard ifal frath na dùch,
 Lointinn air na druith à gail-shian
 Fuarain ruidh o' 'n mhullach ard,
 Beinn-a-chuallach na 'n fruth-mearadh.

Uisge tamh air frath na tir,
 Air am bi an Ealla fnamh.

III.

Se Dun-Alastair as boich,
 Do na chite ann fann t'fealla,
 Aitridh ùr nan Uineag ard;
 Lughartan nan fraidean grinn,
 Màm nam Pìbirean ri chul,
 Far an duisge iad am baile
 Gart nan ubhal us nam pear,
 Ri teas grein fo sgè n' tuim.

Far an feine na cluig-chiuil,
 Do Thighearna Sthruthain bu mhor daimh.

IV.

Bi na h' eoin tighin as gach àit,
 Ghabhail tamh ann agus fasga,

Ann 's gach daoirre fein an ciuill,
 Far nach druidh orra an Geamhr'.
 Bi mac tallagh ann ri ceol,
 Ann 's gach feomar mar a chleachd e,
 Tha gach' ni air tigh'n gu abh'ft,
 'S crobh air fasachin le 'n laoidh.

Smeorichin le 'm binne cheol fein,
 'S meas a luba gheug gu lar.

V.

'S boidheach fin ri latha grein,
 Eas a chleidh bhi ann ad thaice,
 Le d fhlath-iasgich ann ad laimh,
 'S dubhan cam a fnamh gach puill.
 Bi eoin riacha an fhraoich,
 Moch a glaoche ann san each-sfhigh,
 Lachan fiadhaiche gun tamh,
 N' unn fa nall a fnamh gach lìn.

Gunna glaice le deadh ghleus,
 Bheire te is te gu traigh.

VI.

Fuaran airgid ann fann Dun,
 Ruidh gun sgios o thaobh na craige,
 Tobar ioc-fhlainte o' n ghrùnd,
 Stric a dhòl mi as air chinnt.

Tha

Tha gach gleann a tha man cuairt,
 Srutha nuas le mil fle bainne,
 Culidh bainfe air gach fonn
 O na thainig Sruthain ann.

'S bha tein aoibhneis air gach beinn,
 G' òl le failte a dheoch-flaint.

VII.

Thig Cornail Coilair thun na duch,
 S bi Tighearna Sthruthain ann an aiteas,
 Thig Diubhe Adh'l fa dhaoin uaile,
 Thig Tighearn Uaimh ar thus a mhaidh.
 Thig Mac Mhic Alaistir fa fhloidh
 Thig Cornail Leoid, is thig Fonchastil,
 Thig na h' uailfin as gach tir
 Thig do dhilsean 's do luchd daimh.

Ghabhail aidhir ann san Dùn,
 O na chaidh a' chliu an aird.

VIII.

Ghabh mi beachd air an da thaobh
 Is thair dui-linn thuair mi 'n t aiseag;
 Dhionsuidh cairstealan gun ghruaim,
 S' na Faiscanin bha suas O m' laimh.
 Glaic na meala air a chùl,
 'S boidheach curidh sin ri fhaicin,

Miadanan

Miadanán le 'neonain 's fear,
'S lub an eifg a bhi air fnamh.

Leis na bric tigh'n 'as a ghrund,
Iteach du-dhrúim taragheal bán.

IX.

Lafintullich san lon mòr,
'S fada fiall iad ri fhaicin,
Far an cluinte nualich bho ;
Tigh'n mu eadra thun nan laogh.
Thall mu choinne Druimachaon,
Air an taobhse Dhruinnachastil
'S Baile-Mhuilin am bí ní,
Thige tír a mach sa gheamh'r.

'S Fear lochan sa m' bigh an spreidh,
'S tigh o theas na gréin as tamh'r.

X.

Chunacas Innerchadain thall,
Air an eireadh grían na maidne,
Tha glean fasunn air a chul,
'S Fhearunn dlu ri cois na traigh.
Tha Dailchoisní ri thaobh
Far am faidhte caoirich gheala,
Ann sa mhona le 'n cuid uan,
'S an taobh mu thuath dha 'n teilain fearn.

Far

Far am bi na fir ag òl,
 'S gheibhte oranna air Feann.

ORAN DO LUCHD AITEACHA LAGAN MHAOILIN.

Air fonn, *The Flowers of Edinburgh.*

I.

San tha a chuideachd ghaolach,
 Do ghilean is do dhaoine,
 A' thamh an lagan Mhaoilin,
 Sgu 'm baobhach bhi ann
 Tha iad fearail, smiorail sibhailt
 'M Baile-chloichri ; fa 'n croit-michag,
 Toirt fradhrac don tha 's tir fo,
 'S bu grin leam an ceaird.
 Tha Gaibhnean ann as tailfhearan,
 Bceubadairean snatha
 Luchd dheanann na m brog arda,
 'S luchd aird chuir air crann.
 Tha Saoir ann a tha cliutach,
 Is Ceanaichin na m' bùthin,
 Muilain is grudairean
 'S Rob Dulas bheir dhoibh faill.

II.

'S iad gaibhnean Tobair Fheargain
 Fhuair uram feadh 'n Garbh-chrìoch,
 Sa nis 'o tha è dearbhte,
 Chaidh 'n tainm aca 'n leud;
 O Ghlaschu tha taingse aca
 Air obair a tha gailbheach,
 Ge h ioma fear tha eanachuimeach,
 Ainmail aca fhein;
 Bithidh gach duine 'g raite,
 A thig stigh do 'n Chearduich,
 Nach fac iad riabh an aicheadh,
 Is Ferrara è fein;
 Ge b' mhath è dheanamh chlaidhean,
 Tha 'n turam nis aig Daibhi,
 'S cumaidh sinne 'n aird
 Gur fearr è na è fein.

III.

O 'n thoifich mi gu h iosal
 Gur boidheach an lag riadhach,
 Bi smeoraichean sgach ian,
 Gabhail dian ann fa gheamh'r.
 Feadh darich agus duflin
 A measg nam badan dlutha,
 A Ghailinn air cha druithe,
 'S e dlu chois na traigh.
 Far am faightè bradan tarragheal,
 A tigh'n O thaobh na fairge,

Air

Air aigeal ann ga mharbha
 Le dearbha fa mhàrt.
 Bi caoilich dhu as liath-chearcán,
 Is earbana gu lionmhor,
 San fhoir-thir gabhail diana,
 'S gur gairianach iad ann.

IV.

Bu bhoidheach a bhi g' eisteachd
 'N uair thige oirn an ceitain,
 Na heoin an cois a cheile,
 Air gheugaibh nan crann.
 Le 'n ceilairean ga 'n gleusa,
 Toirt freagra air a chèile,
 Ag itealaich fa leumnich,
 'S cha d' theid iad air chall,
 'N uair thige an Fheilbride.
 Gu 'n toisich iad mu dhifart,
 Na smeoraichin cho binn,
 'S be n' toil-intim bhi ann,
 Bi chuac as gug-ùg aic,
 San uiseag a toirt ciuil di,
 Freagridh iad don smudan,
 San Dùn os an cionn.

V.

Gheibhte air Dail-chambaig,
 Na feidh n' uair thig an geamhraz,

'S cha b' eigin dul na 'n ionfuidh,
 'S cho teann 's thig iad oirn.
 Cha b' eagul duin O' r maisteir,
 Ged bheire finn an ceann diu,
 Na peilairean chuir anta,
 'S ged shantuich finn loid
 Thoirt dathigh thun na fardoch,
 A dheanamh cuid an tra dhuin,
 Gu conadh ris na paistean,
 Ga n' arach 's iad Og,
 Tha pailteas ann san fhrithe,
 'S cha n' fhaice duinne cli è
 N' t-sithean thoirt gu dhinair,
 Sa' m bian chuir san stòp.

VI.

Tha druim a choire buaidheach
 Le seala fhios as fhuas da,
 Bi caoirich agus uain ann,
 Ri Cluaineis gu leoir ;
 Baile-na-craige fios uaidh
 Gu conard air an iosal,
 Thig sonruichte a ghrian air
 'S bi lian ann gu leoir ;
 Tha 'n tom as baile-dhulain,
 An Leatach 's baile-bhuiridh,
 Mar chleachd iad bhi O thus,
 Na 'n luchd ruin agus daimh,

Agus Baile Mhaoilin,
 Tha aidhir ann ri fhaotain,
 'S iad tairis ri luchd aoidheachd,
 'S iad daonan tigh'n ann.

VII.

Tha Ministear na fgireachd,
 Toirt fgeul duin air a phiobal,
 Ga leughas as ga mhineach,
 Si 'n fhirinn a tha ann,
 'N luchd eisteachd a bhis dileas,
 Cha treigear iad gu dilin,
 Se fein as urra innse,
 A mineacha gach rann,
 Na cridheachan tha umhla,
 'Thig snithe air an fuilean,
 'N uair chluineas iad fa phupait,
 E, rusga a theang,
 San t' al s' air tigh'n as ur oirn,
 Toirt aire dha le durach'd,
 'S bi cuimhne air Maistir Stiubhard,
 San ùir an deigh dha cnamh.

VIII.

Gur boidheach Achnahaoile,
 'S bu coir dhomh bhi ga chiumhneach,
 'S Tomais ann cho caoinail,
 Ri maoidean ghlan oig,

Thig

Thig gu leoir ga fhaoineachd,
 Luchd colais an fan oidhiche,
 'S e sonruichte le coimhneas,
 Ri aoidheachd 's ri luchd ceoil.
 Cha 'n fhagain e air dearmad,
 Is cach a bhi ga' n aimneach,
 Mar failinge mo sheanachas,
 Na eanachain mo fgeoil,
 Cha 'n ann do chairde 'n t fluaigh e,
 Tha 'g eiridh rinn fan uair fo,
 'S bi feist aig na daoine uaisl' ann,
 'S iad guidhi buaidh le Deors.

ORAN SHEUMAS ROBERTSON, MAISTEIR-SCOILLE, ANN
 AM BLAR-AN-ADH'L.

Air an fhonn cheudna.

I.

CUIR m' colais ort a Sheumais,
 Gur mor an t' aobhar eibhnis ;
 Do dhuinne thig ga t eisteachd,
 'S toirt leughaidh ga 'n clann,
 Laidean agus beurla,
 Tha fasanda le cheile,
 Cho math fa tha 'n Duneidin,
 Aig Seumas na cheann.

E. Barraichte air gaedhblic,
 Tha togail cinn an airde,
 Ged thug i greis ga farach,
 Fhuair bar air gach cainnt,
 Theid fasanda na h eidi,
 Le Breacan daite an èile ;
 Am pleata ma na fleistean,
 'S an ceum cha bi mall.

II.

Chuala mi deagh chliu ort,
 Mun tainig thu do 'n dùthaich ;
 'S tu theaghlach Thighearna, Shruthain,
 O ghiusaich nam beann,
 Bhi uasal ann ad ghiulan,
 'S cho fuairce ri luchd dùcha ;
 Do bhuadhana cho dubailt ;
 'S nach tùr iad am cheann,
 Sa Cholaisfe an Cilribhin,
 Chaidh sgoilaircan gu 'n dicheal,
 'S bu mhor an toileach-intinn,
 Do d, dhilsean fan am.
 'S gach comspoid a chaidh fheuchain,
 Le teanfgal agus geire ;
 'N tionfach bhi aig feumas ;
 Gu leir os an cionn.

III.

Fhuair thu tuigs, as nadar,
 Is gliocas, chum an àrach,

Bhi iochdmhor agus baidheil,
 Le cairdeas, nach gann;
 Tha thu a tuchd le blaithidh,
 Mar lus am meadhon gàridh,
 A bhriseadh mach fo bhla.
 'S air am fasadh an grain,
 Bhi molach sonadh liantach,
 'Se torail, torrach, biachar,
 Cha chròn ort a bhi fialidh,
 Le riarach do lamh,
 'S do ghibhteana cho lionmhor,
 'S iad tric a tigh'n a t' fhianais,
 A briseadh amach fo'd fgiathibh;
 Gu dion do d, luchd daimh.

IV.

Fhuair thu ceilidh pofta,
 Do thagha na m' ban oga;
 Fhuair fradharc agus folum,
 Le eolas nach gann.
 'Si smol nan daoine coire,
 Aig an robh maoin is ftozas;
 Bha daonan rud nam pòca,
 Is dorchach nan laimh,
 Iad cineadail ri 'n cairdean;
 'S ri neach a bhi ga fharuch,
 Mar dhligh aca o m parant;
 Sa dh'fhag iad aig an clann,
 Tha misneach na tha lath'r

Bhì tric an tigh a chrabhi,
 'S le h' iochd a tabhairt pairt,
 Do gach aifirean fann.

V.

O 'n tha thu d' mhaistir,
 Air scoil agus air ionsach ;
 Bi scoilairein an daimh dhuit,
 'S do'd chlann air gach feil.
 Tha coruim ac fan am fo,
 Nach dealuich riu nan sean daoine ;
 Is toileacha s na thionda thu,
 Chàint as a bheurl,
 Gu labhairt ann fa ghaedhblic,
 Si banfa linn a chlaisin,
 Si th'aca n' earra ghaedheal,
 'S an aird, fan frath spe ;
 Sean i 'fi bhì lathair,
 Si meafail ann sgach aite,
 Si chaint a bh' ann fa Ghara,
 Aig Abha 's aig Eubh.

VI.

Ged theanainfe ri innfe,
 Cha b' urra mi ga mhineach ;
 Na huile ni tha fìlt,
 Ann ad,irtinn le ceill ;
 'S gach duinne tha fan tìr fo,
 Nach buinne dhuit ga innfe,

'S thoir

'S toirt urram dhuit th' air mìle,
 Air mìsic s'air leugh,
 San eaglais dì-domhnaich,
 Gu m'freagra dhuit an oigre,
 Seinn nan falm s'iad 's boiche,
 Na ceol tha fo 'n ghrein,
 Sa g eisteachd mar bu coir dhoibh,
 'Ris an fhear as geire folamh,
 'Se cuir an ceil gach ordu,
 Dh' fhag Pol dhuin gu leir.

CUMHA DO IAIN ROBERTSON, BHA AN GART SA
 CHAOCHAIL AN DUNEIDIN SA BHLIADHNA, 1800.

Air fonn *Cumha mhic mhic Ailein*.

I.

Ri gur muladach tha mi,
 Mu dheibhin an armuin;
 Dh'albh air thuras na shlainte,
 Bhuin an t' aog ris cho naimhdeil;
 'S nach d'rug iad air caint de 'fe beo,
 'S nach d rug, &c.

II.

'S grib a thug thu Dhuneidin,
 Dh'fhag do dhilfin fo eiflain;

A bhi

A bhi 'g innse gu 'n d' eug thu,
 On as firinn gun bhreig e;
 Tha do chinneach gu leir dheth fo bhron.
 Tha do, &c.

III.

Cloinn Donachi nam bratach,
 O' na bhuainte thu 'n toiseach;
 Bha iad uafal nam pearfa;
 Agus cruadalach fgairtail;
 'S thug thu d'n dualachas leat air gach feol.
 'S thug thu, &c.

IV.

Sinn a dh' fheuda a rathinn,
 O na chaochail thu abhaist;
 Gun tainig aom air a ghara;
 Chraobh a shaoil sinn a b'ailte,
 Gu 'n do thuit i fo bla gun na meoir.
 Gu 'n do, &c.

V.

Thug fud doireachadas oidhch oirn,
 'S guab e choineal o'n choinlair;
 Mhead fa fhuair fin do d chaoimhneas,
 Dh' fhàg cho truagh sinn ga d' iondruin,
 Bha thu aguin mar dhaoimain san or,
 Bha thu, &c.

VI.

VI.

Tha t' athair lan iarguin,
 'S e gach latha air liatha,
 O na chual e an sgiala ;
 'Thug e nuas e co iofal ;
 Cha chadul dha m' bliadhna air choir.
 Cha chadul, &c.

VII.

Tha do mhathair fo mhulad,
 'S i na smàl ga d fhior chumha,
 Sgeul do bhaish thigh'n cho ulamh,
 Rin a fagail air falasg,
 'Si air failin a frutha nan deoir.
 'Si air, &c.

VIII.

Tha Seumas do bhrathair,
 Agus Alastair craiteach,
 Bha thu fein dhoibh mar pharant,
 Ceann riaghailt na dh'fhag thu,
 Sna fichaimh gach la fan tigh-mhor.
 Sna fichaimh, &c.

IX.

Seachd Bliadhna deug thug thu 'd mhaisteir,
 'S b, og a chaidh thu na ionfuidh,
 Fhuair thu urram gach ànn neach,

Agus

Agus onoir o' d mhaisteir,
 A bhi a malairt fa tionda chuid òir,
 A bhi, &c.

X.

Bha thu d Stiubhard ga thaoghlach,
 'D cheann iuil aig gach aon dhiu,
 Ga 'n stiubhra gu folum,
 Bha thu curamach daonan,
 Ri h' urnuidh gach oidhch agus lo.
 Ri h' urnuidh, &c.

XI.

B' è fin tealach na pailteas,
 Ann d' fhuar thu t fhaolum, a's t fhasan ;
 Bha iad daonan toirt feachad,
 'S bha rud ri fhaotuinn a'n tasguidh,
 'S cha chaochail an aigne re 'm beo.
 'S cha, &c.

XII.

Tha fear gharta dheth bronach,
 A. bhi ga d iondruin a Sheomar,
 Nam cruineacha domhail,
 Mar bu mhian leis bhi 'g ol ann,
 Bhi tu riarach gach feort orr a b' fhearr.
 Bhi tu, &c.

XIII.

XIII.

Tha do chombanich uile,
 Air call an foulais san fulais,
 Ionduin throm aig gach duin ort,
 Ann san fhonn 'n robh u fuireach,
 Bhidh iad ann geal ort le furan do bheoil,
 Bhidh iad, &c.

XIV.

Ian mac Sheumais san uachdar,
 A dh'fhag gu leir finn fo smuaircean,
 Dol ad choineamh th'ar chuaintean,
 'S ga d ghiulan air ghuailidh,
 'S ga 'd chuir am Fartchill san uaigh far m bu coir.
 'S ga 'd chuir, &c.

ORAN DO MHISS SIUSI CLOICHFOLLICH.

Air fonn *Cumha Eoin bhain a Pitourie.*

I.

'S mi 'm shuidh air an tullich,
 'S mi cuimhneach na chuinnic mi 'n de,
 Amach air an innis.
 Ghabhail fraide measg iomadach te;
 Cha 'n fhaca mi h ailteachd,
 Ann fa bhaile air straid ri la feil,

Tha

'Tha i cumadail arda,
'S i o muilach gu failtibh gun bheud.

II.

Tha i uafal na gabhail,
Tha i suairce aig baile 's bu dual,
Cha 'n fhaicin do laithidh.
Ged ruigin caol-reithe 's taobh-tuath,
Aon te 's fearr feala,
Na Mifs Siusi Cloichfollich measg sluaidh,
Tha mi cinteach gur faibhir,
Am fortan tha 'n dàn dī ri luath's.

III.

'S beag an tìongna leom fhein sin,
'N uair a theid i na heidi air chuairt
Cha 'n fhaicin a h' eugas,
Dh' aon te fheasa ri feuchain ri cluais,
Suilean corracha liante,
Fo na malana 's min-chruiche snuagh,
Da ghruaidh mar an caoran,
Bian as gile na faoilin a chuain.

IV.

'S ioma Tighearn tha 'n Adh'l,
'S da thaobh uisge thatha mu n' cuairt,
A chunta mar aìdhir,
Na 'm bi seol air an gabha i uath,

An coraichean fearain,
 O 'n bu deoin leo am meangan a bhuain,
 'S craobh ubhal bha misail,
 As na lùbte a ghibht ud a nuas.

V.

'Sna 'n cluininn do bhainis
 'S gu 'm bi'te a tionaladh fluaidh ;
 Cha chuntin an t' aftar,
 Dol na h' ionfadh ge b' fhada' i uam,
 Ged bhi òr air gach lach an,
 Bhithin deonach a ghrad chuir mu 'n cuairt ;
 Leis an eolas a ghabh mi,
 Air an Oigh a tha fasanda fuairc.

VI.

Fhuair i urram gach fadain,
 O' na thainig i Pheairt an fan uair,
 Ann am bail an luchd tionail,
 Cha robh barr uirre chlanaibh dhaoin uails ;
 Bhi gach ribhin a b' ailte,
 A g' airis an claipteachd mo chluas,
 B' fhearr gu 'm bi finn fa ghaeltachd,
 San tha m' fasan a laimh an taobh tuath.

VII.

Cha be idir a fasan ;
 Bheire dhomh bhi ga h' airis fan uair,
 Ach na bh' aice dheagh nadar,
 'S nach b' urra do chach a thoirt uaith

Ni nach faithte air faith'r ;
 Bha e miaghail a leithid a luaidh,
 'S tha Mifs Suifi aig baile,
 Air a cunta na carid do 'n tuath.

ORAN LE FEAR AGUS BEAN BAINSE A FREAGRA A
 CHEILE 'N DEIGH NA SUIPAIRE MU
 D' EACH IAD A LAIDHE.

I.

B. Smithich dhuinne bhi 'g eiridh ;
 O 'n tha finn feumach air laidhe,
 O na rinn finn 'ur fuipair,
 Cha dean finn fuireach ni 's faide,
 Ma thogras iadfa bhi leumnich,
 Bidh iad fgi dheth gu maidin,
 'N'rud tha agadfa dhuinne,
 San ris as modha 'ur 'n annas.
 Gu fios a bhlais.

II.

F. 'S fad an latha gu h' oiche
 'S faide an oiche na 'n latha,
 Sioma feachduin fa bhliadhna,
 Gu bhi 'g iarridh gu leithid ;
 'S miste sinne is sinn gorach,

Dhol a thoiseach gu brais ris,
 Ma ni finn 'ur mille,
 San as miosa an dibhearsain,
 'S nach eil finn lean is cha n' eil.

III.

B. Dhaithnich mis ort nach b' fhiach thu,
 'S gu 'm bu fradaire brein thu,
 Nach robh do leithid sna criochean;
 Cho meafa riann air an fheum riut,
 'Tha mi dhesi do sporta;
 'S mi air pòsa o-n de riut,
 'S mar dean u 'n obair fo mairich,
 A chaidh cha chairich thu breid orm,
 'S cha ruig mi leas; is cha ruig.

IV.

F. Struagh nach robh mi gun phòsa,
 Arfa broinn 's 'e 'g eiridh,
 'S mo 'm fheum air a chadul;
 'N, deigh coiseachd an Aonich,
 Chaile mi craicín na meoirean,
 Ann sna brogan 's iad daor dhomh,
 Cha dean mi 'n obair air t' aileas,
 Ge bi b' fhearr air an t'fhaoghal,
 'S nach 'eil mi 'n fgairt: is cha n' eil.

V.

B. Clisge duth air do sheana-cheann,
 S' mairg a dh' albh leat gu h' aonach,

'S truagh nach robh mi gun amharc ort
 Ach mi dh' aicin an t' faoghail :
 Le do chroma fhlaith gun phiseach
 Nach d' ig thuige fon aodach ;
 Smairg a thachair ad chuideachd,
 Fhior thrudair na 'n daoine.
 Sa ghlogi ho, ho.

VI.

F. Oir is mise an truaghan,
 - 'S moch a fhuair mi mo smàda,
 Cha bhi do thoi-bheum cho luath dhomh,
 Na 'm bi tu stuama no nàrach,
 Dh' fheuda tusa bhisuas,
 Le fhaithin uair ann fan raithe,
 'S mise air fuireach as aogais,
 'Thun na h' aoise so tha mi,
 'S gun dol na char, is cha d' each.

VII.

B. 'N uair a thainig an oiche,
 'S nach robh foils ach radh dorch ann,
 Sa chaidil an duthaich,
 'S nach robh furd air luchd falbha,
 Air an obair gun shin e,
 'N uair a dheirich a mheannne,
 'S heub nach deana e stad diom,
 Leis mar thaitin am baragan ud,
 Ris cho math, 's cho math.

VIII.

'S fearr fud na bhi falamh,
 Mu ni thu cleachda dheth 'n conidh,
 Mu fann am feothas a theid thu,
 Cha dean mi t' eigheach ad Olach,
 Cha 'n eil air obair ach sìne,
 Sa bhi ga sìr dheanamh 'n conidh,
 Cha bhi faiteachan treibheach,
 'S bi do 'n beidh air fear bronach,
 'Nach d' theid nan car.

ORAN DO THIGHEARNAS STHRUTHAIN, 'N UAIR BHA
 I' CEANGAILT RIS A CHRUN.

Air fonn Call Bàt innerghairidh.

I.

Ach a thighearnas Sthruthain,
 Se mo dhiubhaíl mar tha thu,
 Luithad fear a tha 'n cuirt riut,
 Nach robh dhuchas fan aite,
 Gur e dh'fhag finn gun taice,
 Gun bhi faicin nan armun,
 Chaidh ghiubhsach a stopa,
 'S cha 'n fhaithear stoc as a cathar.

II.

Ach o'n thainig an Coirnail,
 Se mo dhochas nach treig e,
 Aon duine ga sheorfa,
 Bhi ga 'm fogra san eacoir ;
 O 'n bu dual duit bhi baidhail,
 Uasal ardanach treabhach,
 Gun fheuchain le cairdeas,
 'N lagh is aird an Duneidin.

III.

Sud an tigh bha greadhnach,
 Sa bha faoilidh mun stòras,
 'N am dol fios an tus batailt.
 Nach bu tais ann an comhrug ;
 'S lionmhor fear a tha t' oidhreacht,
 Falbh gu greadhnach lem botan,
 Na 'n tige am Prionsa,
 'S ealamh thiondadh an còta.

IV.

Na 'n tionda, Righ Deorsa,
 Ri Daoir òg ann an cairdeas,
 Ga 'n toirt a stigh as an Olaind,
 Dh' fhaotin còir air an aite,
 Ceann-finne bhis cliutach,
 Tha mo dhuil ann san Ard Righ,
 Gu 'n staighlear ri h' ùin e,
 Na Thighearna Sthruthain an Cairi.

V.

Sud an cinneach bha ainmail,
 Aig seanachidh na righeachd,
 Ann sgach cogadh a thainig,
 O' na theansguin na Brisich,
 Bha nar naghaidh ri cruadal,
 Cha toir fluagh oirbh piltinn,
 'S gu 'n a ghlachd sibh Mar-Dhughail,
 Sa thoirt an duthaich fo 'm prìosan.

VI.

Oigh'r air Ghiubhsach nan gallan,
 Dhomhsa b' aithne bhur 'n abhaist,
 Tha còrr is ceithir cheud bliadhna,
 O'n bha sibh riamh ann san aite ;
 Fhuair sibh coir o Rìgh Raibeard,
 Aig mead bhur gaisg is bhur n' abhachd,
 Sna cuig-puind a tha 'n capaig,
 Bha sud nar feartaire laidir.

VII.

Ach a Dhonachi mo chridhe,
 Chi mi 'd Thighearn thu 'n cari,
 Oighre dlitheach na giubhsich,
 Tha ga pluca aig prabar,
 Tha ga caithe gu ròicail,
 Sior chuir stòrais an airde,
 Siol na 'm bodachan sgarach,
 Na 'n daoine uais air do-shailtin.

VIII.

VIII.

Dheagh Mhic Dhonachi a h' Adhal;
 Chi mi fathast thu fabhailt,
 Ann ad thighearna dùcha,
 Eidir Dunan fa phairce,
 Bù libh Dull ann fan Appin,
 Innerbhac agus Fearnan,
 Mar fud agus Sthruthain,
 Bha iad dubailt ad phaipair.

IX.

'S iomadh taigheadas ghreadhnach,
 Bha faoilidh mu 'n stòras,
 B' ann diu Tighearna Sthruthain,
 Teaghlach cliutach na mor-chuis,
 Neud na chlannich na fìor-eoin,
 Bhi fo chis aig Rìgh Deorfa.
 Ach thig an t' oighre gu aite,
 'S cailidh iadfa an coir air.

X.

Tha 'n t' oighr ann fan Olaind,
 Tha mi 'n dochàs am fìrinn,
 Gu 'n tig iadfan gu 'n aite,
 Siol na 'n aileagan prìsail,
 Sandi Og agus Coilar,
 Bu grin a choil as na chinn iad,
 'S lionmhor mear agus meangan,
 A bhitheas a tional mur timchiol.

XI.

XI.

Ri am fgaoile do bhratich,
 'S lionmhor gaisgeach ma 'n cuairt duit,
 'S leat gach finne an Adhal,
 Ri am catha is cruadail,
 'S leat Mac-Domhnuil sa chinneach,
 Cha bu flinain bu dual doibh,
 Tighin a th'agra do chòrach,
 Is be mo leon a chuir uain thu.

XII.

Tha Domhul air tighin,
 Lub chridhe na feile,
 Lamh chruaidh air chul claidhe,
 Ri am catha no' feumà,
 Tha thu 'n teaghlach bha cliutach,
 Nach do chuir duil an fan eacoir,
 'S bu ro-mhath leantuin na còrach,
 Seal mun d' fhogra righ Seurlas.

XIII.

Tha thu t' oifigeach frangach,
 'S phos thu cleamhnas bha cliutach,
 Nian Ath'r mo chridhe,
 'S piuth'r thighearna Sthruthain,
 Tha m' intinn co beartach,
 Bhi gar faicin fan dùthaich,
 'S ged eighte mi 'm chornail;
 'S òr Righ Deors' ann am phuidhse.

XIV.

XIV.

O nach urra mi fheanachas,
 Na bheil a fhannt orm a labhairt,
 Mu shiol na 'n aileagan prifail,
 Dh' fhas gu fineanta flathail,
 Guidheam Dia bhi na sge dhuibh,
 'S cha tig eacoir na 'r rathad,
 Gus am pill fi do 'n aite,
 San robh bhur paranta roimhibh.

ORAN DO DHONACHA DOMHNULACH DON CO-AINM
 MAC AIDH NA CRANNICH.

Air fonn Cabar feidh.

I.

'S GUR ca-trom ro speisail :
 Na eidibh ro earailteach,
 Theid fleasgach dònn na feile ;
 Nach leir dhomh cho baraichte,
 'S lionmhor te tha 'n deidh ort,
 Smu threigeas tu baileach iad,
 'S gu 'n teid thu do Shimeca,
 Bi ceudan dhiu galach dheth.

II.

II.

Tha te no dha dhiu bhios gun fta,
 'S tha pairt diu ann fan fhearun so,
 Nach leir leo cach a thigh'n na 'n dail,
 Ma theid do ghradh am mhearachd orr,
 Tha luchd chàp is bhrogan ard,
 'N gradh dhuit gun mhearachd,
 'S gur tric na gafaidean' gun fhailin,
 S tighin gud laimb o the-eigin.

III.

Tha te an toir ort ga 'm bheil fìoras,
 Agus or air bhannibh dhi,
 'S mu ni thu posafa gun dail,
 Bhi feol do chach air anartan ;
 Aig meud an gaoil air cainnt do bheoil,
 Cha 'n 'eil beo ga 'n aithne e,
 'S mu s' gaol a dh' fhuaricheas gu luath e,
 Cinidh gruaidhean tan' aca.

IV.

'S beag an t' iongnadh fin dhoibh fein ;
 Be 'n rogha ceilidh 's leannain e,
 Aig meud an speis duit air gach feil,
 Gu 'm faithte iad na 'm pannalibh,
 Ga 'il beachd air ann sna Bùithean,
 Bhìogh an fuil gu daingean air,
 A teachd le failte, thathaich cairdis,
 Air Mac Aidh na cranniche.

V.

Ged is Mac Aidh thu ri chòradh,
 'S Domhnullach ro ghramail thu,
 Cha robh fergean aig Ri Deors;
 A Chuireadh òr a dhain-deoin ort;
 'N uair bha ghlachdaireach 's dùthuich,
 'San Duibhe air dol gu ana-ceart,
 Cha d' each thu 'm fròig seach bord a mhoid;
 Is thug thu choir a dhain-deoin diu.

VI.

Gur miosail ann san dùthuich,
 O 'n uinne an gille ud,
 'S math thig claidhe cuil duit,
 'S ro ionfucht air iomairt thu,
 O 'n fhuair finn do dh' achd parlamaid,
 Aird chuir air bidagan,
 Maris an eidi ghaedhlich,
 Tha 'n tarmun mar thigeadh da.

VII.

Thigeadh duit bhí cairdeil.
 'S cha d' 'hailinge do mhisnach thu,
 Ged bhig fir na dùthucha,
 Ga 'n cuba 'sna brigisin,
 Bhig eile ort do 'n charnaid,
 Cocad agus ite dhuth,
 'Sna faireagh iad do sheolfa,
 'Thug Decsa cemisla'n duit.

VIII.

Ach tha comissian laidir,
 A'd laimhfe air bharrantas ;
 Na 'n tarla tu air urlar,
 Cha triuir bheire barrachd ort,
 Ged bhuaile fear fa chluais thu,
 Bhìgh duais ann an gara dha ;
 Do dhuirn mar uird na ceardach,
 Thoir na meall air á malichin.

IX.

Cha bhuaile tu gun bheud iad,
 Mur bi gu leir a chaoir' aca,
 'Se b'ait leat a bhi co-luadh,
 Ri oigridh nach toille e,
 Bheireadh tu dhoibh orain,
 Is moran do chaoimhnealas,
 'Sna 'n tarlin is tigh-ost ort,
 Mo dhoidh gu 'm bi gloin aguin.

X.

'N uair a racha tu ri munadh ;
 A ri bu sonna tachdar dhuit,
 Bhìgh paidhir chon agad air lothin,
 'S chineadh gnothach tapidh libh,
 Bhìgh guna caol ad laimh nach diult,
 Air udlaiche nuair thadhradh sibh,
 'S gur tric a dh'fhag thu 'n carcais lom,
 Sa fhuair Rob Donn na boiceana.

ORAN DO DHOMHNUL GRIGARACH BROCAIR RAIN-
EACH DH'FHALBH DH' AMERICA AIR AN
T' SAMHRA CHAITH SEACHAD.

Air fonn Tha mi muladach di-mhair &c.

I.

THA mo chean air a Ghille,
Chaidh gu minic an charn,
'S deas a shiubhla am fireach,
'S cha bhigh do ghillean air chall,
'Se bu mhian libh bhi cuartach,
Na 'm fuar-bheann gu h' ard ;
'S bhigh an eilid gun cheilidh,
'S cha bu leir libh a call.

II.

'N uair a thige tu dhathigh,
Cha bhigh airfneal no sgios,
Ga chuir ann an cleachda,
Ach gach eachdri gurinn,
Mar a chaith sibh an latha ;
'S 'o gu 'm b'aidhireach libh ;
Bhi cuir eilid gu dulan,
Sa toirt an-udliche libh.

III.

'N uair a racha tu 'n fhasach,
Far am b'ast duibh bhi trial,

'Sa leige tu 'n làn-damh,
 Gheibhe padric am bian ;
 Bhig do luaidh air an giulan,
 Agus t'fhudar ga riagh'l
 'Stric a tholl thu an leine,
 Seal mun eireadh a ghrian

IV.

'Stric a fhiubhail thu 'n daoire,
 Sam bigh an caoileach air gheig ;
 'Sa chuir thu na chabhaig,
 E, mu fgara na neul,
 Bhi do luaidh 's e air itaig,
 Ga cuir ris ann fan speur,
 'Stric a mhill thu a chronan,
 'N uair bu bhoiche a ghleus.

V.

Theirin mise mu fheafgar,
 'Stigh an eachlidh ud thall,
 Sann a chunacas am fleasgach ;
 Air an leachduin gu h'ard,
 Bha mialchoin air lothin,
 'S cuid diu romhad fa charn,
 Guna glaice nach diulta,
 Air udliche thall.

VI.

'S deas a fhiuble tu 'n taonach,
 Gle eatrom mu 'n cuairt ;

Thu fein is do chuilain ;
 'S thug thu fuil da am bruaich,
 Ann fa choirre gu h' arda ;
 Thug thu bas an fhir-ruaigh,
 'S tric a dh'fhag e na caoirich,
 'S iad a caoine na 'n uan.

VII.

'N uair a bha finn gar sgàlta,
 Is 'ur call ris gu goirt,
 Thug thu srib na 'm beann arda ;
 A chair 'ur namhaid gu clos,
 'N uair a fhuair an cu bànn ;
 A bhi mu fhailtin be 'n sport ;
 Iad a ga' il ga cheile,
 Ged bha 'n d' fheuchain ud gort.

VIII.

Ach a Domhnuil mhic Chalum,
 Bu mhath mo bhavail ort riamh,
 Dol an deighidh an t' fiannich
 Is ga leanailt gu dian ;
 Gus an cuireadh tu 'n fas e,
 Cha 'd allich thu riamh,
 'S gu 'n ionse na h' armuin,
 Bha 'm polla-bathagh an gnìomh.

IX.

Chuir thu fear do chraig bharra,
 Ann an sparra gu teann ;

Chaidh fear eile air theiche,
 Do mheall-na-leitrich san am,
 Thug thu dha-thigh le cheil iad,
 Tha na bein air an ftaing,
 'Sioma fear air na dhearg thu,
 Bha mi earbsach ad laimh.

X.

O na chuir thu gu di iad,
 'S nach 'eil linne dhiu laith'r,
 Cha d' theid caoirich an tighibh,
 Rì cur no catha no blàs,
 'San a chaidh iad air feachran,
 As an eachlidh a b' àist,
 'S ged a robh sinn ga 'm fiarich,
 Cha 'n fhaith sinn sgial ach air pairt.

XI.

Bu tu an toganach gramail,
 Dhomhsa b' aithne do bheus,
 'N uair a theid thu gu bainis,
 Bi co-thionnla 'ad dheigh,
 Fhuair thu eilain is ionfach,
 Tha thu teansgalach geur,
 San mar ri co luadra coir,
 A bhi tu 'g ol a 's tigh sheins.

XII.

'N uair a thig an fheil-michail,
 Bheir thu sgrib feadh na m bachd,

As a fin do lochaber,
 Thoirt na 'n gearana leat,
 'N uair bhis cach air a mharga.
 Call tairste mu seach,
 'S an bhis Domhnall gu h' uasal ;
 Reinn buanachd nan each.

ORAN DO DH' ALASTIR CRIATHRAIR EUNADAIR
 ANN AM BRA-BHEALICH.

Air tonn a Bhean leasich an stop dhuinn.

I.

AIR an turus fo thrial mi,
 'S tric mi cuimhneach na biatachd,
 A fhuair mi o 'n Chriathair,
 Cha bhig gruaim air ach fialachd,
 'S bu coir domh cuimhneach le riagh dha,
 Na 'm bigh neach aig an iar ann am thir.
 Na 'm bigh, &c.

II.

Bha mi nain-eol fan aite,
 Nam gathail na lairge,
 Cur is catha ro laidir,
 Ann an frath fan am braighe,

Bha

Bha mi 'd chomain a phadrig,
 Nach do leig thu mi 'n tra fin uat fh'in.
 Nach do, &c.

III.

'N uair a thainig mi 'm baile,
 Bha mi cinteach ro ailean,
 Ged a dhinrig mi 'n talla,
 Dho! a dhiunse le h' ealamh'chd,
 Dhoibh gun phil mi le gealtachd ;
 'S chuir sud mintinn gu laige air chint.
 'S chuir sud, &c.

IV.

Thuirt an duine gu cialach ;
 Na bigh ortsa bonn mi-thlachd,
 Ged a chaf riut na fiantan,
 'S ge 'r m' faca mi riamh thu,
 Ma bhis m' aitrìdhse dionach,
 Gheibh thu fasga 's do riaracha bi-
 Gheibh thu, &c.

V.

Be ceann-uidhe nan aoidhean,
 'Stric a bha iad na theaghlach ;
 Am bra bhealach air chaòinnidh,
 Ann fan talla bu greadhnich,
 Gheibhte aidheir le caoimhneas,
 'S ceol ga gabhail aig maighdeana binn.
 'S ceol ga, &c.

VI.

Labhair Sandi 's bu còir e,
 Cha robh e coltach don oig-fhear,
 Dol am munadh na onar ;
 'S mis ged bha mi co eolach,
 Nach do fhreasdail mi 'n phofa,
 Bha 'n craig-na foirthir 's bu leoir e ri innsa.
 Bha 'n craig-na, &c.

VII.

Ach a Shandi oig chriathrair,
 'S gille coir thu thair chiadan,
 Fhuair folum is d' iachain.
 Do gach feors tha sna criachan,
 'S bhithin deonach air fhiachuin,
 Tha thu sonsricht ad' ianadair grin.
 Tha, &c.

VIII.

'N cois a mhunidh a dh'fhas thu,
 Leat bu mhiann a bhi gnathach,
 Coin is guna gu d' aileas,
 Gheibhte fàil air damh craichde,
 Ann fa mhullach a bairde,
 'N uair a racha tu 'n aird don fhri.
 'N uair, &c.

IX.

'N uair a tharla tu 'n daoire,
 Bu tu seilagair a chaoilich,

Is na h'earabaige duinne,
 Bhi fa gharbhlach mu 'd choineamh,
 Maidheach ghearamhafach ghaoirid,
 'Stric a mharbh is a choinnich thu i.
 'Stric, &c,

X.

'N am fuidhe 's tigh osta,
 Stu phaidhe na stoip ann,
 Cha bhig gainne air stòras,
 'N am do lamb chuir ad phoca,
 'S gheibhte uaireadair oir ort,
 Bhi toirt cuntas gach momaint do 'n tìm.
 Bhi, &c.

XI.

'S ioma nianag og ghreanar,
 Bhig a 'g iarridh bhi teann ort,
 'N uair a dh' eire tu dhausa.
 Gu 'm bigh te air gach laimh dhuit,
 'S ioma te nach bigh ann diu,
 Luige feudail air Sandi 's i fh'in.
 Luige, &c.

XII.

'N uair a racha tu tèidi ;
 'N ofan gaoirid fan èile,
 Brog shocrach a reir fin,
 Boinaid cofte is beum as ;

Ged a b' oifigeach fein thu,
 Se bu coltaich ri d' bheufa fan tim.
 Se bu, &c.

XIII.

'S math thig spuir agus bòtan,
 Air do chalbana boidheach,
 'S cha bhi cearb air do cho-radh,
 Dol a sheanachas ri mor-shluagh,
 'S tha thu eanachainach eolach,
 'S gur tu ceist na 'm ban oga air chint.
 'S gur, &c.

ORAN DO 'N TI.

*Air fonn Tha 'n oich nochd gun ambras sa
 'n geambra fada fuar.*

I.

Tha rud air tigh'n an talamh fo,
 Ris an abair iad an ti,
 Th' air liom fein gur ro mhath e,
 Se baraicht ann 's gach tim,
 'S feaird sinn ann sgach talla e,
 'S cha mhath linn bhi ga dhi,

Tha

Tha flainte ann is fa'laineachd ;
Gu chaithe ann 's gach tim.

II.

Dhìnsin dhuibh gu heireachdail,
Mar dheaficheas fi 'n ti,
Le h' aran agus caise,
Gun fhailine air im,
B' fearde e na h' uidhean,
O 'n is luidhe iad am bheil bri,
'S ged bhìgh mir an sfaig ann,
Air a fràige le him.

III.

'N uar thig e as na h' inSean,
Thig cuid deth tir am Peairt,
'S gheibh sinn ann am Maoilin e,
Cho' saor-fa bhis e ac,
Gheibh sinn mbeud fa shireas sinn,
Mu bhis 'ur sgilin pailt,
'S ged fheafa an fhilmairtin,
Gu 'm b'fheairde sinn a bhlas ;

VI.

Tha blas is fhear na 'n canal air,
'S gur milis e do fhluagh,
'S toil le mnathain tighe e,
'S be 'n aidhir bhi ga luaidh,

B' fheair

B' fheadair iad ann sa mhaduinn e ;
 'N am carucha a 'n fuain,
 'S cha mhiest iad thun an fheadgair e,
 O 'n bhis e aig Daon uails-

V.

Tha cuid diu theid sa chuil leis,
 An duil nach bi iad ris,
 Cuid eile bhis gu morchuireach,
 Sa theid gu bord le meas,
 Ithidh iad an fasucha ;
 Gach tra mar bhis an gean,
 'S cha daoir iad an am eiridh,
 Na 'n te a bhis ga cleith.

VI.

Ma bhis breth no bangaid ann,
 Theid lamh chuir air an ti,
 'S math an feise shean-daoine e,
 Ga 'n cumail ann am pris,
 'S math 'n feise do dhaoine oga e,
 Bhis ag ol, airson an cinn,
 Mu bhis iad san tuislich,
 Gu 'm fheadair iad cup an ti.

VII.

Bithidh e aig na tighearnan,
 'S cha 'n iongantach ri luaidh,

E, bhi aig na bain tighearnan,
 'S e bhi aig clann na tuath.
 Bithidh e aig na h' uile neach,
 Is urra chumail suas,
 Gheibh sibh e ged shireadh sibh,
 Gu hiomail an taohh-tuadh.

ORAN DO 'N BHUNTATA.

Air fonn Bean na gboil an spainteach

I.

CHUNIC finn roimhe fo le failte,
 Aran is caishe ga fhaotin,
 Cha 'n fhaith finn anis ach am buntata.
 'S gur leir a bhla air 'ur n' eudain,
 Thug e 'ur spionadh 's 'ur cli uain,
 Is cha 'n fhiach finn ann an caonaig,
 'San bhitheas finn am foir na luatha,
 Sinn ga shuathadh am fear faobach.

II.

'San bhis finn am foir na luatha,
 Ga shuatha le cuaile fearna,
 Ann an coga trod no tuafaid,
 Cha teid finn a bhuala namhaid.

E

Dh'fhag

Dh'fhag e croit oirn air 'ur cul-thaobh ;
 A bhi rasgadh a bhuntata ;
 'S cha 'n eil muilair ann san dùich,
 Nach guidh sgiurs air mac a mhath'r.

III.

Faobh, Faobh ars am buntata,
 Co fo 's grail mi as an aodin,
 'S cinte mi gu 'm be 'n trail e,
 Ge be ait bheil e san t' faoghal ;
 'S mise am fear foghaintach gasta,
 Thain a fasunn ris an fhaoilteach,
 Bi mi tric air bord na 'n uailfin,
 'S aig an tuath-cheairn bi mi daonan.

IV.

'S fhuraist aithneach air do phearfa,
 Gur ann an fasunn bha do dhaoine.
 Bha 'n fgribach ort bha thu carrach,
 'S beag mo thlachd thu thigh'n an taobhfe,
 Gabh mo chomhairl' 's theirig dhathigh ;
 Ruig an taifeag 's gheibh thu saor e ;
 Na mu dh'fhanas tu is tir fo.
 'S cinnte mi gu 'n teid do phlaosga.

ORAN DO THOMAS DUFF.

Le Luineag.

Fail il o ro, Thomas cha bheag oirn thu,
 Fail il o ro, Thomas cha bheag oirn thu,
 Fail il o ro, Thomas cha bheag oirn thu,
 O 'n is duine coir thu ; tha 'n conidh a freasdal dujan .

I.

Chuala mi bhi 'g innse,
 'San tirs ged tha mi ain-eolach,
 Gur miosail thu aig uailin,
 'S aig tuath bhis a ceanaich uait,
 Min chorca agus eorna,
 Tha stor aige gun ghanacha,
 Ga thoirt a mhuintir Bhaidaineach,
 'S pairt dol a raineach dhiu.
 Fail il o ro, &c,

II.

'N uair theid 'e an taobh fhuas duinn,
 'S tric an tuath a tarraing ris,
 'Sa faineachd ris os 'n iotal,
 M' bheil lian agus braich agad,
 Tha mise ann am eigin ;
 Tha pris na spreidh air lagacha,
 Cha fhreasdail iad mo mhal domh,
 'S gur nar dhomh bhi fadalach.
 Fail il o ro, &c.

III.

'Sin 'n uair labhair Tomais,
 Tha gu leoir aig bail agam,
 Do gach ni ni fta dhuit ;
 Thig an tras 's gum faith thu e,
 Na bigh ort bonn iarguin,
 Ann riagh cha d' teid a thaich ort,
 Mu fhreasdilas tu 'n fheil-martin ;
 Cha 'n eil mo mhals a feitheamh air.
 Fail il o ro, &c.

IV.

'Sin 'n uair thuirt am baideanach,
 So mo lamh fmo ghealla dhuit,
 Na 'n tige an fheilfraide,
 Nach iar mi dail cho fhada ort ;
 Bi im agam is caise,
 Ma bhis mi la'ir an latha sin,
 Is paidhidh mi air bord thu,
 'S bi stòp ann mu 'n dealich finn.
 Fail il o ro, &c.

V.

'N uair a thig an samhra,
 Be manfachd bhi 'n taice riut,
 Ann an caoille chluaine,
 Ga buain mar a chleachd thu bhi,
 'N uair bhis a chairt a 'g eiridh,
 Gu 'n eigh thu fna clachanan,

Iad th' in a stigh ga rufga,
 'S gu faith iad cunradh Bhadanan.
 Fail il o ro, &c.

VI.

On tha 'n connadh gann,
 Is an geamhra bhi bagairt oirr,
 Gheibh sinn uat fan t' famhradh,
 Na thiondas an taiteamh oirn,
 Tha i baileach uifail,
 Bi taobhain is cabir ann,
 Th'air liom gur mor a luach,
 Seach an gual thig a Peairt thugin.
 Fail il o ro, &c.

VII.

Cha b' ionnan thu fa 'n caimbeulach,
 Gheall domh air leith-chrun i,
 'N uair thainig am a paidhe,
 Thog e ceithir tafdain uam ;
 Mheall e mi am dhochas,
 'Se barail-choir a ghabh mi dheth,
 Mur bhi dhomh brath'r a mhath'r,
 Gu 'n d' rinn mi dan na 's faide dha.
 Fail il o ro, &c.

VIII.

Tha moran do 'd luchd eòlais,
 Is sonruichte gach brachadair,

Gur e Tom an eorna,
 A dh' fheoiricheas neart aca :
 Tha 'n tainm' ud feadh na tir ort,
 Cha mhi-chliu 's cha mhafladh e,
 Tha pailteas ann ad fhaighlean,
 Is roinn tigh'n on mhachir dheth.
 Fail il o ro, &c.

IX.

Ged nach d' fhuair thu ionfacha,
 'S teanfgalach gramail thu,
 Ris na bodich ghalta.
 Ged thairne iad peana riut,
 Cunntidh tu air h' intinn,
 Gach ni ni thu cheannach uath,
 'S paidhidh tu ga reir iad,
 'S cha 'n eigh thu do ghearan riut.
 Fail il o ro, &c.

X.

'S Duffach thu ra innse,
 San tir so tha fortanach,
 Ged reic sibh Bail 'n loin,
 'Sa choir a bh' air treuchair,
 Chuir thu mach air riagh e,
 'S tha m' bliadhna do stoc agad,
 Na cheannacha iad le cheile,
 'S na gabhte reir do choltich thu.
 Fail il o ro, &c.

XI.

Tha do choltach suairce,
 Measg uaislin gu 'n rachadh tu,
 Le 'd bhoinaid is le 'd phiorbhuic,
 Gu cirte mar a chleachd thu bhi,
 Le 'd thriubhas mar a b' abhaist,
 Sa charnaid na basibh innt,
 'S cha 'n iara tu air mudha,
 Ged bhig an Diubh'c ad chraicaireachd.
 Fail il o ro, &c.

LUINEAG DO RAIBARD-STIUBHARD UR ARD.

Fail il o ro iuru horo,
 Fail il o ro iuru horo,
 Fail il eile o bha ho,
 Suntach aighireach slan gu 'm pill.

I.

Gum bu slan gu 'n pill an tarmun,
 Ga math ga 'n tig cota scarlaid,
 Eile ghrinn do bhreacan gaedhlach,
 Boinaid cada is cocade ann.

II.

Thainig sgeula thugin dathigh,
 Gu 'n d' each thu uain ceum air astar,
 'S iomad ogan treubhach gasta,
 Bhis a 'g eiridh leat ma d' bhratich..
 Fail il o ro, &c.

III.

O gur tric mi gabhail sgeula,
 Is a fifracha mu 'd dheibhin,
 O 'n la chaidh tu do dh' eirin,
 Caite an stada tu le 'd reismaid.
 Fail il o ro, &c.

IV.

Tha iad 'g innse dhomh gu 'm facas,
 Sibh air tir an Gibraltar,
 Na robh mi-ghean oirbh na airfneal,
 Gus an tig sibh tir am brethin.
 Fail il o ro, &c.

V.

O 'n fe sgeul a tha' in an trasa,
 Dò chomisain bhi ga ardach,
 Tha do chinneach is do chairdean;
 Ann a misnich o' na dh'fhas thu.
 Fail il o ro, &c.

VI.

VI.

O na fhuair thu a bhi 'd chaibtain,
 'S gu 'm bu dual duit e o d aitim,
 Guidheam buaidh leat ann sgach baiteal,
 S cha chuir faobh'r na luaidh as duit.

Fail il o ro, &c.

VII.

Slan gu 'm pill thu as gach cuntart,
 Muir is tir gu 'm bi ga 'd ullach,
 'S bi do dhilsean ann an sùlas,
 'N uair a chi iad thu an Urraird.

Fail il o ro, &c.

VIII.

'N uair a shuidheas tu ad aite,
 San an sin a thig do chairdean,
 Thig Maistir Richardson gu h'àrid.
 Thig do phearichean 's do bhraithrean.

Fail il o ro, &c.

IX.

Thig na fiurain a bhis tlachdmhor,
 Caisteal Stiubhard is Fonchastil,
 Is bi 'n dùich ann an aiteas,
 'N uair thig Raibard Stiubhard dhathigh.

Fail il o ro, &c.

X.

Thig fan am fin thair a mhunadh,
 Caibtain Sandi is Cloichfollich,
 ,Thig a maidfair ann fa choinneamh,
 S bithi do mhathair na lan ghaoireas.

Fail il o ro, &c.

XI.

Thig Diubhc Adhal fa daoine uaisle,
 Chumail coineamh an Raonruari,
 'N ua r a thig an t' ogan uasal,
 'S lionmhor fuil an Righ ri 'd ghuailibh.

Fail il o ro, &c.

XII.

Thig Bail-eachin mac an Righ leat,
 Ann an pearfa 's ann an intinn,
 Ann fan eachdri bh' aig 'ur sinnfreachd,
 Gun do chleachd iad a bhi dileas.

Fail il o ro, &c.

XIII.

'Thig no leoir a bhis gad fhiarich,
 Corneal Leoid agus fear fiorghlais,
 B'ait leo co-luadh riu fan t' sliabh thu,
 Nam bhi leonadh an daimh riathaich..

Fail il o ro, &c.

XIV.

XIV.

Thig Cabtain Robertfón a blar ann,
 Maistir Stiubhard 's Tullich bheultain,
 Cha 'n eil cuntas air do chairdean,
 'S tha mo dhurachds mari cach dhuit.
 Fail il o ro, &c.

ORAN SUGRIDH A RINNE, *Air Oidhch Ollaig.*

le Luineag.

Pog a nochd agus pog an rair,
 Pog a nochd agus pog an rair,
 Pog a nochd agus pog an rair,
 'S mur faith finn an latha gu 'n gabh sin an oidhch.

I.

AIR nollaig 's air coineal 's air coineamh no dha,
 Gur mise bha deonach air coradh ri 'm ghradh,
 Bha 'm eagul cho mor as gu 'm foluma cach,
 Gu 'm b' ise me raighin 's cha 'n fhaithin am fath.
 Pog a nochd, &c.

II.

Bi oigridh ghilean is nianan teann,
 A tairing ri cheile, air feil, is gach am,

Ma

Ma bhis aice feudail, is spreidh air a ghleann,
Mo roighinfe cheilidh i fhein do na bh' ann.

Pog a nochd, &c.

III.

Ach comhairle a bheirin air caileagan og,
'N uair theid iad don ghleannan gu ban aireach bho,
Ged fhaic iad a tighin na gillean gu foil,
Nach toir iad dhoibh geola mur mair e ri 'm beo.

Pog a nochd, &c.

IV.

'N uair theid fionn gu bainis, fgu aighir fgu ceol,
Sa thige gillean bu grinne 's bu bhòich,
Bi lamh air an nighin gam bithe an fìor,
Is ife bha falamh cha 'n fhared am pòr,

Pog a nochd, &c.

V.

Thuirt an te a bha falamh cha 'n alla dhomh e,
Ged chofst mi na bh' agam, toirt fealla dhomh fein,
Ri fauthal 's ri faim os ceird e ni feum,
Sa mhaireas ri 'm bheo dhomh 's cha 'n or is cha
spreidh.

Pog a nochd, &c.

VI.

Ged tha mi gun tohra gun ftochd air mo chul,
Ach coisne mo lamh an fna thaine do muin,

Mo

Mo chairdin gle laidir 's gach aite ann fan duthaich,
'S fearr peighin is fortan no roft agus cùin.

Pog a nochd, &c.

VII.

Th' air liomfa gur gorach, do dh' ogan fo 'n ghrein,
A thaogha ri leodag, fa storas ga mheud,
Gu 'm banfa liom folum is boichead na te,
'N uair thige i 'm chodhail gu 'm pogin a beul.

Pog a nochd, &c.

VIII.

Na 'm faice sibh loingeas, a 'g aiseag air chuan,
'N uair sgaoileadh i h' aodach, gum b' ea-troma a
luath 's,

Na 'm fagadh a ghaodh i, mun d'fheud i bhi fhuas,
Cha b'fhearr i fan tuillich, na luidneach a chuain.

Pog a nochd, &c.

IX.

Comhada eile a bheirin fan am,
An loingeas is baricht theid thairis do'n Fhràing,
Aig miad a cuid aodich, se sgaoilte ri crann,
Gur tric a chaidh bathadh ; is each th'in a hall,

Pog a nochd, &c.

X.

Na 'm bigh iad gu 'm roighin si thaghain fan am,
An te gam bi beufan, fa reir sin mu laimh,

F

A Dh

A Dh' fhuaidhe mo leine, fa bhreuga a chlann,
 'S gun tugin toil-intinn sgach tim dhi ga cheann.
 Pog a nochd, &c.

ORAN AN TOIR, AIR EICH A BH' AIR CHALL.

Le Luineag.

Hei o iri o ro thall,
 Hei o iri o ro thall,
 Hei o iri o ro thall,
 'S mise bha 'm bhraslich, fna heich uam air chall.

I.

Chaidh mi la gailionn, ghlean agara mu thuath,
 A dhiaruidh mo ghearrain, 'n coineamh an tuthaich,
 Cur agus catha a ga' ail am chluafan,
 Tarfin a mhunidh 's bu goimhail an uair fin.
 Hei o iri o ro thall, &c.

II.

Chaidh mi fa mhadin mach braidh chinàldi,
 Tarfaing a bhreachd-ruigh 'sgach leachduin a bairde,
 Dh' fheuchain am faithin na gearrain gun fharfan,
 'S cinte mur fhaithe bha 'n fhaidheir gam fhagail.
 Hei o iri o ro thall, &c.

III.

III.

Bha mintinn a fireadh orm pille an conuidh,
 Eagul na gailionn, fmi 'n talamh gun eolas,
 Chithin gach fearrach mar ghearrana mora,
 'S bha sneachda a ghluinne air ular gach conaird.
 Hei o iri o ro thall, &c

IV.

Huile graidh mhunidh a chleachd bhi air fuarain,
 Eidir leathad-eafain is greis an taobh shuas da,
 'G iaridh gu fasga, gach glaic agus bruaiche,
 Dhinnse sin fein, gu 'n robh pèile le fuachd ann.
 Hei o iri o ro thall, &c.

V.

Chaidh mi mach urrad gu mullach na faire,
 Smaoinich mi tachdain, cia 'n rathid a thearnain,
 Rainig mi Domhnul, se b' eolaich san aite ;
 Dh' fheuchain an faithin dad brathadh a b' fhe-
 aird mi.
 Hei o iri o ro thall, &c.

VI.

Chaidh mi inu fheasgar amach air an sgalan,
 Shiubhail mi 'n leachduin, 's bha 'n sneachda ro laidir
 Braighe na dallich, bha catha caol laith'r ann,
 'S mise air ain-eol, 's cha 'n aithnichean aite.
 Hei o iri o ro thall, &c.

VII.

VII.

Bha mi fo fharran, mar thachair san uair fin,
 Maire chuir dhathigh, sna gearrain, nach d'fhuaras.
 Chaill mi an fhaidhir, 's cha bail liom air dhuais e,
 'S cha chuntin mo thaothair, na 'n faoilin am bu-
 nachd.

Hei o iri o ro thall, &c.

VIII.

Bha mi air fathaban 's b' fharfaing an taonach,
 Thainig mi tarfuin air brai choire laoicheas,
 Fhuair mi na gearrain an taice an aonaich,
 Chaidh mi leo 'n acha is ghlac mi a h aon diu,

Hei o iri o ro thall, &c.

IX.

'N uair fhuair mi na gearran, bha maigne cho ea-trom,
 'S nach fhanin fa nacha, ged shrachda iad m' aod-
 ach,

Ghabh mi an rathad air 'm aithis le daighaid,
 'N uair thainig mi dhathigh bha tachdain a dh' oich
 ann.

Hei o iri o ro thall, &c.

ORAN DO DHRUIMACHAOIN.

Air fonn *Coire-Cheathaich*.

I.

BEIR uam loiridh, thun an aite,
 San d' fhuair mi m' aracha is mi og,
 Ged mhudh e abhaist, tha ruin gu bràth agam,
 Do gach ailain a tha na choir,
 B'iad sud na daoine, bha cridhail gaolach,
 An Druimachaoin fgun a haon diu beo ;
 Ach mac Phadrig 's ged tha e lathair,
 Cha 'n abhar ghaire, leis pairt gan feol.

II.

Bu bhòich tiarail a bhi san iosal,
 San bigh na liath-chearcann feadh na 'n tom,
 Cha tige fiantan an ear no 'n iar oirn ;
 Ach frafa lìonadh le biagh am fonn,
 Bhìgh pairt ga riarach, le cairdeas fialidh,
 'S cha d' fhailing riamh orra min is pronn.
 'S cha bhìgh fiachan an ceann na bliadh'n orr.
 Ach màl 's bu cialach iad ga chuir cruinn.

III.

Bhìgh min is bainne an am an earrich,
 Is bhi lamh air gearrain ga 'n cuir an èil,
 Bhìgh caoirich gheala le 'n uanibh meara,
 Crodh-laoigh toirt barrachd ann air a chèil,

Bhìgh sciipe mheala an lios gach fear dhiu,
 Le 'n gibte aineamh gan toirt ga cheil,
 Cha bigh an ainnis a 's tir a fanachd,
 'S gach ni bu mhaith leo bhi aca fein.

IV.

Cinnidh Cruinneachd, air frath na tire,
 Bhis mu fhil-michail, ga chuir gu fas,
 Cha sgeul o chach e, o chuir mo lamh e,
 'San air is dàine a ni mi caint.
 'S pòr tha luachmhor e, bhis aig uaislin,
 Sa chuireas snuagh air gach duine a ghua,
 'S ni Domh'l toiseach dhuibh a cho duch,
 Sàna fa 'n druim-corna a tha e thamh.

V.

Bu bhoìdheach curidh, a bhi san dùthaich,
 San bhi na pluircanan feadh na 'n tom,
 Mar luidhean garaidh, gach ni a fas ann,
 Da thaobh an fhasich na strachda trom,
 Gu molach liantach 's iad torail biachar,
 Gu corrach grianach, fo sgia na 'n tom,
 Cho conard iosal air frath an fhior uisg,
 Le lointean lionmhora air gach taobh.

VI.

'N uair thig an Ollaig san bhìgh a choinne,
 Aig Gillean troma tigh'n thun a Bhaird,
 Le ball is camag, a dò na 'n deanadh,
 Is frutha fallis a thige blar,

Gach fear air aghaidh gu chuir a thaoghal,
 Bu mhor am meodhairne ris an la,
 'N am na coinle bhìgh nasg is caointhneas,
 A measg gach teaghlach a bha san ait'.

VII.

B' uafal greanar di-luain an t' 's ainsail,
 An fluagh le 'm bangaide ann san fhonn ;
 Gun fhuath gun ghanlas aig tuath ri maister,
 Gu sguaba thiondadh as an loin,
 Ach fuairceas cainte a 'g òl an flainte,
 Le ceol sle damhsa a thoga fonn,
 'Si 'n tarring dubailte a thoga fùnt orr',
 Is uisg ruidh ann air siùcar pronn.

VIII.

San bhìgh an t' aighir a'g Gilleann ura,
 Dòl ris na stacan gle mhoch a fhealg,
 Feadh bein-a-chualach, bhi greidhean ruagha,
 Air gach fuaran a bha san ait,
 Da thaobh chuirn fhiacailch bha fasga 's dian ac,
 A tharuinge fios iad gu polla ba.
 Sna 'n tìge siantìn bhìgh iad gu h iosal,
 Air urlar sgriodag, is fios mun chàr,

IX.

Bhìgh na leor dhiu dà thaobh fe-chorridh,
 'S o chul na froine a tighin a nall,
 Bha 'n arois boidheach gu iad th' in beo ann,
 Air meud an reota ga 'm bigh san gheamh'r,

Bhìgh cuid diu tearna fìgh coire laurin,
 'S mu chul na n' carn, tha 'n taobh thall don mham,
 'S gheibhte daonan, air ruigh-na-saorach,
 Na h' aithin maola sna laoigh fa mhàidh.

X.

Mu lag ruigh-chapuil, bhìgh iad gu pailt ann,
 Da thaobh a bhacain, sna glacaibh feoir,
 Bha 'n taonach cas ac, gu dìreadh mach ris,
 San their gach neach riom an diu gur fgleo,
 Iain og mac-chalum, na 'm bigh e mairinn,
 Se bheireadh barrachd dhuibh air mo fgeoil,
 Threobh e longard 's bu mhor a thouna,
 Bhi tric a fealtuin air daimh na croic.

XI.

Ciod e an fta dhomh a bhi ga innse,
 'S nach 'eil an t' shinnsearachd an diu a laith'r,
 'S iad na caoirich a th' air gach aonach,
 Aig na daoine a tha na 'n ait,
 Le breith air eigin, a glaca cheile,
 Mu shaltras feudail ac air cuid chaich,
 'S on tha iad rointe an aghaidh cheile,
 Cha 'n aobhar eibhnis leam dol na m' pairt.

ORÁN NA 'M FINEACHAN GAEDHLACH.

I.

THA mi 'm fhuidhe aig ald-ouir,
 Ga'il fealidh air gach feol,
 Rathad rìgh dol seach an dorus,
 Bheir dhuin toileacha gu leoir ;
 Beinn-a-bhrachdi air 'ur cùl-thaobh,
 Is mur bigh i duinte an ceo,
 Chìte sealla thall aig Neu-broch,
 'S gu beinn udlaman an fheoir.

II.

Ge be tharla air a binnain,
 Dol a fhìreagh daimh na croic,
 Chìte tearnadh iad o 'n fhìreach,
 Coin is gillea air an toir,
 Tearna stigh le bein-a-bhuirich,
 'S thad fa bhis an Diubhc fo beo,
 'S math leis pailteas diu mo 'n cuairt da,
 Eidir fuar-mhun 's neud an eoin.

III.

Dh'fheudin innse dhuibh gun fhaoineachd,
 Gu 'm bheil gaibhnean ann gu leor,
 Dheana ealtuin, dhuinn no claidhean,
 As an stailin a bhìgh corr,

Chualas, Aindreas Ferara,
 Nach robh barr air riamh do 'n t'feors,
 Tha aguine na sheafas aite,
 Ma bhis Dabhi fada beo.

IV.

Th'ur leam fhein gur coir dhuin teanfgal,
 Agus ionfucha o'r n oig,
 'S iad a bagairt oirn na Frangich,
 'S iad gur ceanfucha gu 'n sgoid,
 Ach na 'm bi sinn uile dileas,
 Sa bhi firineach do Dheors,
 Chite fuil air luchd ur mi-ruin,
 'S chuire finn gu di am pòr.

V.

Tha finn laidir ann fan uair so,
 Mur dean cairdean fluaigh ar leon,
 'S o 'n tha Mamon air am buaire,
 Tha m' fhuil air fuathacha ri 'n feol,
 Th'ur leam gur gabhi dhoibh bhi smuaineach,
 Ri lamh 'n uachdar fhaotin oirn,
 Dol a choga ris a phàp,
 'S iad fein a bhi a thamh fan ròimh.

VI.

Th'ur leam fein gur sona an taite,
 M' faithear pairt ann do gach feort,
 Min is bainne is buntata,
 Im is caise na bu leior,

Far am faithear bradan tarr-gheal,
 Tigh'n o 'n fhairge le deagh sheol,
 Bhi ga ghlaca ann sna lianta,
 Dubhan, driamalach is snod.

VII.

Gheibh si 'n taon ni a tha feumail,
 Chreideamh eisteachd mar is còir,
 Is an foisgeul dhuibh ga leugha,
 Toirt duibh leirfin air gu leoir,
 'N uair bha Iacob ann san fhasach,
 Agus Laban air a thòir,
 Chum a chreideamh e an airde,
 'S cho d' fhuair namhaid cith'n na choir,

VIII.

Mar bha Shadrach agus Mefech,
 Maile ri Abednego,
 Chaidh an tilge san àmhuin theintich,
 'S cha robh ceann no fuiltein dòit,
 Cheann nach geile iad do dín ioghail,
 D' on rìgh is ga chuid ceoil,
 'S ann a thug iad geil d' on ard rìgh,
 Chum gun sgallta iad 's gun leon.

IX.

Is ma leughas sibh am pìobal,
 Is a mhineacha air choir,
 Chi sibh ann mar rinn an cipair,
 A bha geile rìgh na gloir,

Bha Goliah mor fe laidir,
 Tigh'n gu Dabhi 's sleagh na dhorn,
 'S bhuail e clach air ann' san aodin,
 'S chail a dhaoinefe an treoir.

X.

Gum bu shamhla fin gu 'n eirich,
 Do gach beist a tha san Fhraing,
 Cha 'n 'eil ac ach iomha bhreige,
 'N faoil sibh 'n teid sibh fo 'n command,
 Suilean aca leis nach leir leo,
 Agus beul as nach tig cainnt,
 Cluasan, aca tha gun chlaisteachd,
 Ciod e 'n sta dhomh bhi ga chaint.

XI.

Eiridh fheara 's glacibh cruadal,
 O'n bu dual duibh 'e 'o 'r n oig,
 'S bithidh sgairtail 'n am buala,
 'S cuiribh uaith gun chuntas loid,
 Bithidh 'ur taice agaib' ri 'r gualin,
 'N uair a thig o thuath na feoid,
 'S iad a sgatha an cinn gu 'n guailean,
 'S ruidh na ruaig air na bhis beo.

XII.

Eirigh Stiubhardich mo chinne,
 Is iad air mhire gu dol ann,
 Iarla Boid ann le chuid gilleann,
 'S iad cuir imain air an namh'd,

Iad mar leoghan nach gabh pille,
 Ged a thige feachd na Fraing,
 Chuid nach leonadh iad san ionad,
 Stròichde iad le ionairt lann.

XIII.

Eiridh Domhnullich a chruadail ;
 Long is leoghan suas ri crann,
 Fraoch na 'm bratich 's gu 'm be 'n suaicheantas,
 Sgolta chnuachd fa ghearadh chnamh,
 Bithidh 'n targaid air an cruachin,
 Claidh crùach aca na 'n laimh,
 La bhlair a bha 'n raon-ruari,
 Choisfin buaidh air na bha ann.

XIV.

Eiridh sin leibh tighearna Sthruthain,
 Thig o ghiubhfaichean nam bean,
 Clach na bratich air a gbiulan,
 Dhuibh cha churam 's e bhi ann,
 Iad cho sgairtail an am rufga,
 Lannan cuile ghearra chnamh ;
 Mar gu 'n sgathadh iad na fiurain,
 Bhìgh a Sputadh ann fa mhaidh.

XV.

Eiridh sin leibh clann an Toisich,
 'S iomad feors a thig na 'n ceann
 Sliochd a Gbobha chruim gu sonruicht,
 'S Clan Mhic lafain leo gun mheang ;

Thig na Catanich le 'n cronan,
 'S cha 'n e fcrebadh a bhis ann ;
 Gearradh uilt is fuil ga dòrta,
 Gus an consuich iad an Fhraing.

XVI.

Eiridh sin leibh Clann a Mhuirich,
 A fhuair urram ann sgach camb,
 'S iad mar Chaoilte no Co-chulun,
 Gach aon duine dhiu bhis ann,
 Iad a taomadh as gach gunna ;
 Is co ulamh leis an lann.
 Cheart cho folum air na builean,
 Cuir na muineal diu sna 'n ceann.

XVII.

Eiridh Frisailich na 'n geur-lann,
 'S iad gu heatrom funtach garg,
 'S bi fear bhealadrum le reismaid,
 Na chul sgè aca gu dearbh,
 Cha bhi duin aca fo chreuchdan,
 'S bi na reubalach dheth marbh,
 Peilairin le dlùs an deirich,
 'S iad mar eibhlìn teith on bhalg.

XVIII.

Eiridh Camaronich gu fiamhach,
 Is Loch-iall bi air an ceann.
 Lannan, tana, glana, giara,
 'S iad toirt griosach air an namb,

Cha bu fhugra dhoibh tigh'n fiar air ;
 'M fear is dàine riamb chaidh ann,
 Thug e 'n sgornan as le fhiacra,
 'S chuir e crìoch air ann san am.

XIX.

Eiridh Grigarich gun fhailin,
 Tha iad laidir ann sgach tir,
 Ged a bha iad greis air chul,
 Tha 'n ainm air uracha a ris,
 'N uair a theanas iad ri cheile,
 Grandich Spe b' air an ti,
 Chuire feachd le neart a cheile,
 'S dh'fhagadh reubalach na 'n sin.

XX.

Eiridh Caimbeulich gu healamh,
 'S bi Mac-Chailein air an ceann ;
 Is an t' Iarla a tha 'm béalach ;
 'S Loch-nan-ealla air a laimh,
 Bi Loch-dochard 's Achaloinne,
 Tigh'n nan coineamh thun a chainn,
 Clean-afalach is Glean-libhuin,
 Chuire miltin diu nan deann.

XXI.

Thig Mac-Caonich 's thig Diubhc Gordan,
 'S thig Cuilodair leo a nall,
 Thig Mac-Lachlin 's thig na Leoidich,
 Sifalach o chòir na 'm beann,

Thig Mac-Dhughail ann le meodhairn,
 'S achadaleagha na dheann,
 Leis na hoganich is treubhaich,
 Sa chuireadh Eirin fo chumànn.

XXII.

Bith na Moirich leibh gun fhailin,
 Tha iad laidir air bhur ti;
 Eidir fo is bailebhàne,
 Agus Facaland a 'm Fìbh,
 Mar ghabha fin is Tulich-bhardni,
 Agus blar an cois na fri,
 'S ealamh dheire iad le ghrafas,
 Ge be la a thig an ftri.

XXIII.

Tha na Sùrlanich air eiridh;
 Dol a dh'eirin an san am,
 'S cinte gu 'm toir iad buaidh-làrach,
 Agus Samuel bhi nan ceann;
 C'ait am faca fi fhiol adhamh,
 Na thug barr air ann san am,
 'S cha b'fhada fheafadh iad na lathair,
 Na 'm be claidhean a bbig ann.

XXIV.

Thig Mac-an-Aba leibh le durachd,
 'S a Cinalla bruchdidh nall,
 H uile fear is fhearr ri chul-thaobh,
 'S thig Mac-Neachduid dun-da-ramh,

Thig Mac-Laomain as an traigh leibh,
 'S cha 'n e failte a bhis ann,
 Gus an leagar iad san Àrìch,
 Is am blar a chuir gu cheann.

XXV.

Thig Mac-Aoidh le fheara troma,
 Suntach bheir iad coineamh dhoibh,
 Cnamhan, cinn, is cuirp ga 'm pronnadh,
 Gaor a stealla 's fuil ga dort,
 'S iad nach aoma' thaobh an droma,
 Ruidh nan coineamh 's ac na 'n dorn,
 Lannan rinebhirach nach sealladh,
 C'aite an tolladh iad am feoil.

XXVI.

Thig Clana-Leathuin leibh le mor-chuis,
 'S cha bhi Hobron* air an ceann;
 O na 's rìghail iad ra shloinne,
 Fear na foille cha bhi ann;
 'S moch a dheiridh iad mu latha,
 'S gu 'm be 'n aidhir a dhol ann,
 'N uair a thairne iad an claidhe,
 Mìre-chatha chuir gu cheann.

XXVII.

Eiridh Meinorich na h' Apuin,
 Tha iad neart-mhor ann san uair,
 'S gu 'm bu bhoidheach bhi gam faicinn,
 'N uair a bhìgh am bratach suas,

* Who betrayed M'Lean at the Battle of Inverkeithing.

Tigh'n an ordu thun a chaistail,
 Tha fo fhasga na gaoidh tuath,
 'N uair a thoiseachadh am baileal,
 Racha iad mar lafair suas.

XXVIII.

Thig Clann-Fhiunlai a bra-mhar leibh,
 Bheireadh aireamh leo nach gann,
 Le làn misnich dol a dh' Eirin,
 'S ged a b' fheumail e do 'n Fhraing,
 Tha iad fuileachdach gu creuchda,
 Ullamh beumanach le 'n lann,
 'S ged bhig Buonaparte fein ann,
 Chailleadh iad gu leir an ceann.

XXIX.

Tha na Feargasanich, treubhach,
 'S ealamh dheireadh iad sa chuis,
 Laidir neart-mhor feadh na halba;
 'S fad thug fealbhachadh a chruin,
 Tha iad uile dhiubh cho dileas,
 'S gur toil-intinn leo dufg,
 Sheasa onair mar bu coir dhoibh,
 Is Righ Deors bhi air an cul.

XXX.

Thig Cornel Butter libh o 'n fhàs-choill,
 Le fir laidir fhuntach og,
 'S goilte trupairin gu 'n failtean,
 Leis na claidhibh bhi na 'n dorn,

Mar an reiseamaid dù ghaedhlach,
 Latha bhlair bha 'm Fontenoi,
 Choisin onair ann ga 'n righeachd,
 Is ga 'n lineachibh ra 'm beo.

XXXI.

Eiridh Breaco Duff o thuath libh,
 Le chuid uaislin a bra mharr,
 'S fada chluinte sgal a phibe,
 'S morthear Fibh e an taobh thall,
 'N uair a chaidh e do dh' Eirin,
 Se Sir Seumas rinn an call,
 Cuid ga 'n spada is cuid gan reuba,
 'S chuid a gheill diu a bhi 'n fas.

XXXII.

Ged a dh'fhag mi iad air dichuimh'n,
 Pairt do 'n b' fhiach dhomh a chuir ann,
 Tha iad laidir, neart-mhor lion-mhor,
 Mheud fa chuir mi fios san am,
 Tha 'n 'ur cabhlichin air chuantin,
 Faithin buaidh orra sgach am,
 Sa chuidh nach cuir iad ann san fhairge,
 Na bigh an earbs a teachd nall.

ORAN GAOIL.

Air fonn *Tha 'n oidhch nochd gun ambras sa
'n geambra fada fuar.*

I.

'S OIRIDH slan do 'n mhaighdean,
Tha'in an raidh'r le foils am choir,
Chunig mise boillsge dhi,
Mar dbaoimain laist an or,
Bu bhoidheach glan a haogas,
'S cha robh caochla air a feol,
Is thug i cup, am laimh dhomh ;
'S bha beatha ann ri ol.

II.

'N cupa sin tha 'm laimhse,
'San deoch slaint ann-Mhaoidean òg,
Oluidh mi gu fundach i,
Gus an ruig mi grùnd sa chorn,
Ma tha ea-cail ann am stamaig,
Na mi-fhallaineachd am fheoil,
Fogri sin o 'm chreubhaig e,
'S cha 'n eirich e ni smo.

III.

A righ gur iomad ioc-fhlainte,
Th'air iadha ann sa chup,
Gach coluin ann san teid e,
Cha 'n fhaicear iad fo stuir,

Fuadichidh

Fuadichidh e gach ca-cail,
 Bhis a falbh feadh feithibh chuirp,
 Mar sin ni 'n iar mi leigh,
 Fhad fa mhaireas deur fa chup.

IV.

Ach 's bochd a chuir an gaol rium,
 Gun chaolich e mo chas,
 Gun thanich e mo ghruaghean,
 Gus an d'fhas mi duaichni glas,
 Chaidh faighead gheur am chridhe,
 Nach toir lithich air a hais,
 Ach gur tu fhein an nian sin,
 Ga 'n dligheach a toirt as.

V.

Mur toir thu as gu luath i,
 Mun teid i buan an fas,
 Their iad nach gabh i spiana,
 Chraobh nach sniomhar as a barr,
 'N uair shineas i a geugan,
 Bi freamh a dol san iar,
 'S mar sin gur fearr a gearra fios,
 Mun 'n teid a freamh an fas.

VI.

Cha 'n fhaith mi tamh san latha leat,
 Le fàbhaban sle pramh,
 M' aigne gach la air luasgan,
 Mar long fa chuan gun traigh,

Tha faighdean geura buaireasach,
 Aig cuir mo thruaighe 'n aird,
 Ach nis gu 'm faith mi fuaracha,
 O 'n fhuair mi 'n cupse am laimh.

VII.

'N uair a thig an oidhche,
 'S am a dhaoine dol gu tamh,
 'San dòmh fhein nach aoibhin e,
 Cua faibhir dhomh mo phramh,
 Bi deoir gu frasach buailteach,
 A tigh'n o 'm gruaidh air fnamh,
 'S gur tric a fhluch mi chluafag,
 Gus an d'fhuarich i fo 'm cheann.

VIII.

'Se their gach neach a chi mi rium,
 Am bheil do ghnìomh ro ghoirt,
 Na bheil do mhaistir dioltach ort,
 'N uair dh'fhas do nial cho bochd,
 A ghruagh a b' aist bhi liantach,
 Air tolla fios na slochd,
 'S gur leir a bhla na deoir a chaill mi,
 Bhi ga 'm fasg gu goirt.

IX.

Gur e a thuirt mo chairde riom,
 'N uairt thàinig mi diluain,
 'S bochd a chuir an tearrach riut,
 Gur tana a dh'fhas do ghruaigh,

Mu bha di do shlainte ort,
 C'ar son nach d' ain thu nuas,
 Is gheibhe tu greis dhiamanais,
 A' giasgach air na puill.

X.

Cha ghabhainfe ri h iasgach,
 O nach lian a bhighe ann,
 A gheallag a tha uamfa,
 Tha i fa chuan a fnamh ;
 Ged bhig i 'n grund au aigail,
 Na laidh air chlacha bàn,
 Bheirinn as le 'm fhiacra i,
 No dh' iocain airson fnaimh.

ORAN A RINNE DO THIGHEARN URRARD A DHEUG
 SA BHLIADHNA 1781.

I.

Tha mulad tha mulad,
 Lian mulad ro mhor mi,
 Ged is eigin dhomh fhulang,
 Tha tuille fa choir orm,
 Mu 'm mhaistir mor prifail,
 Bhi fo lithiche an conuidh,

'Sa Bhaintighearna chliutach,
'S tric a fuilean a dorta.

II.

'S tric a fuilean a dorta,
'S cha 'n fheorich do dhaoine,
Ciod e leith fgeul na baintighearn,
O na thainig na faoiltich ;
Sàr uachdaran cliutach,
Bhi gun furd air ach eatrom,
Deagh sheise na tuatha,
'S bu taice guaile do dhaon e.

III.

Bu taice guaile do dhaoine e,
'S mi dh' fheuda a raidhin,
'S cha 'n ann idir am bliadhna,
Rinn thu fhiachin do chairdeas,
Ach gach uair a bhigheum oirn,
Bhi tu reidh ann 's gach cas duinn,
Bhi do litrichin dubailt,
Ann am phuidse ann 's gach aite.

IV.

Ann am phuids ann fgach aite,
'S gnr e chraidh mi am bliadhna ;
Nach lamhaich thu 'm paipair,
'S nach ardich thu 'm fiach air,
Tha mo chairdean gle laidir,
Ann fgach ait ann sna crìoche,

Ach fe mhiadich mo mhulad,
 Tighearn urrard bhi iofal.

V.

Tighearn urrard bhi iofal,
 'S goirt an sgial e ri raite,
 'S tha mise ga leugha,
 Mar uan fan treud 's e gun mhathair,
 Ann sgach alt air 'm bu bhoiche,
 'N robh feol tigh'n an aird orm,
 E' bhi nise air inutha,
 'S creach a dhùich nò dha e.

VI.

'S creach a dhùich nò dha e,
 Tha mi 'g raite ri innse,
 Bha e, iochdmhor nò bhaighail,
 Bha e, arda na intinn,
 Cha chuala mi bàrr air,
 Ann 's a cheairne fo 'n righeachd,
 B' fhearr mios aig daoine uaisle,
 'S aig tuath-cheairn na tìre.

VII.

'S aig tuath-cheairn na tìre,
 'S iad a dh'innse nach breug e,
 Gur i fo a bhliadhna,
 Dh'fhag iargnich gu leir sinn,
 Aon mhile is seachd ciad ann,
 Na 'm b'fhiach mi gu leugha,

Ceithir sichead fa h' aon ann,
 'S bithidh cuimh'n air an deigh fo.

VIII.

'S bithidh cuimh'n air an deigh fo,
 'S goirt a lèus air an dùthaich,
 Cha robh duin ann na 'n eigin,
 Nam reiteacha cuise,
 Cha 'n iaradh e paidhe,
 'S cha 'n fhairde e dhiu e,
 'S ann a bhig e le solas,
 Toirt ol, doibh a phuidse.

IX.

Toirt ol, doibh a phuidse,
 Air chumhnant na reite,
 'Sgeul dubhach ri ràite,
 Thu bhi 'm blar fo na deibhibh,
 Ann an toiseach an raidhe,
 O' chairich iad lein ort,
 O'n a chaochail thu abhaist,
 'S tearc a chaidh mo ghair eibhin.

X.

'S tearc a chaidh mo ghair eibhin ;
 'S cha 'n eil feum dhomh bhi gearan,
 H uile lath agus òiche,
 Mar no h aoniche corrach,
 Mar gu 'm bithin ga 'n dire,
 Le ftri mhoir am choluinn,

O na chaochail thu Sheumais,
 Cha 'n 'eil feum dhomh bhi gearan.

XI.

Cha 'n 'eil feum dhomh bhi gearan,
 'S bi e na eallich air mintinn,
 Gus am faic mi a d' aite,
 An tal fo tha cintinn,
 An an gaol fann an abhachd,
 Mar a b' abhaist ga 'r fions' reachd,
 Deagh sheise bhur cairdean,
 'S gu brath cha bhi di oirbh.

GRAN DO CHORNAIL UILLEAM ROBERTSON LEOID,
 A RINNE SA BHLIADHNA, 1791.

Air fonn *Na fala conspoidach ga 'n suach'ntas cean
 an fheidh.*

I.

'S gach oidheche theid mi chadul,
 Is gach madin ni mi gluast,
 Gur tric thu tigh'n air maire,
 Fhir is flathail e measg fluaigh,

Gu 'm babhais' duit bhi mar' ruin,
 Cumail cothrom ris an tuath,
 'S cha bhigh finn ann an cun'art,
 Air na gunnachan thoirt uainn.

II.

Cha bhigh finn ann an cunnart,
 Bhi ga 'r lummanadh an tràs,
 Na 'n tige Cornail Uileam,
 Tha e, murrach air 'ur tearn ;
 'N sàr dhuin uasal urramach,
 Ga 'm buineadh a bhi bàgh,
 Is tha daoine' uaisle is cummainte,
 A toirt gach urram dha.

III.

'S òg a fhuair thu 'n turram sin,
 'N uair bha thu 'd ghiullan og,
 'S bha 'm Parlamaid cha fìrach,
 Gu 'n robh nàisneach aig do sheors,
 A choisne buaidh le 'n claidh,
 Is a thathaiche an còir,
 Air mhiad 's ga 'n teach thair chuaintinn leibh,
 Bha bhuaidh le Cornal Leoid.

IV.

Tha buaidh na dhà le barrantas,
 Ri aithris ort air thus,
 Na h armailte a b' ait leat bhi,
 Bu taitnich fealla fùl,

Bhigh cota gearr is breacain oirbh,
 Am pleat ofcionn a ghlùinn,
 Mar ri ofan na 'm ball cuimire,
 Nach mileadh bheag da 'r lùs.

V.

Bu cuimir sibh nuair dheire sibh,
 'N 'ar Reifeamaid air blàr,
 Bhigh ite dhubh is peacaig,
 Ofcionn bhur 'n aodin ard,
 Bhur Cornal bhi gu maighdainail,
 A faoneachd gach ni b'fhearr,
 'S cha tige dad ri 'd shaighd fheara,
 Ged thige roinn-ri cach.

VI.

Cha tige dad ri duin again,
 'S tu murrach air 'ur cùl,
 Cha chualas bàrr air Uileam,
 O'n chaidh urraird ann san ùir,
 Ma bhis e lathair 's duine e,
 Bheir thugaine gach cuis ;
 A chaile finn le cean fifrìch,
 'Sa tha nife aig an Diubhc.

VII.

Ach 's barail leum gu 'm fifrìch thu,
 Am bheil sìthunn ann ad chòir,
 Ma se 's gu 'm bheil leig fios thugin,
 'S bi 'n grìgarach na 'n tòir,

Ach 's fhada lein o thrial thu uain ;
 'S mì iarguinach gu leoir,
 Ach gus am faic mi fiagh agaibh,
 Ga riarucha an Leoid.

VIII.

San dè bha sgeula b' àite leum,
 Ga aithris ac mun bhord,
 Ged cha thu fhein air aftar uain,
 Do theachdaireachd thi'n oirn,
 Tha comas eilde is bradain,
 'S Daimh chabar agus chrochd,
 Air fhaotain ann ad Sheartaire,
 'S cha leig thu as e 'd dheoin.

IX.

Th'ur leam fhein gur eibhin duin,
 Gu leir thu th'in an nall,
 O na tha do pharanda,
 A lathair air do cheann.
 Cha bhi bròn no iarguin oirn :
 'S thig Siorghlais a nall,
 Feadh Shlochd is ghlac bu mhianach kibb,
 Bhi Fiaghach na 'n damh seang.

X.

Gur math thig an gunna dhuif,
 A Dol a shiubhal bheann,
 Flasg fhudair a bhis inéalta,
 'S beul miosfair air a ceann,

Bi spor nach diulta aingeal,
 Air a teannacha gu teann,
 'S n uair bheana frad an fhudar ;
 Gu 'm bigh stùr a fear na neang.

XI.

Th'ur leam thein gur fasanda,
 Bhur ti 'n dathigh mu thra nòn,
 'S gu 'm faighte bèin ga 'n straca,
 'S coinlean ceir an las air bord ;
 Bi fion ga ol le farum,
 'S bi ealidh aig luchd ceoil,
 'S gu 'm faighte fin le caoimhneas,
 Gach aon òidhch an castail Leoid.

ORAN DO DHITHIS DHAOIN UAISLE A CHAILLE

ANN AN COGA NAN INSEAN AN EAR 1792.

Air fonn *Dun-bheigain bhi na fhasach.*

I.

Tha mulad mor fan tim so orm,
 Air indrigin am airne ;
 Mu 'n fgeul thain as na h insean oirn,
 Ga innse ann sgach gasaid,

Gun

Gun d'fhuair 'ur daoine leona ann,
 'S gun chaill sinn cluid bu sonfricht,
 A chaidh ann as m' eolas se,
 B' iad Cabtain Leoid is Padrig.

II.

Air chint tha 'n cairdean muladach,
 Is doilich bhi ga naireamh,
 Ga 'n iondrain a h uille la,
 Bhis cruineacha nam fardich .
 'N aite a bhi fulasach,
 'Sa bhi toirt bail is cuireachan,
 'San theid iad bas le mulad,
 Mur dean Cornail Uileam sta dhoibh.

III.

Tha bhain-tighearna ro bhronach,
 'S gun feol orra mar b'abhaist,
 Cha 'n theud i th'in a feomar,
 Cha cheol a dheana sta dhi,
 Cha 'n fhaic i ni bheir solas di,
 Ged thig gach neach a cho-radh ri,
 O 'n thuair i sgeul na h oganan ;
 A leonadh ann san àrich.

IV.

Cha nionadh leam ged bhithe i,
 Gun chridhealas mar tha i,
 Gur tric a fuil is snidh orra,
 'S cha ninis i do chach e,

Ge goirt an fgeul 'ri cho-radh e,
 Cha leasich finn le 'r goruich e,
 Bha 'm bas ud dhoibh air orducha,
 Mun d'fhuair iad còt on tailfhear.

V.

Cha 'n ionadh leam ged flaise sibh,
 Ma bhis sibh fada a lathair,
 Na bheil do dh'fhearun consich ann,
 A bhi aig Leoid gu aileas,
 Cha' n ionadh leam na cuisean sin,
 Bhi aca fgu 'm be 'n duchar e,
 'S na bheil ann deagh dhurachd dhoibh,
 'S am fiuran glan Iain Fail ann.

VI.

Chuala mi gun bhuidhin sibh,
 A chumaindeachd gu harda,
 'Sma bhis mi lathair cluinidh mi,
 Sheachd urrad bhi gur caramb,
 Na chaidh thoirt uaibh le h ain-eolas,
 Sraghruidh is na bheil maille ris,
 A chluain a bh'aig bhur feanair,
 'S thug le h aimeadachd do chach i.

VII.

Ach 's iomad neach tha muladach,
 Is doilich ann fan tra so,
 Tha Bain-tighearn Phroist Uileam ann,
 Be h ulidhfe dhiu Padrig,

Tha

Tha Mis Mari cumainte,
 Gun tamh orr ach ri tuireadan,
 'S gur gann a ni i guth ri neach,
 Sir chumh air fon a biath'r.

VIII.

Tha gach neach ma 'n cuairt duinn ann,
 Don chuala an sgeul craiteach,
 Tha 'n teaghlach tha 'n raon-ruari ann,
 'San duibhse bhuaine Padrig,
 Gu 'n d'fhan iad ann sna h Innseachan,
 A measg na th' ann do Nigairean,
 Nach d'fhuair finn mar ri 'n dilsean iad,
 Ga 'n cuir fa chill a bail leinn.

IX.

B' fhearr leam thein gu 'm faice finn,
 Tigh'n dathigh na tha lathair,
 Raibard Leoid chuir aiteas oirn,
 Na Chaibtain air na Gaedhail,
 Dh'fhogra e gach mulad uain,
 'S bhigh soulas agus cuireachan.
 Aig tighearna Leoid mar bhuine dha,
 O's duinne ann sgach cas e.

GEARAIN LEIS AN UGHDAR DO DHUIN UASAL
 ARIDH SAN DUTHAIGH CHIONN NACH ROBH E
 FREAGRA A LITRICHEAN AIR DHA FEIN A BHI
 AN DUNEIDIN.

Le Luineag.

Hug o u rail o u, hug o u ro nail leibh,

I.

BEIR an t'forridh fo uamfa,
 Do 'n tuath-cheairne dh'fhag mi,
 Air gach taobh do raon-ruari,
 'S tha mo luaidh air a Gharidair,
 Hug o u, &c.

II.

Air gach taobh do raon-ruari,
 'S tha mo luaidh air Gharidair,
 'S nam bithin am ghruagich,
 Gu 'n gluaifin roimh chach leis.
 Hug o u, &c.

III.

'S nam bithin am ghruagich,
 Gu 'n gluaifin roimh chach leis,
 Cha togadh e tuafaid,
 Ach fuaimhneas le gaire.
 Hug o u, &c.

IV.

IV.

Cha togadh e tuafaid,
 Ach fhaimhneas le gaire,
 Agus Raibard Mac an Aba,
 'S gu 'm b'ait leam bhi laimh ris,
 Hug o u, &c.

V.

Agus Raibard Mac an Aba,
 'S gu 'm b'ait leam bhi laimh ris,
 Air an dail tha gu h iosal,
 Far am fiarich na gaedhail.
 Hug o u, &c.

VI.

Air an dail tha gu h iosal,
 Far am fiarich na gaedhail,
 Am bheil agad biadh dhuinn.
 Tha ciocras mu 'r nairne.
 Hug o u, &c.

VII.

Am bheil agad biadh dhuinn,
 Tha ciocras mu 'r nairne,
 Cha d'fhuair mi mo dhìotadh,
 Ach diolaidh mi 'n tras air.
 Hug o u, &c.

VIII.

VIII.

Cha d'fhuaire mi mo dhìotadh,
 Ach dìolaidh mi 'n tras air,
 'S tric a rinn e an liana,
 'S nach 'd iar e bonn paidh
 Hug o u, &c.

IX.

'S tric a rinn e an liana,
 'S nach 'd iar e bonn paidh,
 Ann an com na fil-Michael,
 'S mu thim na fil-fraide,
 Hug o u, &c.

X.

Ann an com na fil-Michael,
 Smu thim na fil-fraide,
 Gu 'n tige na tuathich,
 Th'ar druimuachdair an tra sin,
 Hug o u, &c.

XI.

Gu 'n tige na tuathich,
 Th'ar druimuachdair an tra sin,
 Daoine ilse agus uailse,
 Bheire fuaime air a ghaedhlic.
 Hug o u, &c.

XII.

Daoin ilse agus uailse,
 Bheire fuaime air a ghaedhlic,
 Thig gu leoir thun na feile,
 Cha 'n 'eil feum bi ga naireamh.
 Hug o u, &c.

XIII.

Thig gu leoir thun na feile,
 Cha 'n 'eil feum bhi ga naireamh,
 'Thig Uileam Mac Edaird,
 'S thig Seumas Mac Phadrig.
 Hug o u, &c.

XIV.

Thig Uileam Mac Edaird,
 'Thig Seumas Mac Phadrig,
 Bi botol ga eigheach,
 'Se b' fheumaile dha dhiu,
 Hug o u, &c.

XV.

Bi botol ga eigheach,
 'Se b' fheumaile dha dhiu,
 'S bi muilt aig Mac Edaird,
 Air an fheil a ni 'm paidhe.
 Hug o u, &c.

XVI.

'S bi muilt aig Mac Edaird,
 Air an fheil a ni 'm paidhe,
 'S cha ninnis mi m' bliadhna,
 Dhuibh trian do na bail leam.

Hug o u, &c.

XVII.

'S cha ninnis mi 'm bliadhna,
 Dhuibh trian do na bail leám,
 'S cha lagh mo chuis iarguin,
 Nach do fgrìbh thu dhomh Gàraid.

Hug o u, &c.

XVIII.

'S cha lagh mo chuis iarguin,
 Nach do fgrìbh thu dhomh Gàraid,
 A dhinnse dhomh sgeula,
 Co dheug no tha lathair.

Hug o u, &c.

XIX.

A dhinnse dhomh sgeula,
 Co dheug no tha lathair,
 Beir mo fhoridh gu leir dhoibh,
 'S choir te dhia don mhanus.

Hug o u, &c.

XX.

Beir mo shoridh gu leir dhoibh,
 'S thoir te dh'iu do mhanus,
 Agus innis gu 'n 'd each mi,
 As a chleachda a b'abhaist.
 Hug o u, &c.

XXI.

Agus innis gu 'n d' each mi,
 As a chleachda a b' àbhaist,
 'S cha 'n 'eil mi fo churam,
 Bhi dùna na pairce.
 Hug o u, &c.

XXII.

'S cha 'n 'eil mi fo churam,
 Bhi dùna na pairce,
 Smi 'n feomrichean gle ghlan,
 Agus fglèt air am braighe.
 Hug o u, &c.

XXIII.

Smi 'n feomrichean gle ghlan,
 Agus fglèt air am braighe,
 Soridh eile gun dichuimhain,
 Leachd-an-sgrìodain gu 'm bhraith'r.
 Hug o u, &c.

XXIV.

XXIV.

Soridh eile gun dichuimhain,
 Leachd-an-sgriodain gum bhraith'r,
 Ged nac h faic mi e 'm bliadhna,
 Tha riaghailte laimh ris.

XXV.

Ged nach faic mi e 'm bliadhna,
 Tha riaghailte laimh ris,
 Nì cur agus cliadha,
 Sa dhiolagh fhil-Martuin.
 Hug o u, &c.

ORAN DO THUATH MHURLAGAN NUAIR DHAORICHE
 AM FEARUNN ORRA. 1786.

Air fonn Wat ye wha I met yestreen.

I.

Chaidh mi latha 's tigh an dùn,
 'S chuala mi a chuac ann,
 Bha i ann am barr na geige,
 G' eisteachd ris na chluinne i,

Thuir

Thuir i ris an uifaig chròn,
 Co a chi mi muidh an sin,
 Ach Domh'l Cuimaineach mar babhaist,
 Cuir ri fta gu cummainde.

II.

Chi mi 'n t' eildair an taobh fhios,
 'S gnìomhach e 's cha b' uilear dha,
 Mu fa 'n dean e n aird am màl,
 Cheithir aird fa chunne finn,
 Deich puind shafanach tha e dha,
 Do chnaimh mail 's cha b' uilear dha;
 Leith-cheud tafdàn chuir na 'n deann,
 Air fon gach aon ni thuile sin.

III.

Phadrig arfa domh'l bànn,
 Tha sinn ann cho cummainde,
 'S ged a bhi sinn aig a ghall,
 'S gun aifucha aig duin agin,
 Tha mo phaisfise ro òg,
 'S gun treoir ac ni mo chuideacha,
 Is tha thu fhein air dol an aois,
 Is feuch an faoil thu 'm fuirich finn,

IV.

Labhair Sanndi air an cùl,
 Gle fhiungantach fìgur duinail e,
 Tha mis ann o 'n thad so dh'ùine,
 Is luchd furd a thuil orm,

Cha 'n fhaca mi 's cha chualas sgeul,
 Ga leugha o 'n bu daine mi,
 Air mhead 's ga cuire sibh air chul,
 Nach fuige e is tuile fin

V.

Thoirte Iain goubh bha mi la,
 Gle laidir 's cha bu curi mi,
 Dheanin turn mar thear a chach,
 Is tailfhearachd a thuile fin.
 Thug mi d'eùchain do gach feol,
 Bu bhoiche 's gun bhi struidheas ach,
 Sa nise ged a tha mi li'ath,
 Cha dean an riagh mo chuideachas.

VI.

M' fear a bh'ann san acha shios,
 Thuirt e 's fìor a thuirt thu,
 Mur tig feartuin oirn gar diona,
 'S diamhain duinn bhi fuireach ann,
 Ann an stangibh pairce an loin,
 Chaidh mo mhart boidheach cumalach,
 'S bu bhrath air amhlàn dhomh gu 'm bhord,
 Na 'm bigh i beo mar bhuinne dhi.

VII.

Labhair Alastir mo ghaoil,
 'S faoin leam caint gach duin agibh,
 Bheir sinn aran as le faothair,
 Ni sinn aol is ioma rud,

Dh'fhcudte

Dh 'fheudte gu 'n tiondagha chuibhle,
 Ged tha fuim ga cumail ruinn,
 Gheibh sinn pailteas do 'n bhuntate,
 Im is caise cuide ris.

VIII.

Fhuair sinn dàil leig ann fa mhàl,
 Cha bhi 'n fheilMàrtin tuile oirn,
 Gus an fniomha sinn an fna,
 Is bolla gràin chuir cuide ris,
 Gach'ni chinneas air an àite,
 Pairt dheth chuir ga cuideacha,
 'S fhad a bha sinn air bheag màil,
 'S gu brath cha bhi sinn tuile ann.

ORAN DO 'N MHUSG.

Air fonn Na Musgaid air alachaig

I.

Chuir mi Mhusgaid air alachaig,
 M' ball arm an robh feum,
 'N dèis a glana fa huille,
 Is a sgùradh gu feum,

Bha

Bha spor thana gheur ùr int,
 Nach diulte ri fein,
 Gus 'n tig naigheachd as ùr oirn,
 Cha chuir mi stùr as a cre.

II.

Thug mi tamall as 'm oige,
 Is be mo dheoin is mo mhiann,
 A bhi 'g eiridh roimh latha,
 A dh'fhaotain aighir fan t' shlabh,
 Ged a thilgin na heoin ann,
 Cha robh 'n toireachd cho dian,
 'N uair a chidhin fear croice,
 Bha mi 'n toir air a bhian.

III.

Cha robh neach ann fan duthaich,
 Nach robh 'n dùil ann fan am,
 Nach tige oirn mudha,
 'S nach bigh a chui oirn cho teann,
 Ach chi sibh nise le'r fuilich,
 Gu 'n d'àm on chuir oirn a nall,
 Gu 'm feud maidheach a chàil,
 Bhi tigh'n a raidh air 'ur ceann.

IV.

Ach air leamsa gur cearbach,
 Do shealgair mar mis,
 Chleachd an fireadh feadh Garalich,
 'S nach feud am marbha fan lios,

Ach

Ach mur bhi airson farmaid,
 Gu 'm b'fhearra dhomh bhi glic,
 Na bhi feithamh air bronaig,
 Ri òiche reot am bun pris.

V.

'N uair a thige a ghailionn,
 Sa bhìgh a ghealach na haird,
 Sann an sin bhìgh an ealidh,
 Aig gilìbh bhaile fo thall,
 Dol na 'n deighidh gun churam,
 Rinn iad diubhail is call;
 Dhith iad uile an drùim eorna,
 Aig Domh'l Toiseach gu hard.

VI.

Chuala mis aig feann daoine,
 Gu 'n robh san Aonach's air chùl,
 Na feidh air gach mullach,
 Is comas gunna agus cù,
 Aig gach oganach treubhach,
 A dheana feum leis san uair,
 Ach fann a gheibh sibh an aithris,
 Aig Iain Mac Calum fo shuas.

VII.

Thurt an duine 's e freagairt,
 'N uair a leigin mo chu,
 Sa ruiginn fe-chomhri,
 Bha e coi-dheas co dhiu,

A rachuin

A rachuin ri bruagh,
 Na cuir riu air an luib,
 Ach cha 'n 'eil fta' dhomh, bhi 'g innse,
 Ach rud a chi sibh le 'r fuil,

VIII.

Gheibhte fin agus earaba,
 Ann fa gharalach so thall,
 Coileach duth agus liath-chearc,
 Gun ghain air iasgach nan ald
 Gheibhte toradh aig feudail,
 Meas an gheuga na 'n crannt,
 'S cha be eagul an ùlu,
 Bh'oirn mar churam fan am.

IX.

O se ordu ùr maistir,
 Chuir na 'r tamh finn an tràs,
 'S math 's fiach dhuinne gèile,
 Ni e fhein finn an aird ;
 Ged nach d'fhuaire finn na bèin,
 Thoir thun na feile dimairt,
 Tha ùr casbheairt an caona,
 'S cha robh 'ur saoire an airt.

ORAN DO DHOCTAIR STIUBHARD, ANN AM BAIL
ÙR NAN GRANDACH.

Air fonn *Coire-Ceathbaich*.

I.

SA Dhoctair Stiubhard gu 'm faic mi slan thu,
Stu nochd an cairdeas o 'n tra fo 'n dè,
Bha mi nain-eol ann san àite,
Measg nan grandach air feadh Sthra Spè,
Rinn thu meolas riu an airde,
'S chuir iad an lamh ris na bh'ann am fgè,
'S gheibh iad orain a bhitheas greanar,
'S ni oiche gheamhri chuir seach ga 'n leugh.

II.

'S math thig breacan ann an eile,
O scionn do fhleiste is gile dreach,
Ofain mheanabhallach, gheal is drearga
Na 'n da chalapa is cruinne cas,
Cota sgairlaid ; is boinaid 's beum as,
Is claidh geur an ad laimh nach tais,
Air thùs na feine, a bhi tu 'g eiridh,
A bhi fo 'n eide gam bigh an sinachd.

III.

Nam nan daoine a thional co-luadh,
Air an lòn am baile na 'n tom,
Slionmhor grandach san rang an ordu,
A sheasa corug fa bhuidhne geal,

Bu bheag an curam an am dhoibh rufga,
 Is Doctair Stiubhard air chul nan sònna,
 'S cha tig na Frangich a chaoidh a nall oirn,
 Sa 'n cinne grandach bhà air am bònn.

IV.

Cha d' each an diòlaid air each mor frianach,
 Na chuire fiamh ort ri uchd a bhlair,
 Ceannard chiadan le 'd chàint ga 'n riaghla,
 Sa bheire tiaruint iad as gach ait,
 Na 'm bigh san Ephaid na th'aig Sir Seumas,
 Do Dhaoine trein air an cois 'n tras,
 Cha bhig an reiseamaid duth na h eigin,
 Is be mo leir-chreach iad bhà fa chas.

V.

Cha b' ann o 'n thàs-chaoil a thain an tarmun,
 Ach meadhan gari a bailde meas;
 An tabhal tla-mhor a bha ais fas,
 Sa ghart snach taradh cach eile a fteach;
 Do bhuaghan dubailt, cha luaidh 's cha tur mi,
 Ach tha do ghiulan a toirt duit meas,
 'S tha thu 'n trafa 's do chlaidhe tairuinte,
 A cumail namhaid uain amach.

VI.

'N togan uasal a dh'fhas gu fuairce,
 Gur iomad buaidh th'air nach eil air cach,
 Se bheire fuatgla do neach an cruai-chas,
 Ann sgach uair gus an tig am bàs,

Bi e gu caoimhnail a teachd ga 'm faoineachd,
 A la fa dhòiche air fiamh a ghàir,
 'S cha 'n 'eil maighdean ann fan oighreachd,
 Nach fheuda oiche bhi air do sga.

VII.

Thuaire thu ceili tha boidheach ceutach,
 Cha 'n fhaic mi h eugas fan taobh tuath,
 Mar gu 'n tilgte i ann am moldair,
 Tha i na sònna air na Mnaibhibh uails,
 O chùl a cinn gu sàil a broige,
 Is slabhridh òir a tigh 'n as gach cluais,
 Se 'n graine a baigse do bhar na dèise,
 Do ghrandich Spe as an d'each a buain.

ORAN AIR GEALLA POSAIDH:

Air fonn *The Flowers of Edinburgh.*

I.

GUR muladach ata mi,
 On rinn mo chaileag m' aicheadh,
 Cha mhi chliu ged is tar-chuis,
 Tha 'n trafa ri luaidh,
 Ged bha i san t'feann nadur,
 San robh a bhean a b'aillde,

'N uair

'N uair bha i ann fa ghara,
 Sa h'aileas dol uaip,
 'N uair a bhrìst i 'n cunannta,
 Bha gu daingean dubaillt,
 Nach gabha e dhi mugha,
 Na urucha a chaoidh,
 'N uair bhuain i meas na geige,
 Sa thug i è ga ceilidh,
 Gun d'fhag sud air bheag eibhnis,
 I fhein is a clann.

II.

Mo mhaighdean bhorail bhoidheach,
 Ga 'm bheil mi labhairt m' orain,
 Gun tug mi greis as m oige,
 Do 'm rùin duit gun fhaoill,
 Gu 'n robh mi ann an dochas,
 Nach mealladh tu le deoin mi,
 'S do chridhe dhomh gur gho,
 Ann an feolanibh grinn,
 'N gealla thug thu 's tamhra,
 'N uair thug thu fhein do lamh dhomh,
 'N diu bhi ga thionda,
 Tha 'n tionsgal ud geur,
 Ma tha do chogais re riut,
 Cheann bhi deanamh èacoir,
 Cha ruig thu leas bhi leughas,
 Na 'g eisteachd ri draoith.

III.

Ma tha do chogais ann an sìth riut,
 Nach labhair thu gu sibhalt,
 'S gu 'n d' rinn mi dhuit a mhineach,
 Le sìrinn gun bhreig,
 Gach rann a bh'ann fa Phibal,
 A bha gn 'd chunnard innse,
 Air chòr sgu 'm bi tu cinte,
 Nach dibrin 's thu fein,
 Cha ghealla e bha cearbach,
 Cha d' each a shire a nan am mòich,
 Fhuair thu e gu dearbhte,
 Gu saor 's do thoil fein,
 Ach 's gealla e, bha diomhair,
 Is cha do fhir sinn fgribhe,
 Ur cruiddhfhear bha na fhianais,
 Ga 'n stròchd sinn gu leir.

IV.

Ach 's fasan dona gorach,
 A tha aig moran oigre,
 Bhi toirt an gealla pòsidh,
 Le dochas ga chèil,
 Mar sin fa thachair dhomhsa,
 Le cailaig eatrom ghorich,
 'N uair thug i mionnan fonricht'
 Le deoin fa lamh fein,
 Nach treige i gu brath mi,
 Ach gus an sgara bàs sinn,

Sna 'n dianuinse ise aich'eadh,
 Bha 'm failine orm fhein,
 Cha chunnt mi ach mar ainmhi,
 Aon bheir a ghealla a nan moich,
 Sa chridhe mar an ailibhin,*
 Nach tionda na dheidh.

ORAN GAOIL.

Air tonn Nian fir gheambail.

I.

Moch sa mhaduin air mo leaba,
 'S airs nealach mo dhufga,
 'S mi bhi faicin ann an aisling,
 Ribhin ghafta chul-donn,
 Do fhlios mar fhneachda 's deud mar chailce,
 Beulan meachair cubhri,
 Se meud do mhais a rinn mo ghlac,
 Sa las mo chri le ruin duit.

II.

Mhaighdean og stu rinn mo leon,
 Cha bhi mi buan as teug'ais,

Air aghaidh feoir cha 'n fhaith ri d' bheo,
 Gill og bheir barrachd speis duit,
 Sann chaochail dhomhfa caint do bheoil,
 Mar chaochleas neoil fna speura,
 Mar bhàt air chuan 's e teiche uam,
 Se thug dhomh fuath na eirig.

III.

Malluchd le durachd don mhnaidh-ghluine,
 Nach 'd mhuch ann fa chuil og mi,
 Mun 'd fhuair mi iul no feala sùl,
 Gun tug mi ruin o moig dhuit ;
 'N diu ma dhiubhail, bhi gam dhiulte,
 Sin a chiùr fa leon mi,
 'S tinn mi 's mi slan, gun dearg gun bhàn,
 Cuimhneach pairt do 'm ghòrich.

IV.

Pairt do 'm ghorich rinn mo leon,
 O 'n bhia mi òg 's mi 'm planta,
 Air bheag ceile, gun mhaoin reusain
 Gun dad a gheuraid cainte,
 Tha teine gaoil air feadh mo chleibh,
 Na fhaighde geur a tionda,
 Se meud mo speis duit 's fuath na eirig,
 Ghreas gu hèug fan am mi.

V.

Se mheudaich bron, fa laoghdach fòlas,
 Meud mo dheoin's air t'fhaotín,

Se dhuth mo ghruaidh fa sgath mo ghruag,
 Sa chaochail sruagh fir m' eugais,
 Gur tric na deoir o 'm shuil gum bhroig,
 'S le du-bhròn cha leir dhomh,
 Mo chri fa phlosgail air a lot,
 Aig meud mo thlachd 's mo speis duit.

VI.

Se meud na speis a thug mi fhein duit,
 Ann an cèitain m' òige,
 Chlaon gu leir, a choir gu h eacoir,
 O cheol gu h eislain domh 's e,
 Mar chloich 's i cruinn na ruidh le gleann,
 Bha mise am dheann gu 'm dhorin.
 O mhaduin shubhach 's feafgar dubhach,
 Dhomh bhi cumha leodaig.

VII.

Se cumha leodag rinn mo leon,
 O'n bha mi og 's mi 'm phaiste,
 Sa chaoidh cha deoin léam gun do phosa,
 Air fo' ftoir na ailis,
 An gaol a thug mi dhuit o m' oige,
 Am dheoin cha dean mi aich'eadh,
 Ged a bhi tu as do leine,
 Cha deanin fhein bonn tair ort.

VIII.

Mar theine brais, ri aonach cas,
 Ga 'n amhla an teas tha 'm fheoilse,

Sa ghaoth ga sheide ris na fleibhte,
 Sam faobh na dheigh du-roishte,
 Mar amhla tha mo chridhe fhein,
 'S mo fìnior na dheidh mur mhoine,
 'S mar sgath an teinne am barr dheth'n fhraoch,
 Gun sgath an gaol an fheoil diom.

IX.

Ge b' ing an cuan gu iomal traigh,
 San talamh ban na phaipair,
 'N cruinne bhi na bhord gu fgrìbh,
 Chuir ghnìomhara an ordu,
 Gach creudair riamh a ghin o Eubh,
 A bhi na 'n cleirich sheolta,
 Bu gann doibh innse trian na speis,
 A thug mi fhein do Leodaig.

ORAN DO SHEUMAS DOMHNULACH, GHARIDAIR,
 RAON-RUARI.

Air fonn O 's fada gur fada 's cian fada gu leoir.

I.

SANN tha 'n toganach fuzirce,
 'N raon-ruari an tras,
 Na fhear baile sna thuathnach,
 Is na bhuachaile bha.

Cha 'n 'eil ni bhis ma 'n cuairt da,
 Gu 'n ruigeas ruaradh a chail,
 Nach dean Seumas gun gharuaman,
 Gun ann luaidh thoirt air cach.

II.

Ma bhis neach ann a feorich,
 Co an feort ga 'm bheil e,
 Tha e dh'fhir-fhuil chlann Dòmhnail,
 'S tric a chòn sinn ri 'r feum,
 Fhuair e àruch às oige,
 Ann an Leoid ris an spreidh,
 'S thug 'm fhear cinne 's am blar e,
 Gu bhi na gharidair trèunt.

III.

'S math tha 'n lios ann an ordu,
 Leis gach feort ata ann,
 Na fàraide cho boidheach,
 Le aile ròs agus mìont,
 Iomad aileagan boidheach,
 A bheire solas san am,
 Do na Bain-tighearn an oga,
 Ga chuir ri 'n foin as an laimh.

IV.

'S gu 'm bu bhoidheach do dh'uaillín,
 Bhi dol suas air an t'fraid,
 Ann an aite cho curidh,
 'S e air plura gu bhàr,

Croinne mheala is ubhlan,
 Agus plumbis gu hard,
 Miann gach neach a bheir fuil air,
 Bhi caithe 'n ùin air a sga.

V.

Se mo bharail an ogan,
 Nach eil go ann na beud,
 Mur dean braiseachd na h oige,
 A chuir an spors roi cheil,
 'S iomad nianag ghlan bhoidheach,
 Bha 'n cill-mu-bheonaig an de,
 Bheire geibht ge be 'n tòr e,
 Chionn bhi poist ris on chleir.

VI.

'Tha gu leoir dhiu ma 'n cuairt duinn,
 'S iad a smuaineach gach la,
 Mur dean Seumas dhoibh fuaigia,
 Gur i fo uair thig am bas.
 Ged nach bi mi ga luaidh dhuibh,
 'S tric mi smuaineach gach tra,
 Gu 'm bheil triblaid an dual doibh,
 Le mheud fa fhuair e ga 'n gragh.

VII.

Ach ma nithear leat ceangal,
 Is dol am bannuibh ri te,
 'S gu 'm faga tu Anna,
 Bi si fo smalan ad dheigh,

Aig feothas a nadair,
Theid iad dan air gu leir,
'S e bhi huile fil-Martin,
Dubla n' airde an reigh.

VIII.

'S na 'n cluinnin do bhainis,
Sa bhi tionala floigh,
Ann am fasan, na dacha,
Gu tigh grudair no ceoil,
Gu 'n coisnise crùn ris,
Is paidhir dhubailte bhròg,
Cheann gu 'm faicin e puiste,
Ri te don triuir a tha 'n Leoid.

ORAN DO SHEONAIÐ NIC LACHLUIN.

Air fonn *Eoghin duith mbic an Toisich.*

I.

'S IOMAD neach a tha 'n trafa,
Ris a ghaedhlic, a feuchain,
Chuir mac Coinich an aird i,
'S fhuair sinn pairt di ga leugha,

Bha

Bha sinn toileach a phaidhe;
 Is gu 'm b'aridh e fein air,
 'S cha robh Raibard aig baile,
 'S chuir sin nar cabhaig gu leir sinn.

II.

Gum bu slàn air a ghruagich,
 Chaidh uaine air astar,
 'N uair a ghannich an fìoras,
 Gun 'd each feonaid air thapa,
 Cha robh ise cearbach,
 Ghleidh i airgiod gun airceas,
 Ge be fear a ni buannachd,
 Tha e suas an am bheachd fa.

III.

Ann am bleachd fa tha nìanag,
 Air a liana le folum,
 Nì i fuathal air anard,
 'S nì i banarach bho dha,
 Tha i deas thun na buana,
 Bhìgh i suas mar ri Domhnul,
 'S ged bìhì cach air an deire,
 Bhìgh iad fa ceilairach ceolar.

IV.

'S mor a cliu aig a maist'ir,
 'S aig gach ann neach na taice,
 Saon fan dail an Raon-rùri,
 A tha ghruagach ri fhaicfinn,

Sa 'm bi tathaich na 'n uaislin,
 Agus tuath-cheàirne thlachdmhor,
 Gheibhte furan san t'feomar,
 Sam bigh Seonaid Nic Lachlin,

V.

Cha 'n iongna na gillean,
 Bhi sgillin 's tigh ofta,
 Nam ga 'il an rathid,
 Sa bhi faithin nan oran,
 Thaine nall o Mhac Goinnich,
 'S gu 'm bu toil linn an ceol fin,
 Cha do chosd e ach leith-chrùn,
 'S cha d' thugain feachad air òr e,

VI.

'S na 'm bithin 'm fhear facail,
 Chuire blas air a leugha,
 Gur cinteach gur taitneach,
 I ri faicfinn na h eidi,
 Tha i cumadail dealbhach,
 'S i na fearanda gle mhath,
 'N uair a theid i do 'n t'fearnaid,
 Bith luchd airgid an deigh oir.

VII.

Ach cha dean mi do dhinnse,
 Air an nianaig bha tapidh,
 Ach gur nian i 'n fhilair,
 Tha 'n tigh na h innse an ceart uair.

An taobh eile ga feorfa,
 Chloinn an Toisich na 'm bratach,
 Bha iad rìghail a Thearlach,
 Ged bha graisg a cuir as dhoibh.

VIII.

Tha i ceanalte suairce,
 Tha i buaghail, 's i beufach,
 Tha i boidheach fi barricht,
 Cha 'n 'eil cròn orr 's leir dhomh,
 Suil a mhealla na 'n gillean,
 'S mor tha ghrinneas le ceill int,
 Slionmhor aganach barricht,
 Tha air nìra Alastir deidhail.

ORAN DO DHUGH'L STIUEHARD AM PEART,

Am fonn *A Chomuin Rìghail ruinich.*

I.

Gu 'm bu ilan an ogan,
 A chomhlich mi am blàr,
 Ian misnich agus foluin,
 Ian gliocais agus eolais,

Tha

Tha tuig 's aige th'ar moran,
 'S e sonruichte le gragh,
 Ann am furan 's math gu chumail,
 Ri duine bhuineas da.

II.

'S math b' aithne dhomh do sheorta,
 'N uair bha mi og, 's mi 'm phaisf,
 B' iad fud na daoine coire,
 Aig an robh maoin is fìoras,
 Bha daonan rud na 'm pòca,
 'S gu leoir ga thoirt do chach,
 Mu fa mairean thu, gu 'n oighrich,
 Thu air staighle chaich.

III.

Siomad latha focareach,
 Bha 'n Tulach-crosg a thamh,
 Do sheanair is do shins earachd,
 Is tha gu leoir do 'd dhilsean ann,
 Fir oga agus nianagan,
 'S bu mhiann leam tigh 'n na 'n ceann,
 Gheibhte cuire ann gu dinair,
 'S filaireachd is dàmh 's.

IV.

O na thuair thu ionfucha,
 Le tionsgal agus tùr,
 'S gu d' each thu thun no mach-thirach,
 'S gu bheil thu nis a fantuin ann,

Thuair thu rud a leanas rùit,
 Le beannuchd na tha 'd dhùich,
 Bhi fan onair m'ar bu coir dhuir,
 'S storas air do chùl.

V.

Nach feuch an taogh thu cèilidh
 'S ged robh a spreidh air chall,
 Na seall uire fan aodainn,
 Le gruaim airson an t' faoghail,
 Ma bhis aice faolum,
 Bi daonan rud na laimh,
 'S i mar mbeangan dhuit ri luba,
 Umhla ann 's gach am.

VI.

Be fin an sàr dhuin-uafal,
 Measg uaislin air an t'fràid,
 Ged thige tu ma 'n cuart da,
 Cha sealladh e le gruaim ort,
 Se dh'fhàisgte do chruai-chas,
 Sa bhu-nuichde do chàs,
 'S ealamh sheafadh e ri d' ghualin,
 San tuafaid no fan spairn.

VII.

Th'ar leam fhein gur èreachdail,
 Do Sheithir bhi ri d' chùl,
 Gearrain 'ura thairne i,
 Sa bhuidhne cliù 's nach failine.

O 'n tha thu 'm Peairt an trasa,
 Gun arduich e do chliu,
 'N uair a theid thu thun na fraide,
 Fairdidh iad co thu.

VIII.

Sar mharcuich na 'n each suntach,
 Se Dugh'l tha mi radh,
 An Stiubhardach glan dìreach,
 A thàine dh'fhuil nan Rìghre,
 Bha trì cheud bliadhna do fhichiaid is a trì ann,
 Ged chaidh an linn air chall.
 Ach 's feumail dhuinn bhi uile dileas,
 Do 'n Rìgh a tha na 'n ait.

IX.

'N taobh eile a thabhbh do mhath'r,
 Bu nadurra do sheors,
 Domhnullich a chruadail,
 Ga 'm bigh an fhian fhuil uaibhreach,
 Na fruthana mu 'd ghuailibh,
 Co uasal ris an òr.
 'S ga 'm bi long is leog'n 's bradan,
 'S racha grad air thoir.

ORAN DO DOMHNUL MAC GLAISAIN, MAISTIR
CHAITHRUICHE, 'N DUNEIDIN.

Air fonn Eoghain Duibh mhic an Toisich.

I.

'S IOMA gille glan gaedhealach,
Tha air fraide Dhuneidin,
Fada fada on 'n aite,
An d' each an arach gu speisail,
Cha bhi cun'art gu brath orr,
Tha iad laidir le chèile,
'S ged a thig orra failin,
Tha fear na 'm pairt a ni feum dhoibh.

II.

Tha fear ma 'm pairt a ni feum dhoibh,
'S na 'n eithe e na Chaibtain,
'S gu 'm bigh aige reismaid,
Rachuin aoibhneach fo bhratuich,
Tha e murrach 's e deonach,
'S iomad oganach tapidh,
Air na bhuilich e cota,
Is tha gu leoir aig an tasguidh.

III.

Tha gu leoir aig an tasguidh,
'S gheibhte aiteas gun ghruaman,
Air Domhnul Mac Glaisain,
Ga 'm bheil aigne duin uafil,

Sheafas duinail le chairdean,
 Tha e laidir ri 'n gualin,
 Treincumadail smachdail,
 'S air thus feachda bhig buaidh leis.

- IV.

Air thus feachda bhig buaidh leis,
 Nam tuafaid no iomairt,
 San le Domhnull a dheire,
 A chòir fhein do na gillean,
 Rachadh ullamh na 'n eidi;
 'S nach geileadh le giorag,
 Sa sheafa buaidh-larich,
 'S Domh'l bàn bhi fan ionad.

V.

Domh'l bàn bhi fan ionad,
 Tha e cinnadail cairdail,
 'S ioma gille bochd falamh,
 Thug e gu aran 's gu aite,
 A thug greis air an t-suipte,
 Greis air giulan luchd chapa,
 Sa tha 'n diu an Duneidin,
 'S tighean fglete toirt mail dhoibh.

VI.

Tighean fglete toirt mail dhoibh,
 Thaobh do mhath'r bu dual duit,
 Gu 'n racha tu dana,
 Air do namhad a bhuala,

Tha

Tha tigh Fàidh-ro lamhchuir,
 Sa 'm fuil bla ann ad Ghuailibh,
 Ann an aite bhi 'd chasan,
 San a las i ad ghruaidhean.

VII.

Sann a las i ad ghruaidhean,
 'S tha do bhuaghan cho minic,
 'S nach urrain mi 'n aireamb,
 Ged a tha mi ga 'n sireadh,
 Ach nam faicin do cheilidh,
 Ann ad fge mar a thige,
 Gu 'n oluin air flainte,
 Deagh mhaistir na 'n gillean.

VIII.

Tha na gillean ud greanar,
 'S tha iad tionsgalach treubhach,
 Cuir mun feach ann sa gheamhrra,
 Na thig gu 'n laimh ma bhis eis orr,
 Chuire gearrain an crann dhoibh,
 Is air ghleantibh dhoibh feudail,
 H uile neach leis an ànns e,
 So deoch-slaime fir nan feidhair.

CUMHA DHEORSA MHINN, EUNADAIR, MHORAIR
MHEADHANI.

Air fonn Nach mairin thu slan Eoghain oig.

I.

A RIGH gur muladach tha mi,
Ma dheibhin an armuin,
Chaidh feachad an trafa,
Air ghiulan na 'n cairdin,
Dh'fnaig dubhach, gu brath iad,
Fhad fa bhis iad a lathair,
Gun'a chaille, thu t'aileagan og,
Gun a chaille, &c.

II.

Bu tu 'n t eunadair ullamh,
Cho math riamh fi ghlac gunna,
Dhol a Dh' fhiaghach an mhunadh,
Gheibhte liath-chearc is tunnaig,
Eoin riathach, is dhutha,
Agus fiagh as a mhullach,
Sionnach liath bhig a fuireach san fhroig,
Sionnach liath, &c.

III.

Fendidh eunach an t'sleibhidh,
Is na daimh, is na h eildean,
Iasg aibhne a reir fin,
Is na mara le cheile,

A bhi graunn an eibhneas,
 Cha 'n eil tathuich, na 'n deighse,
 O nach mairean sgu 'n d' eug thu a Dheors,
 O nach mairean, &c.

IV.

'S geul gun fhuras do 'd chairdean,
 Sa dh'fhag dubhach do mhathair,
 Gu 'n d'eacha do bhatha,
 Ann am meadhon an t' samhradh,
 La foilair air Amain,
 'S bhi dol an coinneamh, rid adhlag,
 'S ga 'd ghiulan do bhlar chum na foid,
 Ga 'd ghiulan, &c.

V.

Tha t athair lan iarguin,
 'S e gach latha air liatha,
 O na chual e an sgiala.
 Thug e nuas e cho iosal,
 Cha chadul dhra, 'm bliadhna ;
 Ach a smuaineach 's gur fìor e,
 Co a th'aca a lianadh do chòt,
 Co a th'aca, &c.

VI.

Tha do bhraithrean fo eislain,
 Air an fgara mu 'd dheibhìn,
 'Thaine Domhnach a Duneidin,
 'N uair a chual e an fgeula,

Air each luath 's e na reisibh,
 Cha do bhuanuichd e 'n deigh sin,
 Ach ga d' chùmhach gun fheum dha le deoir,
 Ach ga 'd, &c.

VII.

Tha do pheathruichean deurach,
 H uile latha mu 'd dheibhin,
 Cha 'n iongnadh dhoibh fein sin,
 Guala thaic dheana feum dhoibh,
 C' aite am faice iad 'teugas,
 Latha clachain no feile,
 Fear bu sgairtaille ceum air an toir,
 Fear bu, &c.

VIII.

Tha do mhaistir fo ghruaman,
 S e gad t' iontraichin uaithe,
 Morair meadhoni uasal,
 Ga 'n robh caidhnuich uaibhreach,
 Agus tathuich dhaoin uaisle,
 Fhad fa bha thu ma 'n cuairt da,
 Gheibhte sithean air fuairead an reot,
 Gheibhte, &c.

IX.

Tha do chinneach dheth cràiteach,
 Biad sin Minnuich a bhraighe,
 Fhuair iad pille nach fheaird iad,
 Thu bhi dhith air an aireamh,

'N uair

'N uair a bhig iad san ard-bheinn,
 Na 'm bithe tu 'm pairt riu,
 Gheibhte sìthean gun fhailin na 'n coir,
 Gheibhte, &c.

X.

'S iomad nianag ghlan fhuaice;
 A bha spianadh a cuailain,
 'N la thiolaigte uain thu,
 Nach iara san uair sin,
 Ach bhi finte san uaigh riut,
 Gar an d'fheud iad do bhuanachd,
 Ga 'n robh crobh-laoigh air am buaile gu leor,
 Ga 'n robh, &c.

XI.

'S ioma duin tha ga 'd iontruin,
 Eidir Bruthair is Fhiondair,
 Do na chunnic thu 'd fhlainge,
 Cha bu sgrubaire teann thu,
 Bha thu furanach greannar,
 Deas cumadail glannta,
 O 'd mhuilach gu tionda do bhroig,
 O 'd mhullach, &c.

XII.

Tha do chombanuich 'g raite,
 Gur beag an folas do 'n bhraighe,
 O 'n thug an tonn uape an tarmun,
 A bha gu combanta brathrail.

A dheanadh toll air fear craice,
 'S iad ann geall air bhi 'm pairt riut,
 'S dheire fonn orra ri gaire do bheoil,
 'S dheire fonn, &c.

XIII.

Nise sguiream gad innseadh,
 O 'na 's duin thu cha dhi oirn,
 Se na tha'guin thoilintinn,
 Gu 'n d'fhuaras san tim thu,
 Gu 'd chuir mar ris na dillsean,
 Bha thu farasta fir-ghlic,
 Foineamh tlachdmhor, deas fineannta og,
 Foineamh, &c.

XIV.

Tha sinn nise mu 'd dheibhin,
 Mar gu 'm briseadh na teudan,
 'N uair bhig an fhidheal ga gleusa,
 H uile neach a thug speis duit,
 'N ceol is binne air an treigsin,
 'S bha car agam fhein riut,
 'S cha dean bruidhean dad feum dhuinn ach bron,
 'S cha dean, &c.

CUMHA EÒIN ROBERTSON, A BHATHADH AIG
MUILIN-AN-EARNA.

Air fonn Aird-rainnich an toitail.

I.

RIGH gur muládach tha mi,
Mu dheibhin an Armuin,
A bha thamh Muilin-nearna,
Gur e fgeula do Bhathuidh,
A thainig gu d' chairdean,
'N uair a shaoil iad thu 'n tra fin bhi 'd shlainte,
'N uair a shaoil, &c.

II.

'N uair a chaidh thu fan adhadh,
Si a chairt a rinn t' fhailig,
Bha fruth brais ann ro laidir,
'S e air atadh, gu braighe,
Thilg thairis, gun dail thu,
'S cha d'fheud iad le bàta ad ionfuidh,
'S cha d' fheud, &c.

III.

Bha Domh'1 Anderson 'g eigheach,
Mar dbuine dhibhail a cheile,
'N uair a chual e an fgeula,
Air a bhuaidhre ma d' dheibhin,

Sna bha mu 'n cuairt duit a reir sin,
 'S cha d' fheud iad gu leir ann do thearnadh,
 'S cha d' fheud, &c.

IV.

Dh' fhag sud sinne air luasga,
 Ga 'd shireadh sna bruachibh,
 Air an lìnne 's bu luath i,
 Gun chomas pille no smuainich,
 'S goirt an giorag a fhuair sinn,
 'N uair a dhinnis an fluagh dhuinn dimairt e,
 'N urir, &c.

V.

Tha tathair gun t'fhaotinn,
 Gun fhois a latha no dhoiche,
 Sùbhal claduich sa faoineachd,
 Dh' fheuch am faca iad t' aogus,
 'S thug sud baileach an aois air,
 Gu 'n d' fhalltruich air t' fhaotuin ri adhlac,
 Gu 'n d', &c.

VI.

Tha braithrean tath'r ro bhronach,
 H uile latha 's didomhnich,
 Ga 'd iarraidh le congnadh,
 Ann sgach caisle agus comhnard,
 'S tha 'n tastar ud mor ac,
 Eidir Peairt agus froin Muilean-earna,
 Eidir, &c.

VII.

Ged is doilich leam iadsan,
 'S goirt leam cumhadh do bhraithrean,
 Is do pheathruichean graghach,
 Agus deagh phiuth'r a mhath'r,
 Iad ga 'd chaoine fa 'g raite,
 Gun do shaoil iad gu 'm bailleagan dhoibh thu,
 Gun do, &c.

VIII.

'Tha 'n te a bha 'n dochas,
 Gu 'n deana tu posadh,
 Ga 'd chumhadh an combnuidh,
 'S tric a fruthadh nan deoir i,
 O na chual i nach beo thu,
 Cha tog aighir no ceol i gu gàire,
 Cha tog, &c.

IX.

'Tha gach neach chuir ort eolas,
 Am fad sam fagus cho bronach,
 'S tric a 'g aithris an oigridh,
 A bhigh mar riut as t oige,
 Gu 'm bu taitneach do cho-radh,
 'N uair a bhi sibh a 'g òl 's tigh thairne,
 'N uair a bhi, &c.

X.

'S càr thu thigh thighearna shruthain,
 'S bha thu eireachdail iular,

Bha do theisneas 's do ghiulan,
 Air a leaga san duthuich,
 Bha falt leadanach ùr ort,
 Air a phleata mu d' chul thaobh gu haluin,
 Air a phleata, &c.

XI.

Se Iain Robertson b'ainm dhuit,
 A reir coltaich bha ainmail,
 Cha robh cron ort ri ainmeach,
 Do na b'urradh mi Sheannachas,
 'N ife fguiream gad leanamhuin,
 O nach tuille ach marbhanach bàit thu,
 O nach, &c.

XII.

O na fhuaire sinn dh' Aobhach,
 Na chur do chorp ann am Maoilin,
 Ged is bochd bhi a t' aogais,
 'S mor am fortan linn t' fhaotuin,
 An ciste Lochdairt nan saoran,
 'S chuir sin clòs air mo smaointe an trasa,
 'S chuir sin, &c.

ORAN DO DH' AILEIN GRANDA, AN DULDREGAIN
 SERGEAN ANN AN VOLUNTEERS
 GHLINN-MORISTIN.

Air fonn Eoghuin duith mbic an Toisich.

I.

NAM cuimhreach air Ailein,
 A bha tarrauin an ordu,
 Gach fleasgach bu glaine,
 Air an laidheadh an cota,
 Fhuair iad focal cummannde,
 A thigh'n a nall thun a chomhnaird,
 Gach fear a shealamh fan reang dhiu,
 'S deas a thionda e moisain.

II.

Bha gach gunn air an sgùradh,
 'N deigh 'n uilidh fa 'n glanadh,
 'S por gheur ann an ordu,
 Bhuaileadh ord air a teannach,
 'N uair a thainig an Cornail,
 Fhuair iad ordu bhi ealamh,
 Thilg gach duine dhiu comhluath,
 'S thug sud solas do Dh' ailein.

III.

'S math thig breacan am feile,
 Os cionn do shleiste fo 'd chota,

Crios is claidhe air fhiara,
 Air do fhliosaid an ordu,
 Da chalpa bu gille,
 Da fhlinain bu bhòiche,
 Falt fada ma 'd ghuailean,
 Se na dhualagan òr bhuidh,

IV.

Tha thu theaghlach mhic Phadrig,
 'S tha do chairdean ma 'n cuairt duit.
 Dh'eire granduich Sra Spè leat,
 Na 'm bigh feum ort san tuasaid,
 Fuil righail chlainn Alpein,
 Dh'eire leat an àm cruadail,
 'S clainn ghrigair a Ranneach,
 Na fleasguich ghlana thigh Ruorudh,

V.

'N uair a chaidh sinn do 'n t'faubhal,
 Bha sinn aighireach ceolar,
 Sa thainig an drama,
 Thug e glain ann am dhorn domh,
 Ga h'òl air na gillean,
 Air nach giorag an con ftri,
 'S ge be dh'eigheadh e phaidheadh,
 Ailain bàn as a phoc e.

VI.

Ailain Grand an Duldregain,
 Gur tu ceist na 'm ban oga,

'S thuair

'S fhuair thu ceilidh bhis dleasnach,
 Dhuit am feast fhad 's is beo i,
 Gu 'm bu mhiann leat mu fheasgar,
 Bhi toirt greis air na h orain,
 Fhuair thu folum is ionnsach,
 Ged thig gu d' laimh a bhi 'd Chornait.

VII.

Ach se sgeuladh is craitich,
 Dhomh an trafa ri chòradh,
 Do ghunna gun sgain e,
 'S gun a ghearr sin na meoir dhìot,
 Tha do leonadh ri fhaicfin,
 'S mu ni 'n Caibtain da chònadh,
 San sgeul chuir a Shafun,
 Gheibh thu Sealfi O Dheorsa.

ORAN A RINNE AIR GAINNE NA MÌNE SAN

T' AMHRADH 1800.

Air fonn *Si fo bhliadhna san dearbhar an larguin-
 each dhuinn.*

I.

Si fo bhliadhna tha Gabhuidh,
 'S gach aite mu 'n cuairt,

An

An Sasun san Alabuìn,
 Tha dearbha tigh'n uape,
 Gu bheil daorfuin air eiridh,
 'S tha feum aig an t' fluagh,
 Air ard Rìgh na treocair,
 Ga 'n cònadh 's cha fluagh.

II.

'S ann tha sinn le h'ardan,
 Sle h' aileas le chèil,
 Cuir corruich air 'ur flanuigh fear,
 Gu dana gun cheill,
 Bhrìste linn na h' aitheante,
 'S meas ithe bh'ar na geig,
 Is bhagair sin am bas oirn,
 O Adhamh gu leir.

III.

Tha 'n faoghal air fas uaibhreach,
 Làn uisg agus spors,
 Gach fasan thig a nuadh oirn,
 A fhuaineach gach ló,
 C'a mar nì sinn fhuasgladh,
 Le duais no le h'or,
 'S cha 'n 'eil aguin fhuaoineach,
 Air caochla ri 'r beo.

IV.

'S gach ait air feadh na 'n crìoch fò,
 Tha iarguin ro ghoirt,

O nach

O nach eil am biagh ac,
 Gu 'n dianadh on ghort,
 Bheir e iad cho iosal,
 Le strìochda gunn toirt,
 'S gur aithreach leo gu fìorruidh,
 Mar thriall iad san olc.

V.

Si mihin a tha air eiridh,
 'N Duneidin an tràs,
 'N litir fhuair mi 'n de as,
 Ga leugh ann am laimh,
 Ceithir tafdain a dh' airgiod,
 Ga thairgfe 's ga phaidhe,
 Air peichde Thomas Olandach,
 'S leor e ri ra.

VI.

Sann an lagan Mhaoilin,
 Tha 'n daorfuin an tràs,
 A mhin a thain an rair ann,
 Gu sgaoile air cach.
 Leith-pheichd do gach aon diu,
 'S iad glaothuich a dha,
 O 'n thain iad fad an saothair,
 Na m' feudte thoirt dhoibh.

VII.

Tha mnaithean agus paistean,
 A gàruich anis,

O 'n theirig am buntata,
 'S nach d' tainig a mbin,
 Bhì 'n eiseamail na 'n gall,
 Chuir an call mi cho tric,
 'S gur iomadh neach tha 'n trafa,
 A 'g ra mar their mis.

ORAN DO MHUILEAN CHLIEDAIN.

BHA fa nainm gu robh Cleidain a deanamh bleth
 agus sgileadh fàn oiche 's nach faca duine riamb,
 è gus na chuireadh an teagamh gu 'n do ghoid e o
 mhnai a ridh, fàn sin theich e 's chaidh a Muilean o
 fheum.

Air fonn *Brigis Mhic Ruari.*

O HEI o ho, o hei o ho,
 'N d' fhìrich no 'n d' airich no 'n cuala sibh,
 Mu 'n Mhuilean bh'aig Cleidain 'sgun chuir ann an
 teagamh,
 Gu 'n innsin dhuibh beagan mar chuala mi.

I.

Se Muilean bh'aig Cleidain, fhuair urram fcha
 bheage,
 Fhad fa bha 'm fleasgach mu 'n cuairt dhoibh ann,
 Bhleithe

Bhleithe e moran do chorca 's do dh' eorna,
 'S cha 'n fhacas riamh 'n togan, ach chualas e.
 O hei o ho, &c.

II.

Sann a bhig Cleidain mar dhuine ga 'm freagra,
 'S mor a bha cheist aig an tuath-cheairn air,
 Chumadh e Muilean gu ro-mhath no uidheam,
 'S cha 'n fhaicte bir figha no tuagh aige.
 O hei o ho, &c.

III.

Bhig Cleidain a fritheala bleth agus sgile,
 'S cha niaradh iad linge ga 'n luathacha,
 Bhig an tuisge cuir thairis gach taobh air an amar,
 Sa chuibhle cha teannuiche fuarachid i.
 O hei o ho, &c.

IV.

Bhleitheadh e daonan dhoibh ann san oiche,
 Na 'n iaradh na daoine air luathacha,
 Bhig e fa mhaduin air a thrus ann sna sàic,
 Agus tiomchìol na 'n clach air a sguaba dhoibh.
 O hei o ro, &c.

V.

Thaine te ga 'n robh meildir adhiaridh cuid fein deth
 Is thuirt i mo lèir-chreach cha d' fhuair mi ann,
 An

An tomad a dh'fhag mi bha tuille fo ghràn ann;
 Chuir cuid-eigin lamh air 's gu 'm b' fhuafach e,
 O hei o ho, &c.

VI.

Thuir Cleidain gu dana, a bhradag gun naire,
 Bha dus agus cà ann ri fhuaducha,
 'S mise chuir lamh air is bhleith mi san am e,
 'S cha tug mi as gràin arson tuarasduil.
 O hei o ho, &c.

VII.

Ach bi mi gar fagail, 's theid a Muilean o sta dhuibh
 Cha chum sibh gu brath e mar fhuair sibh e,
 Cha dean e bleith ruidhe, 's cha tog sibh an linge,
 A sheafas roimh lithe nam bruachan sin.
 O hei o ho, &c.

VIII.

Gaoirid an deigh sin cha Muilean a dheis-laimh,
 Cha deana e feum ach air uairibh dhoibh,
 Thug iad as an ait e ach thog iad an aird e,
 Sann gheibh sibh an tra 's ann an Cluaini e.
 O hei o ho, &c.

IX.

Thuir Domh'l Mac Cradh gu 'n tog mi ann faubh'l
 Tigh-mor agus b'aighir duin uafait e,

Is Muilean bhis prifail a fhaingle an lìn duibh,
Is Cleidain cha phill e gam ghluasad as.

O hei o ho, &c.

X.

Cha Muilean na uidheam 's cha 'n 'eil e san uidhe,
Na h' eidir fo 's Uibhist cho suaicheanta,
Thog e an linge 's 'n uair thainig an lithe,
Gun d' thug i an cridhe tri chuairt aiste

O hei o ho, &c.

XI.

Se faisneachd Chleidain tha 'n trasa a freagairt,
Is docha gu 'n creud sibh na chuala sibh,
Fag am gu leir sibh faor gur toil fein deth.
Is bithidh an deigh fo ga smuaineacha.

O hei o ho, &c.

ORAN DO MHUILEAN LÌN PHARA SCOT ANN-AM
PITLOICHRI.

Air fonn Cuibhle an fhortain.

Ao ril o, u air cuibh'l an fhortain,
Ao ril o, u air cuibh'l an fhortain,
Il ain is o, u air cuibh'l an fhortain,
Sann fa Mhuilean lìn a tha cuibh'l an fhortain.

I.

Chuala mi bhi 'g infè mu chaibhle an fhortain,
 Gach neach aig am bi i gu 'n dean e cosnadh,
 Tha 'n te is fearr san tir fo aig Para Scot,
 'S mu bhitheas e na shlainte cha tamh 's cha chios di.
 Ao ril o u, &c.

II.

Tha do ghilleam lamhchuir 's iad uilamh ealamh,
 Tearlach 's Domhnacha ban, gu bheil iadfa barruicht
 Tomais is Ian Camron iad ainmail baileach,
 Aig gach te a shniomhas, an lian gur glan e.
 Ao ril o, &c.

III.

Th'ur leam gur mor an t' inleachd a thain an talamh
 'N uair tha Muilean lin again ann sgach baille,
 Suinglidh iad min e, 'n uair theid a tharruing,
 'S gheibh sinn pairt ga dhilib, a ni 'ur gara.
 Ao rii o u, &c.

IV.

Chuala mi bhi 'g infè n uair bha mi 'm leanabh,
 Aig muintir na tire fo 'm bheil mi fanachd,
 Nach robh aca a dh' inleachd na dheana glan e,
 'S bhig iad uile fgi-dheth air bheagan dìongail.
 Ao ril o u, &c.

V.

Na 'm bigh fear san am sin a chuire peice,
 Theireadh e ri nabi gu 'n robh e bleidail,
 Dh'ith iad mo chuid Amhlain na bha ga dheas-
 fuch,
 'S cha dean pris a shnatha, mi 'n aird am feasta.
 Ao ril o u, &c.

VI.

'S iad nianagan na ducha a bhi ga tharruing,
 Th'ur leam gur mor an uine, a dheana glan e,
 Mhileadh e an fulean air rufgadh baileach,
 Sa muineal air tuchadh le flur mi fhallain.
 Ao ril o u, &c.

VII.

Bhig na gilleam oga an sin ann am barrail,
 Nam bigh te fo leon diu, nach bigh i fallain,
 Cha deanadh e posadh air meud a h earrais,
 Dh'fhaga sin fo bhròn i le moran farrain.
 Ao ril o u, &c.

VIII.

Tha gach te dhiu 'n trasa air toirt an aire,
 Air cuibhle 'n da lainn a nì dhoibh earras,
 Ruibainean is peurlain, is stais ga 'n teannadh,
 'S bith iad tric ga 'm faoineachd ma bhis iad banail.
 Ao ril o u, &c.

IX.

IX.

Tha fear no dha am eolas a chuireas cupal,
 Thogfaide no Holainde air an luchdach,
 Ma gheibh na gillea coire a thuirt mi riut e,
 Glanidh iad nan dorn e ri froin an sguidfair.

Ao ril o u, &c.

ORAN DO LUCHD GIULAN, CHAITHRICHEAN,
 AN DUNEIDIN.

Air fonn 'N damh dann sna h eildin.

Le Luineag.

Naile siad mo ruin na h armu'n,
 Shiubhlas eatrom air na fraidean,
 Naile siad mo ruin na h armuin.

I.

'S IAD mo ruin na h armuin speis ail,
 Ris an abir cach na Sheirmain,
 'S ged a tha iad an Duneidin,
 'S mor an Speis thug iad don Ghaedhlic.
 Naile siad mo ruin, &c.

II.

'S iomad neach gam bheil iad feumail,
 A bhis aineolach gun leirfin,

Bhis a faraid cait an teid iad,
 'S iad na Sheirmzín a ní fta dhoibh,
 Naile fiad, &c.

III.

'S iad mo ruín na gilleán tuathach,
 Air am bigh an da chris guaile,
 Nam na h iomairt fiad a ghluaise,
 'S gum bigh buaidh leo mar a b' abhaist.
 Naile fiad, &c.

IV.

Tha fud aca fa mar dhualchas,
 Thaobh na taice as na bhuaint iad,
 C' aite am faca sibh no 'n cualas,
 Na thug buaidh air clann a gaedheal.
 Naile fiad, &c.

V.

Tha iad deas gu dol an caonaig,
 Deas gu eidrigin 'fgu fgaoile,
 Deas gu freagairt ann an aobhar,
 Neach a ghlaodhagh ann an cas riu.
 Naile fiad, &c.

VI.

Chaidh cha 'n fhailín iad am misnich,
 Ged a fharuichte gu tric iad,

'Sna h uil' ait ann sam bi triblaid,
 *Bithidh 'n da fhichead is a dha ann.
 Naile fiad, &c.

VII.

'S iad mo ruin na gillea còire,
 A tha fuireach an fraid Dheorsa,
 Seumas ban is Seumas Toiseach,
 B' ait leam coir aca air aite.
 Naile fiad, &c.

VIII.

Tha iad iular mar bu coir dhoibh,
 Seumas Stiubhart 's Domh'l Toiseach,
 Tha Mac Dhughait is Mac Leoid ann,
 Tha Ian Domhnullach 's Mac Aidh ann.
 Naile fiad, &c,

IX.

'N Domhnullach an togan greanar,
 A thuair folum agus ionnsuch,
 Air a staidh'l air tom nan ceann.
 'S cha do mheall e mi 'm earailt.
 Naile fiad, &c.

X.

Uileam Toiseach a Funchastul,
 Gum be sin an togan tlachdmhor,

Bheire

* The 42d Regiment.

Bheire ol is ceol le aiteas,
 Nam dhuin tachairt a fìgh thairne.
 Naile fiad, &c,

XI.

C' uim am faguin e air dearmad,
 Agus cach a bhi ga 'n ainmeach,
 Fear is minic as an 'd carb mi,
 Seumas Ferguson an tailfhear.
 Naile fiad, &c,

XII.

Gheibhte Eachunn an taobh fhios duin'
 Bheire eachdri dhuin le sgialachd,
 Mar a chleachd sinn air na Fiana,
 Is air giamanachd na 'n ard bheann.
 Naile fiad, &c.

XIII.

Tha gach fear do chach a reir sin,
 A chaidh arucha sna sleibhtean,
 Racha iad an càs na Feinne,
 Mus an geileadh iad do phrabar.
 Naile fiad, &c.

ORAN GAOIL.

Le Luineag.

Bu caomh leam bhi mireadh, a mireadh, a mireadh,
 Bu caomh leam bhi mireadh ri nian ghlain oig,
 Bu caomh leam bhi mire ri taobh mar a shirinn,
 'S mo ghaol air a tioma nam fireadh a poig.

I.

Bi sinn gu speisail a caidreacha cheile,
 A laidh fa 'g eiridh an deigh 's a bhi poist,
 Le h aighir nach treige neach aguinn a cheile,
 'S cha tathuiche cleir sinn ged cireadh an còt.
 Bu caomh, &c.

II.

Bhigb sinn a beadra, moch maidin sinu fheasgar,
 Nam crobh bhi ga 'n leige 'slaoigh bheaga mun chro,
 Cha bhigb sinn fo eagul ged thige am beudal,
 Gu 'm bithte gar greusa gu seisan no stol.
 Bu caomh, &c.

III.

Na h iuchraichean gaoil sin tha 'm fasga ri fhaotuin,
 Dh' fhaig aigne nan daoine cho sgaoilt air an toir,
 Tha tlachd ann ri fhaotin, do 'n fhear a gheibh saor
 iad,
 Cha 'n fhaicear le daoine ga ghlacaidhuich gu coir.
 Bu caomh, &c.

IV.

IV.

Bi 's iße gach latha cuir furd feadh an tighe,
 I heid mife le 'm chlaidhe a ghleidhe dhi loin,
 Breachd as an linge is fiagh as an fhreach,
 Is liath-chearc 's nar thigin bu geanail 'ur feol.
 Bu caomh, &c.

V.

O 'n tha mi am chabhaigh 'fgu 'm bheil sinn gu de-
 alach,
 Dean maille mo chailleag, fgu 'm faith mi do phòg,
 Ma 's mife do leannan nach bi thu ga 'm mhealla,
 No idir ri fànoid fmo chean ort cho mòr.
 Bu caomh, &c.

VI.

'N cluin thu mi fhleasgich nach fuirich thu beagan,
 Gu 'n tugin duit freagra cha 'n 'eil mi ach òg,
 Gu 'n infin mo leithsgeul fi 'n fhirin a fheacas;
 Gu 'm bithin an teagamh gur beag leat mo fìòr.
 Bn caomh, &c.

VII.

'N toiseach mo tharruing fa rithist mo mhealla,
 Nan tugin duit gealla gu 'm b' aireach ri 'm bheo,
 Bi chleir air an eanga gu bèudan a leantuin,
 'S neo bheusach do leannan a theanna ris og,
 Bu caomh, &c.

VIII.

VIII.

Ach thig 'n uair is math leat fgu 'n dean sinne cean-
gal,

Nach fuaigaoile eanga no peana ri 'r beo,

'S bi mise gach latha cuir furd feadh an tighe.

'S n uair theid finn a laidhe gu 'm faith thu mo
phog.

Bu caomh, &c.

ORAN DO IAIN ROBERTSON, NISE NA EUNADAIR

AIG TIGHEARNA LEID.

*Air fonn Oran Mbarair Ghinn-urachaah le
Donacha bàn.*

I.

GUIDHEAM buaidh leis an fhiuran,
Chaidh san tuath-cheairne ga rusga,
Gnothach cruadalach furdail,
Se do luathas a bha cliudhar,
Choifin onair ad dhùich,
Is am barrachd don Diubhc dheth,
Se mo bharail gu 'm fiu e dhuit aite,
Se mo, &c.

II.

II.

Cha ne ro mheud na speis,
 Thug thu do bhreacan an èile,
 A thug dhuit dol ga 'd fhèuchain,
 Ach thoirt toilintinn an deigh fo,
 Do 'n chinne ga 'n geil thu,
 'S tha iad uille lan eibhnis,
 Gun a bhuinig thu 'n reis I'n Mhic Fail ann,
 Gun a bhuinig, &c.

III.

Ged 's Mac Phail feadh na duthuch thu,
 'Tha thu 'n teaghlach tha cliutach,
 Do Thigh Thighearna Shruain,
 Ga 'm bu dual bhi fa ghiusaich,
 'N uair a thig e gu dhuchas,
 Mur fhaith thu o 'n Diubhc e,
 Scinteach feurfhonn le ùirt duit an caridh,
 Scinteach, &c.

IV.

'Tha thu aithneachail uafal,
 'S ro mhath dh'eire gach buaidh leat,
 Is cha 'n urra mi luaidh dhuibh,
 Mheud 's tha speis aig an tuath dheth,
 Cha 'n 'eil ceum ann san gluais thu,
 Nach bi deagh iomra ga luaidh ort,
 'S tha na hislean sna h uaislean an gradh dhuit,
 'S tha na, &c.

V.

'S fad 's is fagus chaidh chui ort,
 Meud fafain do lu-chleas,
 Cha robh 'm feurthonn an Diubhc,
 Ann fna chaidh ga 'n rufga,
 Fear a bheireadh o d' chul ort,
 'S leig thu uil iad gu 'n dulan,
 Sann an fin thug thu furdag fa dh'fhag iad,
 Sann an fin, &c.

VI.

Dh'fhag thu uil air an leum iad,
 'S air gach clùich a chaidh fheuchain,
 Dol le cuidseal ri cheile,
 'S bha thu d' chuspair air cheud diu,
 'S o na bhuinig thu 'n eidi,
 Tha iad uile air geileadh,
 'S b' fhiach thu 'n turram gad eighthe thu d' mhaidfair
 'S b' fhiach, &c.

VII.

Cha robh fios aig an oigre,
 Mheud fa bh' agad a dh' fholum,
 Ged bu Mhuilainean òir e,
 Bhìgh e buinichte co-luath,
 'N uair a chuirte fo 'd sgoid e,
 Stu nach cuireadh ad phòc e,
 Gus an tugadh tu ol doibh gu 'n aileas,
 Gus an tugadh, &c.

VIII.

'S math thig breacan an èile,
 'S ofan gaoirid a reir fin,
 Air do chalbana gle gheal,
 'S cha bhi fearamaid no fèill,
 San teid thu cearmanda teidi,
 Nach bi farmud nan ceud riut,
 T' fhaicin cuimir fo eidi na 'n gaedheal.
 T' fhaicin, &c.

IX.

'S eidi chumaind duin uafuil,
 Breacan ullamh 's cris-guaile,
 Air a phreasa mu d' chruachuin,
 Ged bhigh freasdu' na ruaig ann,
 Bhi tu deas gu bhi fuafgailt,
 'S mor a cheist th'aig daoine uaisl ort,
 Na 'm bigh feol air am fuafgailte dhoibh thu.
 Na 'm bigh, &c.

X.

Ach tha speis aig an Dinbhc dhuit,
 Nach eil feum dhoibh bhi 'n duil-riut,
 Cha 'n 'eil ceum theid a chuir,
 Nach bi thu fein air an cul thaobh,
 Marcuich treun na 'n each suntach,
 'S gar an leugh mi gu chul e,
 'S ait do cheilidh fhuair pùiste air laimh thu,
 'S ait do, &c.

ORAN DO THIGHEARNA SHRUTHAIN A DH' EUG
SAN FHRAING.

Air fonn Murtadb ghlinne-cumb'n.

I.

O SMISE tha fo fhuairain,
Mu 'n sgeula a chualas a nall,
A bhi 'g innse gu 'n deug thu,
'S nach e innse na breige a bh'ann,
Thighearna Shruthain gam babhaist,
Bhi le d' chuir ann an Cairi a thamh,
Dh'fhag thu sinne fo eislain,
A bhi 'g innse gu 'n d'eug thu san Fhraing.

II.

'S goit a rinn e 'ur bualadh,
An sgeul thàine nuagh oirn san àm,
Rinn 'ur cridhe a ghluasad,
T' aite caduil is t' uaigh bhi san Fhraing,
Na 'm bigh aifeag aig tuath-cheairn,
Na gum burra dhoibh cuainte a fhnamh,
Bhi do chorp air a ghiulan,
Dh' ionfuidh Euglais Shruthain a nall,

III.

O' fe 'n trafa a thachair,
Litir bhais a th'in dathigh mud dhe'in.
'S gun an toighre bhi t' ionad,
Tha sinn gach òiche a fileadh nan deur,

Cha 'n eil caoimhneas ri shireadh,
 Ann ad oighreachd o dhimich thu fein,
 Tha sinn gun sgoinn air gach iomal,
 'S air 'ur fine mu mheangain na 'n geug.

IV.

Air 'ur fine cho geur,
 Is nach urra mi leugha san am,
 Ach cha 'n fheud sin dol tuille,
 Ris a bheinn leis a ghnunna nar laimh,
 Dh' fhaotin eilde le fulas,
 Caoileach sleibhe no urrad coin bhain,
 Tha mi eislaineach duilich,
 A bhi 'g eisteachd na h uile ni th' ann.

V.

Tha sinn uille air geileadh,
 Cia mar 's 'urra dhuin fein a bhi 'n tir,
 'N uair tha 'm fear tha 'n Duneidin,
 Cho sifrach mu 'r spreidh 's tha sinn fhein,
 Cha bhi urrad na caorach,
 Aig duine san aonach gun chis,
 Ma bhis tuille ri fhaoinneachd,
 Bithidh e 'n cunnart an fhìne a sgrib.

VI.

Cha ne fine no cunnart,
 Bheire dhomh bhi ri tuireadh san am,
 Ach luchd mo ghaoil agus 'm thurain,
 Gun bhuail an taog orra buille fa cheann.

'S goirt

'S goirt a chlaoidh e finn uille,
 'Ur ceannafèadhna a dh'fhuireach san Fhraing.
 'S ged tha 'n toighre an Lunnuin,
 Nach eil faoineachd air cuin thig e nall.

VII.

Tha do chinneach fo mhulad,
 'S tha mi fhein deth mar dhuine bhig tinn,
 Cha 'n eil fà air a chumadh, dhuinn,
 Gun phairt do gach uirifgeul inns,
 M'baile Thearlaich a chuir iad e,
 Ga sgalta th'air muir as an righ'chd,
 Rinn e parladh a bhuinig,
 Eidir thall agus Lunnuin a sgrib.

VIII.

'S mor mo mhisneach, o nam fin,
 Gu 'n tig oirn a nall an tighearn òg,
 O 'n tha 'n t'fichaimh ga h eigheach,
 Is America geileadh air feol ;
 Bi finn uille dheth fundach,
 'N uair a thig e san duchar bu còir,
 'S ged tha glas air a ghiusaich,
 Gheibh sinn aiste gun chuntas na loid.

LAOIDH O'N SCRIPTAR NAOMHA.

Air fonn Geamhbra Dhughail Buchannain.

I.

CUIMHNICH do chruidhair, ann an lathacha toige,
 Mun tig ad choir an droch latha,
 Mun teann na bliadhnuchan dlu ort,
 Ann snach bi fugaradh no aidheir,
 Mu 'n caill thu solus na greine,
 Na reultan sna gealich,
 Mu 'n tig fian as na neoil ort,¹
 'N uair shaoil thu 'n dorta bhi thairis.

II.

Ach tha 'n oige cuir dail ann,
 'S tha mi claidhin le firin,
 'N car a theid ann san t sean mhaide,
 Gur ainmig leis direadh,
 Gabh sgeul an fhir theagaisg,
 Thug e greis air a mhineach,
 Sna cuiribh e 'n teagamh,
 Tha cuir leis ann fa Phibul.

III.

Mur a labhair an diaghair,
 Ga 'n robh ciall agus tuigse,
 Nach robh aguin ach faoinais,
 Ann 'ur smaintuine glice.

Gur e aideach na h oige,
 Mar ri folum an fgriptair,
 'N taon ni tha gu 'r tearna,
 Is 'ur slanuigh 'r a chreidfin.

IV.

'S iomad ni tha cuir leonadh,
 Air an oige gu minic,
 Tha 'n saoghal san fheoil ann,
 A cuir an dochais air mhireadh,
 Le 'n smaointeana gorach,
 Sireadh an stoir a tha dimbuan,
 'S ged a thaisg iad mar òr e,
 Bi e mar Fleodar gu ionairt.

V.

Ach fe 'n tòr tha nar tairgse,
 Sa bheil mearbfa a sheasas,
 Ann snach d'fhuaras an salachar,
 'N deigh dhearbha le tèine,
 Mu 's ail leat deth cùinne,
 Dean do lubadh air eagul,
 Cir mar chaidh thu an ùine,
 'S nach teid turnidh a fhreagairt.

VI.

Tha 'n luchd bleith air fas ainmig,
 'S cha 'n 'eil do theanachuir mar Chleachd i,
 Tha gach uineag gu dùnadh,
 A bha toirt iuil chum do phearfa,

Tha 'm fuaran gu deotha,
 San faothach breoite na thaice,
 Is ma theid e na chlaruibh,
 Cha dean thu 'n aird e le cearcuil.

VII.

Chi sibh uille na seann daoine,
 Gu bheil iad mall chum na coiseachd,
 Ge do ruisgte gu 'n lèin iad,
 Nach eil feum ànnt gu àstar,
 Ge da bhig duin og ann,
 Le ealuich mhoir bi e 'g acain,
 Co bhuineadh an reise,
 'S gur ann a b' fheumail dhoibh bata.

VIII.

Ach fi eallach a pheacidh,
 Tha cuir leithtrom san uair fo,
 Air neart do fhiol Adhamh,
 Mur dean grafan am fuasgladh,
 Grad thilgibh air lar i,
 'Tha bhuir slanuighear mu 'n cuairt duibh ;
 Sa ghlacas air laimh sibh,
 'S cha toir namhada uaith sibh.

IX.

Ach se dh'fhag sinn gun churam,
 Ann sgach cuis a tha romhain,
 Nach d' fhosgail 'ur suilean,
 'S nach do dhruith air 'ur colinn,

Cìod e nì tha gar ciuradh,
 'S gun a dhiult fìnn gach sònas,
 A chaidh thairgse o thus duinn,
 Ann an cùmhnant no h oibre.

X.

Dean brachduch air Adhamh,
 Bh'ann fa gharadh an toiseach,
 Gur e ubhal na craoibhe,
 A smaoinich gu h olc e,
 Mar ri liantan a bhuàiridh,
 Th' in ma 'n cuairt da ga bhrosnuch,
 Sud a bhagair am bas air,
 Sa dh'thag an am peac e.

XI.

'N d' rinn thufa riamh dh' eacoir,
 Thu fhein ann ad phearsa,
 Urrad ubhal na craoibhe,
 Na 'n do smaoinich thu d' bheachd e,
 Na 'n do bhrìst thu na h aitheante,
 Na 'n do fhantuich thu gaduchd,
 Na 'n do labhair thu breugan,
 Naghaidh Dhe is do chogais.

XII.

Mu rinn smithich dhuit tionda,
 Sa bhi rannsuch an sgriptair,
 Led chridhe ath-nuadhach,
 Sa bhi smuaineach gu tric air,

Air na dh'fhuiling 'ur slanuighear,
 'S do lamh a bhi 'n flice,
 Ann fa chrann fin a cheufta,
 'S thu fein thoirt mar ghibht da.

LAOIDH.

Air fonn *Latha bhreitheanais*.

I.

THIGHEARNA fa Rìgh na glòir,
 Na cuimhnich peaca m' oige dhomh,
 Mo pheaca ginidh agus gnìomh,
 O maith dhomh Dhia a leith do mhic.

II.

Mola dha rinn isleach fein,
 Do 'n flàpull dh' fheuchain nach eil uail,
 Aig aon neach ata fo 'n ghrein,
 'S gur ann o 'n chriadh a chaidh 'ur buain.

III.

'S aithne dha 'ur cruth fur dealbh,
 Gur duslach talmhuin fìnn air fad,
 Bh' ann fa gharidh sonadh fhuas,
 Gus na bhuainear linn a meas.

IV.

Meas chaidh thoirmisg air a chraoibh,
 Chaidh naidhir oiltail dhionsuidh Eubh,
 Thuirt i ith don mheas tha blast,
 Ni fìfreach thu air fearta Dhe.

V.

'N fin chaidh Eubh is shìn i lamh,
 'S thug i dh' Adharr e anuas,
 Chunic iad an fin le 'n fuil,
 Gu 'n robh iad ruisgte ann san uair.

VI.

Ghabh duileaga do bharr na 'n craobh,
 A dheanamh aodaich dheth gn luath,
 A dh' fholuchadh an nòchd fa nair.
 O 'n thuit iad ann fa bhas gu trèagh.

VII.

M' fin chaidh 'n tilge mach le chèil,
 A garidh Eden ann san uair,
 O'n bhris iad cumhnante na 'n gnìomh,
 Dh' fhag e 'n sliochd gun dian o thruaigh,

VIII.

Gun ait aca gu fois no tamh,
 Na cridhe taingail leis an staid,
 Ann san d'fhagar iad o thùs,
 'S goirt a dhruith e air gach neach.

IX.

O'n thainig beatha oirn as 'ur,
 'S gun drinn finn cumhnant ris a ghras,
 O maith dhomh mo smaointe tric,
 Sa liuthad uair fa bhris mi naitheant.

X.

Dean treocair orm a Dhia na 'n gras,
 Is cum mi sabhailt o gach olc,
 Pill mo shuil mun ambrig mi,
 Air diamhanas ata gum lot.

XI.

Bi mo 'dhochas ann an Criosd,
 Gu 'n dianar manam air a sga,
 O na ghabh mi e mar Rìgh,
 Mar shagart firineach 's mar fhaidh.

XII.

'S gach neach a Ghabhas uam mo dhàn,
 Teannadh iad na thra gu coir,
 Rì faoghal mealtach cuiribh cùl,
 Is bigh bhur duil an Rìgh na Gloir,

XIII.

Bithidh cuimhneacha bean Lot,
 Sheall le bochduin air a deigh,
 Ris an t' faoghal so tha lathair,
 'S na carra saluin dh'fhas i fein.

XIV.

Faicibh 'n inbhe sa 'n robh Iob,
 Chaill a chlann sa stor air fad,
 Dh'fhag a neart e is a threoir,
 Ach thug e gloir do Rìgh na 'm fear.

XV.

'N deigh sin fhuair e teachd-an-tìr,
 Lan shonas do gach nì a baill,
 Cha do pheacaich e le bheul,
 'S bha chridh reir 's mar bha e rà.

XVI.

O Dhia thoir cridhe dhuinn ad reir,
 'S ranfuich sinn air leud 's air fad,
 Chum nach sleamhnuich uain 'ur ceum,
 Is gu 'n geilleadh sinn do 'd reachd.

XVII.

Thoir gloir do 'n Athair is don Mhac,
 Do 'n Spioraid th'aca san araon,
 Bha o bhìbhuantachd an gloir,
 Sa bhis beo gu faogh'l nan faogh'l.

SONG, IN ENGLISH AND GAELIC.

I.

I LAUGH at the case of that lover's condition,
 Who repines for her love that regards not his pain,
 I likewise shall scorn at her foolish ambition,
 That slightly requited his love with disdain.
 I love her that loves me, my temper is such,
 And if she do hate me I'll hate her as much,
 I'll cherish my friend and I'll frown at my foe,
 I am careless whither I'll get her or no.

II.

My sweet-heart's inconstant, her wits they do waver,
 More light than the wind her temper remains,
 She's this like, or that like, the slack hold I've of her
 She comes by the wind, let her go by the waves ;
 She's this like, or that like, the slack hold I've of her,
 She comes by the wind, let her go by the rain ;
 And I am resolved, whatever way she go,
 I am careless whether I'll get her or no.

III.

She's witty as fortune, and brackish as weather,
 To-day she is merry and wonderous glad,
 To-morrow she's penfive with sad melancholy,
 And madly denies just the word she has said.

GRAN SUGRUDH AM BEURLA SAN GAEDHLIC.

I.

Dheanuìn gaire ri fear, a bheire gaol leis an t'fochair
 Don te nach gabh truas ris ged fhaic i e 'm pein,
 Sgu 'n cuirin fhein suarach a togra gun toinifg,
 'N uair dhibreadh i gaol gun fhuath bhi da reir,
 Mu bheir i dhomh gaol, bheir mi gaol dhi na eirig.
 Smu bheir i dhomh fuath, bheir mi fuath dhi da reir,
 Ni mi fodan ri 'm chairde, agus gruaman ri 'm
 naimhde,
 'Sco ionan leam diulta 's ged bheir i dhomh speis.

II.

Tha mo leannan ro neonach, neo stoilde na h aigne,
 Co luath ris a ghaidh, bheir i fuath dhomh is speis,
 Gur sleamhuin an conidh, 'n greim faoin tha dhi
 Mar ni thig le gaidh 'fa dh'fhalbhas le fein, [agam,
 Gur sleamhuin an conidh, 'n greim faoin tha dhi
 Mar ni thig le gaidh 'fa dh'fhalbhas le fein, [agam,
 'S tha minntinn co beachdail, fa dh'aon feol ga an
 cleachd i,
 Sgu ionan leam diulta 's ged bheir i dhomh speis.

III.

Tha i caruch mar fhortan, tha i bristeach mar aimfir,
 'N diu tha i sandach, fa cridh air dheagh ghleus,
 Tha i maireach co bronach co tuirseach 's co sprocail,
 Sgu 'n aichshean i 'm focal a labhras a beul,

I love her to-day, I'll hate her to-morrow,
 I laugh at her grief, and I mock at her sorrow,
 And I am resolved whatever way she go,
 I am careless whether I'll get her or no.

IV.

But what if another your favour inherit,
 When only the reason is owing to me,
 And if I should reap the fruit of another man's
 merit,
 Would this make me sadder or gladder to be ;
 Shall I cheer when I'm scorned, shall I laugh when
 I'm sad,
 Shall I smile when I'm angry, or repine when I'm
 I'll not break my heart being forsaken altho', [glad,
 I am careless whether I'll get her or no.

V.

Did not my countenance plead me a lover,
 When favour first blest me with thy company,
 And did not the sparks of my passion discover,
 Altho in thy absence, I always talk of thee ;
 Have I not courted thee much against nature,
 What greater symptoms of love could I shew ?
 And because you are such an insensible creature,
 I am careless whether I'll get you or no.

Bheir mi gaol di an diu, bheir mi fuath dhi a mair-
 Ni mi gaire ri bròn, ni mi mag air a pein, [each,
 'Tha minntinn co beachdail dhaon feol ga cleachda i,
 Sco ionan leam diulta fged bheir i dhomh speis.

IV.

Ciod e mu tha t'fhortan an dan do dh'fhear eile,
 Sgu 'n càruich iad uile a choire an am fge,
 Mu 's fortan domh fhein thu cha laogh do dh'fhear
 eil thu,
 Cha choir dhomh bhi dubhach no subhach ad dheigh,
 'N dean mi aoibhneas fo sproc 'n dean mi gaire fo
 straichd,
 'M bi mi cridhail fmi angrach 'm bi mi diumach
 fmi ait,
 Cha bhrift mi mo chridhe ged fhalbh thu gun tighinn
 Sco ionann leam diulte fged bheir thu dhomh speis.

V.

Bha mintin an coridh gad laoidhe dhomh mar lean-
 O tharla mi 'n tus is do choluadra mìn, nan,
 Mo litriche gaoil is mo chri bha dhuit tairis,
 'N uair chluininn ort aithris stu fad as an tìr,
 Chaidh mi ga 'd iarruidh an aghaidh mo nadair,
 Ciod a chinteachd air gragh fmo dhiara tu fein,
 O'n tha u cho donadh 's u 'd chreutair gun toinifg,
 Sco ionan leam diulte fged bheir thu dhomh speis.

MARY'S DREAM.

I.

THE moon had climb'd the highest hill,
 Which rises o'er the source of Dee,
 And from the eastern summit shed,
 Her silver light on tower and tree ;
 When Mary laid her down to sleep,
 Her thoughts on Sandie far at sea,
 When low and soft a voice was heard
 Say, Mary weep no more for me.

II.

She from the pillow gently rais'd
 Her head, to see who there might be,
 She saw young Sandie shivering stand,
 With visage pale, and hollow e'e !
 O Mary dear ! cold is my clay,
 It lies beneath a stormy sea,
 Far, far from thee I sleep in death,
 So Mary weep no more for me.

III.

Three stormy nights, and stormy days,
 We were tofs'd upon the raging main,
 And long we strove our bark to save,
 But all our striving was in vain.

Even

AISLING MAIRI.

I.

'N UAIR dh'eirich gealach gheul na 'n tra,
 O scionn na 'm beanntaibh 's aird tha 's tir,
 'Sa thaom o'n ear a solas fann,
 Ag nochdadh chrann is aird gach ni.
 Leig Mairi fios i fein chum pramh,
 'Sa beachd air Sanndi fad' o thir ;
 'N uair chual i guth gu ciuin ag ra'
 A Mhairi leig 'm bròn sin diot.

II.

O'n chluafaig thog i fuas a ceann,
 A shealltuinn cò bha ann is i,
 Co chunnaic i ach run a graidh,
 Bha shuilean fas 'fa ghnuis gun li.
 O ! 's fhuar a ghraidh 'fro fhuar ata,
 Mi 'n iochdar cuain 's mo chail gun chli,
 'S fad' fada uait mi 'n fuain a bhais,
 'Sa Mhairi leig am bròn sin diot.

III.

Fri oiche doinneanach air cuan,
 Bha finn le ardan stuagh 'g ar claidh,
 Sinn a ftri ri ar barca chumbhail fuas,
 Ach b' fhacain san uair 's bu truagh ar ftri ;

Even then when horror chill'd my blood,
 My heart was full of love to thee,
 Now the storm is past, and I at rest,
 So Mary weep no more for me.

IV.

O Mary dear, thyself prepare,
 For we soon shall meet upon that shore ;
 Where love is free from doubt and care,
 And you and I shall part no more.
 Loud crow'd the cock, the shadow fled,
 No more of Sandie could she see ;
 But soft the passing spirit said,
 Sweet Mary weep no more for me.

THE MAID THAT TENDS THE GOATS.

I.

Up among yon clifty rocks,
 Sweetly rings the rising echo,
 To the maid that tends the goats,
 Lifting o'er her native notes.
 Hark ! she sings, young Sandie's kind ;
 And he's promis'd ay to love me ;
 Here's a brooch I ne'er shall tine,
 Till he's fairly married to me ;

An sin 'n uair mheilich m' fhuil le h oillt,
 Mo chri' a ghaoil bha lan le d' ghradh ;
 Nis tha ghaoth na tofd 's tha mis aig fois,
 'Sa Mhairi leig am bròn sin diot.

IV.

O Mhairi ghraidh, dean deas thu fein,
 Oir fgearr an reise gu ar comhdhail mhor,
 An sin bithidh gradh o churam faor,
 Is dealach a chaoidh cha bhi ni 'smo.
 An sin ghairm an coileach, 's theich an sgail,
 Ni mo do Shanndi cha 'n thac i,
 'S e thuirt an taibhse ciuin 's e falbh,
 A Mhairi leig am bròn sin diot.

NIGHEAN DONN NA 'N GABHAR.

I.

'SHUAS a measg na 'n cregan aoid,
 'S binn ri eifileachd mac an fialla,
 Is nighean donn na 'n gabhar fein,
 A luinneag fein gu h eatrom binn.
 Eisd ! se caiont, tha Sanndi caomh,
 'S tha e gealltuin ghaoil bhi mairean,
 Feuch am braist nach caill mi chaoidh,
 Gus am faigh mi greim dhe m' leannan ;

Gluaifeadh

Drive away ye drony time,
And bring about our bridal day.

II.

Sandy herds a flock of sheep,
Often does he blaw the whistle,
In a strain so factly sweet,
Lambies lift'ning dare na bleat.
He's as fleet's the mountain roe,
Hardy as the highland heather,
Widing through the winter snow,
Keeping ay his flocks together ;
Wi a plaid; and bare houghs,
He braves the bleakest northern blast.

III.

Brawly can he dance and sing,
Canty glee or highland cronach,
Nane can ever match his fling,
At a reel or round a ring.
Wightly can he wield a rung,
In the brawl he's ay the bangster ;
A' his praise can ne'er be sung,
By the largest winded sangster ;
Songs that sing of Sandy's praise
Come short tho' they were ne'er so lang.

Gluaisfeadh uam na h uairean mall,
Is thigeadh am mo bhainse dlu.

II.

'S e Sanndi 's buachaill air an treud,
'S tric a sheidear leis am feadan,
Staduidh uain 's cha ghluais am beul,
'G eifdeachd ris a cheolan bhinn.
Tha e co luath ri ruagag bheann ;
Tha e co teann ri fraòch an earraich,
Siubhal ann san t' sneachda fhuar,
Dol ma 'n cuairt da chaoiribh geala,
Le breachdan caol, a's fheile cuaich,
Cuir gu dhulan fuachd na 'n speur.

III.

'S math a dhamhsa 's binn a cheol,
Cronan broin na orain mheara,
Aon cha toir san leum air buaidh,
An tionndadh luath na 'n cuairtibh, cruinn.
'S treun a lamh le darach cruaidh,
Aon san tuafaid 's e an gaisgeach,
Chliu gu leir cha teid a luaidh,
Leis a bheul a's buaine sheafas,
Dàn cha tig a chaoidh ma 'n cuairt,
Air gach buaidh tha dhasan dlu.

SONG, ENGLISH AND GAELIC.

I.

'Twas about one o'clock, in a cold frosty morning,
 As I lay asleeping most pleasantly,
 I heard the town clock give its usual warning,
 Which was my intent it should waken me.
 I ponder'd a while, at length I resolved to go
 Visit a friend who oftentimes call'd me so,
 To see whether she would prove loving and kind
 or no,
 This was my intent and it waken'd me.

II.

And as I drew near to her habitation,
 I feared lest somebody would me espy ;
 With mind fully bent to make an invasion,
 Then forward I slipp'd most privately.
 But there was no danger, for they were all asleep,
 Only my dear, who heard me soon as I did peep,
 She cried, begone I pray you, begone my sweet,
 For I was asleep and you waken'd me.

III.

How can I let you in, without being exposed,
 To scorn, reproach, and to calumny ;
 Besides, to be plain, I am not disposed,
 Therefore depart immediately.

GRAN SUGRIDH 'M BEURLA SAN GÀLDHLIC.

I.

'S ANN mu ann uair a maduinn fhuar reota,
 'N uair bha mi am chadul cho sibhalte,
 Chualas gairmair a bhaile toirt na caismachd bu choir
 Bha e air maire gu 'n duisgin leis, [dha,
 Bha mi toftach car tamull san fin gun do smaonich mi,
 Dhol a shealtuin mo leannain sneo aineamh chuir
 faoilt orm,
 A dh'euchain a cairdis no fasadh i caomhail rium,
 Be fo mo chuis fhairich sgu 'n dhuifg mi leis.

II.

'N uair thaine mi 'n taice ri h aite tamha,
 Bha mi fo fhaitcheas gu 'm faice lad mi,
 Bha minntinn cho beachdail dhol thachirt air man-
 Sgu 'n ghabh mi air 'm adhart an sibhaltachd, [fachd,
 Bha iad uille na 'n cadul cha b'eagul bhi dana dhomh
 Ach mo chiall is mo chagar rinn 'm fhaicin nar-
 thaine mi,
 Dheigh i rium pill air th'ais 's theirig dhathigh mar
 Bha mise am chadul sgun dhuifg u mi. [thaine u,

III.

'S mu leigeas mi steach u bi masla ro mhor ann,
 Aig luchd bhreug is luchd fanaid is cul-chainte,
 Sa dhinse na firinn cha 'n eil mi fhein 'n feol dhuit,
 Air an abhar sin dealich 's gabh diulta uam,

O ! do not you see the moon as she shines so bright,
Some body will see that you have been here this
night,

O hon ! if so be we are both ruin'd quite,
For I was asleep and you waken'd me.

IV.

Her pretty words so fickled my senses,
That to make answer I did begin ,
I told her they were but foolish pretences,
And if she lov'd me she would let me in ;
I will, she replied, but first I will make you swear,
You will not touch me, no not in any where ;
Otherwise forfeit my kindness for ever mair,
For I was asleep and you waken'd me.

V.

Some space interveen'd, at length we concluded
For to lye down and sleep a while ;
Ne'er thinking by him that I'd be deluded,
Nor that the false creature would me beguile ;
What, will you be rude, because you know that I
Dare not so much as speak one word low or high,
So do not provoke me, or else I shall screech and cry,
For I was asleep and you waken'd me.

VI.

O what a fool was I to be tempted
To rise and let the false creature in

Co luath fa dhaithnich thu maire bhi deojneach,
 Rinn thu led aimideachd toiseach ruim,
 Cha bhi thu cho neo-stuama air mo mhoidean cha
 teid thu 'n sin,
 Gu 'n spian mi do ghruag mar gluais u a chlisge uam,
 Sna thuirt mi san am riut le do cheann bhis fifrach
 Oir bha mis am chadul 's gun dhuifg u mi. [air,

VII.

Bha i firi rium car tamul ach dhaithnich mi geile i,
 'S thug i a gradh le lan sholas, domh ;
 Rinn mise a mhealtuin mar thoradh mo shaothair,
 'N uair bha i na laidhe lan sholasach.
 Ach 'n uair dheirich an oigh thug i pogan cho milis
 dhomh,
 Cia mar dh'theudain bhi beo san solas ad phille uam,
 Toil-intinn a 's mo san Roin-Eorpa 's cha cheilinn e,
 O dheanuinn an cadul so 'n conidh leat.

VIII.

Anis tha e feachad sgu bheil mi leat deoineach,
 Tha thu leam taitneach 's gach staid ann sam bi,
 Mo chorp agus mintinn air sibhaltach moran,
 Tuille am mhaidean cha 'n fhaic iad mi 'n clachan
 no 'n cill,
 Ach na 'n deanadh tu falbh an toiseach mar dhiar
 mi ort,
 Dheanuinn riut gair agus labhruin nach b'fhiach leam u
 Nis thig 'n uair a sail leat 's bi na raideanse fialidh
 'S ged robh mis am chadul grad dhuifgse mi. [dhuit,

SONG, ENGLISH AND GAELIC.

I.

I WENT out in a May morning,
 In a May morning it happened to be,
 Then I was aware of a well-far'd maid,
 Coming over the broom to me.

Fal al de ral, dal de ral dal dal,

Fal al de ral, dal de ral dal de.

II.

She had a voice that was more clear
 Than any damsel's under the sun ;
 I asked if she would marry me,
 Her answer was, I am too young.

Fal al de ral, &c.

III.

I am too young for to be wed,
 'Twould be a shame to all my kin ;
 Therefore young man come trouble me no more,
 For you never shall my favour won.

Fal al de ral, &c.

IV.

ORAN ANN BEURLA SAN GAEDHLIC.

Ga 'n ainm an Leannan cruaidh-chridheach.

I.

CHÀIDH mi mach ann a maduin fa mhaidh,
 Sa mhaduinn fa mhaidh a thachair e bhi,
 Chunnic mi mhaighdean bhuidh fi bànd,
 Fìgh'n thar a bhealuidh nall dhomh fhein.

Fal al de ral, dal de ral dal da,
 Fal al de ral, dal de ral dal de.

II.

Sann aice bha chàil bu bhinne blas,
 A dh' ann a chailin a bha fo 'n ghrein.
 Dh' fheoruich mi dhi 'm posadh i mi,
 Thuirt i tha mi tuille 's og gu dol ad fge,
 Fal al de ral, &c.

III.

Tha mi tuille is og gu laidhe leat,
 'Se bhi mar nair am chairde fein,
 Na bi cuir triblaid orm a dhuin òig,
 Cha choisfin thu 'm fhabhur a chaoidh na dheigh.
 Fal al de ral, &c.

IV.

I took this fair maid in my arms,
 And gently I laid her down ;
 Before I kifs'd her one or twice
 I found she was not a day too young.

Fal ai de ral, &c.

V.

O since ye have got a kifs of me,
 And ta'en from me my liberty,
 Come ease me of my grief and pain,
 And tell me when you'll marry me.

Fal al de ral, &c.

VI.

Talk no more of marriage to me,
 To marry thee that can never be,
 For all the pastimes we have had,
 You had your share as well as me.

Fal ad de ral, &c.

VII.

As you did brew, so you may drink,
 As you did bake, so you may eat ;
 You may carry your complaints home to your main,
 And tell that you are not a day too young.

Fal al de ral, &c.

VIII.

IV.

Ghabh mi 'm ghlacuibh mhaighdean 'ur,
 Gu h uafal grinn shuidh sinn air doigh,
 Mu 'n tug mi ach pog na dhoga beul,
 Gun d'aitbnich mi 'n te nach bu tuill 's og.
 Fal al de ral, &c.

V.

O'n fhuair u pog uam ann san tim,
 'S mo chomas fhein thoirt uam gud sgòid,
 Tog mi a triblaid is a pein,
 Is innis dhomh fein cùin ni sinn pòs.
 Fal al de ral, &c.

VI.

Air pòsa na tig an caint ruim fhein,
 Cha phos mi thu a chaoidh ni fmo,
 Gach tim chaidh feachad dhuinn le cheil,
 Fhuair u dheth d'fheuchin air gach feol.
 Fal al de ral, &c.

VII.

Mar ni thu do leann gabh do dheoch,
 Mar ni thu fuineadh gabh do lòn,
 Giulain do ghearain ga 'd mhathair fhein,
 'S innis nach eil thu tuille 's og.
 Fal al de ral, &c.

VIII.

VIII.

I wish my baby were but born,
 Sitting on the nurse's knee,
 And I myself were dead and gone,
 And the green grass growing over me.
 Fal al de ral, &c.

THE BRAES OF DOUNE.

To the Air of *The Caledonian Hunt's delight*.

I.

Ye banks and braes of bonny Doune,
 How can you bloom sae fresh and fair ?
 Ye little birds ye'll break my heart,
 While I'm sae weary full of care.
 Ye'll break my heart ye little birds
 That wanton warble through the thorn ;
 Ye mind me of departed joys,
 Departed never to return.

II.

Oft have I roam'd by bonny Doune,
 To see the rose and woodbine twine ;
 Where ilka bird sang o'er its note,
 And sae did I the same wi' mine.

VIII.

O nach d' rugadh mi phaislean fhein,
 Se bhi air glun ban-altrom chòir,
 'S mis chuir basuicht ann fàn ùir,
 Sam feur fas ùr bhi tigh'n air 'm fhoid.
 Fal al de ral, &c.

BRUGHAICHEAN DHUINE.

I.

A bhrughaichean Duine gur curai 'ur 'n aile,
 Gur maifeach 'sgur aluin am blà th'a'ir gach raon,
 Eoin bhig a 's binne gu 'm bris sibh mo chridhe,
 'N uair tha mi co tùrsach le cùram 'g am chlaoidh,
 Gu 'm bris sibh mo chridhe, eoin bhig a 's binne,
 Ag mireadh measg dhrisibh fa choill';
 Bheir sibh gum chuimbne an sòlas nach maireann,
 Sòlus nach maireann 's nach till a chlaoidh.

II.

'S tric ghluais mi gu suntach air brughaichean Dhuine,
 A d' thaicinn an ròs 's lus na meala a' fàs,
 Ag eifdeachd na smeoraich 's gach eun cur ri ceol
 ann,
 'S mo chridhe bha 'n conuidh lan solais is graidh.

Gu

Wi' heartsome glee I pu'd a rose,
 A rose from off yon thorny tree;
 But my false love has stolen the rose,
 And left the thorn behind for me.

Gu muirneach sòghalach bhuain mi ròs ann,
 An-ròs a d' fhas boidheach sa choill;
 Ach thainig mo leannan is mheall e 'n ròs uam,
 Is d' fhadh e 'g am leonadh na drisibh na dheigh.

BEAN UASAL ARAID ANN AM BRAIGH SIORRACHD
 PHEART A' CAOIDH A CLOINNE, A DHEUG ANN
 AM FIABHRAS ANN SAN BHLIADHNA 1795.

Air fonn Bbliadlana leum sinn d' ar milleadh.

I.

'Si fo 'n aimfir a leon mi,
 'Sa dh' fhadh dubhach ri 'm bheo mi,
 Dh' fhalbh m'aighear 's mo fhòlas,
 Theich mo ghrian 's thainit ceò orr',
 Thuit mi 'n oiche dhubh bhrònach 'g am chlaoi.
 Thuit mi, &c.

II.

II.

Thainic ofag neo-chaoinail,
 Thug i dhìom mo mheoir ghaolach,
 D'fhag i lom mi air aonach,
 'S tric mo dheoir uam ag taomadh,
 O tha mannfachd fa chaol-tìghgun/chli.
 O tha, &c.

III.

O ! eugail gun chaoimhneas,
 'S olc a bhuin u ri 'm chloinnfa,
 Gun an leigh ri fhaotuinn,
 Na gun lusan fan aonach,
 Dheanadh furtachd na feum dhoibh fan tìm.

IV.

C' aite 'm faic mi 'ur 'n aogas,
 Fiurain bhoidheach, ghlan, ghaolach,
 D' thas flathail deagh-bhuesach,
 Lan tuigse agus ceille,
 'S truagh an lath 'gur treigfin co og.

V.

'S tric 'ur 'n imhagh ag cinntinn,
 Air fuil mo throm inntinn,
 Ann fan oiche bithidh mi cluinntinn,
 Guth 'ur beoil tìghinn 'gam iunnfaidh,
 Ach cha toir sibh dhomh cainnt 's mi fudh bhron

VI.

S tric m' osnaich ag eirigh,
 Mari dearfa na greine,
 Is ann an fileadh na h oiche,
 'S tric mo dheoir uam ag taomadh,
 'S beg mo chadal, d' fhalbh 'm aogas is 'm fheoil.

VII.

Co chi mi ag caoineadh ?
 'Sa their gu 'm bheil sud gun aobhar,
 D' fhalbh mo dha mhacan ghaolach,
 D' fhalbh mo nighean bu caoine,
 Och na 'n och gur mor aobhar mo bhroin.

VIII.

Co a ghleufas an fhiodall ?
 O na chaidil thu lainn ;
 'M bi i tosdach gun uidheam,
 Na 'n duisgear ceol lea 'm buidheann,
 'S a chaidh nach mothaich i buille do mheoir.

IX.

Ciod e 'n stà dhomh bhi 'g innseadh,
 A liuthad buaidh bha ribh sinnte,
 Is nach dean sibh chaidh pilltinn,
 A thoirt sòlais do 'm inntinn,
 Ge do tha mi gu tinn le trom bbron.

X.

Pillidh ghrian ann sna speuran,
 Fàsaidh duilleach air gheugaibh,
 Duisgidh fear air na fleibhtean,
 Ach cha duisgear mo chloinnfa,
 'S trom an cadal tha daonan na 'n coir.

XI.

'M fear a shiubhlas do chein tìr,
 Bithidh duil aig a chaomhich,
 Gu an till e 'n deigh faothair,
 Ach na shiubhlas do 'n chaol-tigh,
 Cha till iad a chaoidh ann san fheoil.

XII.

An tuisge a thuiteas air fleibhtean,
 A dh' iunnfaidh chuain theid na steidibh ;
 Ri la greine ni è eirigh,
 Togaidh neoil è sna speuran,
 Ach cha togar a chreubhag gun deo.

XIII.

Ge do ghuilean gach bliadhna,
 Ag osnaich gach ial diubh,
 Cha 'n fhaigh mi chaoidh m' iartas ;
 Cha 'n glasadh gu h iosal,
 Ann an ionad na di chuimhne fudh 'n fhoid,

XIV.

C' aite nis bheil 'ur dathigh,
 A thriuir chloinne bu mhaifich,
 Na chum 'm bàs sibh fudh ghlasaibh,
 Na 'n d'fhag sibh a Sheomairchibh glasa,
 Ann sna chuir è sibh chadal ro og?

XV.

Tamh cha d' rinn sibh na thalla,
 Bha sibh uile gun smalan,
 Cha 'ur giulan do 'n chala;
 'Snach 'eil curam na gearran,
 Theich an oiche 's thain an folas d'ur coir.

XVI.

Bheir fud sòlas do m' inntinn,
 Ged robh mi bronach air timibh,
 Cha bhi mo shuilean ag fìor shruth,
 Stadaidh m' ofnaich ag dìreadh,
 Thig ial an lath na dìle a 's mo.

XVII.

Cha bhi sneachd a gheamhraidh,
 Na sheasamh daonan sna gleanntaibh,
 Cuiridh ghrian è na dheann shruth,
 Eirigh luibhean an t' samhraidh,
 Is theid trusgan ùr air gach crann a cha leon.

XVIII.

XVIII.

Cha bhi neoil dhubha-dhuaicnidh,
 Tighinn an conuidh m' an cuairt duinn,
 Eirigh ghrian, 's theid am fuadach ;
 Is gheibh sinn solas bhitheas buan duinn,
 'S gach aobhar tuireadh, is truaigh theid air chùl.

XIX.

Mo mhile beannachd do m' ghaolaich,
 'S og a dh' fhag iad an faoghal ;
 Ach 'fgearr gu 'm faic mi an caoin-chruth,
 Mar dhearfa greine nach caochail,
 Far nach deallaich an t' eug sinn ni fmo.

ORAN GAOIL DO MHAIGHDEAN UASAIL 'S AN
 EILEAN-FHADA.

A Mhali bhoidheach 'fa Mhali ghaolach,
 A Mhali bhoidheach gur mor mo ghaol ort,
 A Mhali bhoidheach gur tu a chlaoidh mi,
 'Sa d' fhag mi brònach gun doigh air t' fhaotuinn.

I.

A MHALI bhoidheach gur mor mo ghaol ort,
 Gur tric mi cuimhneach ort 's mi m' aonar,

Ge do fhiubhlainn gach ceum do 'n t' faoghal,
 Bithidh t' imhagh bhoidheach tighinn beo gach taobh
 dhìom.

A Mhali, &c.

II.

'S truagh nach robh mi 's mo Mhali bhoidheach,
 Ann an gleannan faoin a's ceo air,
 'Sged bu Rìgh mi fan Roinn-Eorpa,
 Cha 'n iarruinn pog ach o Mhali bhoidheach.

A Mhali, &c.

III.

Ach chithear feigh air sge sna speuran,
 Chithear iafg air aird nan fleibhteann,
 Chithear sneachda dubh air gheugaibh,
 Mu 'm faicear caochladh air mo ghaol duit.

A Mhali, &c.

IV.

O Mhali lugh 'daich thu mo chiall domh,
 Tha mo chridh' le do ghaol air lìonadh;
 Tha gach la ann am fad mar bhliadhna,
 Mur faic mi taoduinn a tha mar ghrian domh,

A Mhali, &c.

V.

Co chi mo Mhali 'fa 's urrainn aicheadh,
 Gu bheil a chridhe laist le gradh dhi,

Thug

Thug i barrachd ann an ailleachd,
 Thar gach maise tha fàs san àl so ?
 A Mhali, &c.

IV.

Do shuilean meallach fudh d' mhala bhoidhich,
 Do bheulan tana air dhiath na 'n rofan,
 Do shlios mar chanach 'n gleannan mointich,
 'S do ghruaidh mar chaoran fudh fge na mor bheann
 A Mhali, &c.

VII.

C' aite 'm faicear san t' faoghal bean t' aogais,
 Cha 'n 'eil i idir ann ri fhaotuinn,
 Am maise an tuigse 'san deagh bheusan,
 Tha thu ro arda ofcionn gach aon diubh.
 A Mhali, &c.

VIII.

Fhir a shiubhlais thar thonnaibh uaibhreach,
 D' iunnfaidh Innsibh cian na 'n cuantaibh,
 Thoir gach fiod agus ni tha lnachmhor,
 Dh' iunnfaidh Mhali a rinn mo bhuaireadh.
 A Mhali, &c.

IX.

Eoin a 's moiche a theid air fgiathaibh,
 'Sa theid arda ann san iarmailt,

Na bitheadh lath ann fa bhliadhna,
 'S nach feinn sibh ceol do mo Mhali chiatach,
 A Mhali, &c.

X.

Ach cha dean Eala air flios na mor-thonn,
 Cha de. n Smeorach na 'm badan boidheach ;
 Cha dean gach Inneal ciuil ach cronan,
 'N uair a sheineas mo Mhali bhoidheach.
 A Mhal, &c.

XI.

Ge do bhi mi gu tùrfach cianail,
 'S mi le cùram air mo lionadh,
 Ni do ghnuis fa a tha mar ghrian domh,
 Mo chridhe Suntach nuair thig thu m' fhianuis.
 A Mhali, &c.

XII,

Gu mo stan do mo Mhali bhoidheach,
 Ge b' e aite sam bi a conuidh,
 'Se mo ghuidhfa àm fad 'fa 's beo mi.
 Gu 'm bi gach sòlas aig Mali bhoidheach.
 A Mhali, &c.

ORAN SHEUMAS STIUBHARD, PIBAIRE SAN
REISEAMAID 61.

Air fonn *Eoghain duith mhic an Toisich.*

I.

'S TRIC mi cuimhneach air Seumas,
Chaidh 'n de orm seachad,
Chualas caismeachd do pibe,
Chuireadh fgios dinn is airfneal,
Dol a dhionfaidh na bainse,
Bha san am ann fa ghasgan,
Fhuair sinn failte a Phrionsa.
As do fhionsair gu taitneach.

II.

As do fhionfair 's bu taitneach,
Leam a chaismeachd a chualas,
Feudain loma, ga 'n gleusa,
Duis a 'g eiridh ri 'd ghualinn,
'Nuair a chaidh thu Duneidin,
Bu mhor do speis aig daoine uaisle,
'S on a choisin thu fhein i,
Cuim nach sèide tu suas i.

III.

Cuim nach sèide tu suas i,
'Se bu dual dhuit o t' aiteam,

Ceol fonn mhor na pibe,
 Sa bhi ga feinn ann t'achlais,
 Thug thu greis ann fa bhraidhe,
 Aig Domh'l bàn cinnaclachair,
 'S cha dealich ri 'd bheo riut,
 Na thug thu dh' fholum leat dathigh.

IV.

Na thug thu dh' fholum leat dathigh,
 'S fad 's is fagus chaidh cliu air,
 'Nuair a chuala Rìgh Deors e,
 Bha e 'n toir ort 's cha bionгна,
 Ged a bhìgh a chuid daoine,
 Gle sgaoilt air gach aonach,
 'Stu chuire ri cheil iad,
 'Nuair a sheide tu 'n gaohair.

V.

'Nuair a sheide tu 'n gaohair,
 'Stu nach caomhna' san uair sin,
 Meoir phongaile luth-mhor,
 Geara ciuil do na h uaislean,
 Bhìgh do bhreacan an èile,
 'S it na peacaige suas ort,
 'S co bu deise no Seumas ;
 Ged thug na h eirìnich fuath dhuit.

VI.

San thug na Heirìnich fuath dhuit,
 Thaobh do luath 's is do thapa,

Thu bhi buinig na 'n reisean,
 'S iad bhi geile fo smachd dhuit,
 Bha do Chaibtain, ri 'd chul thaobh,
 Raibard Stiubhard Fonchastul,
 'S aig feothas do ghiulain,
 Gun a stiuir e thu dhathigh.

VII.

Gun a stiuir e thu dhathigh.
 'S litir agad a dh' fheuchain,
 Gun a riaruich thu Deorsa,
 A reir ordu gach reismaid,
 Cha d' fhuair iad thu 'm failinn,
 Fhad fa bha thu an Eirin,
 O na thainig thu 'n trasa,
 Gheibh sinn pairt uat do d' chèili.

VIII.

Gheibh sinn pairt uat do 'd chèili,
 Is a reir fin do 'd ealidh,
 Bu tu sealagair na sìne,
 Ann am fri na 'n damh feanga,
 Bhìgh do mbialchoin air ialan,
 Dol a dhiari an t' fionnich,
 'S tric a chuir thu ri h alachaig,
 A mhaidheach gheara mhasach ghreanach..

IX.

Ge be tharla air Seumas,
 Air feill no 'n tigh leanna,

Gu 'm fainichte air thu 's air,
 Gu 'm bu Stiùbhardach glan e,
 Bhig do bhotal ga iaruidh,
 'Stu ga riaruch gun fmalan,
 'Sge do theirin a dha dhiu,
 'Stu phaidhe le gean iad.

ORAN GAOIL.

I.

O NIGHEAN thug mi gaoil duit,
 'S eoa 'n theud mi chleth air cach,
 'Sa chaoidh cha dean mi caochladh,
 Gu 'n claoidhear mi le bàs,
 Tha 'n curam mor th' air minntinn,
 Gan chlaoidh a dh'oich fa la,
 Ag innfeadh dhomh le ciuntealachd,
 Nach treig e mi gu brath.

Tha, &c.

II.

'S craobh do 'n Abhul phrisail thu,
 Tha cinnin am brughach ard,
 Far nach ruig fear m'ru ort,
 An aird 's ga 'n fin è laire,

Ged

Ged robh i mar a dhiochull,
 'Gad dhìteadh ann sgach aite,
 Le bhreugan a's le earailtean,
 Cha ruig è air do bharr.
 Ged, &c.

III.

O nighean 's mor mo ghradh dhuit,
 'Stu chre is aithe snuadh,
 'Sa chaoidh cha dean mi aicheadh,
 Gu 'n cairear mi san uaigh,
 Cha 'n eol domh h aon thug barr ort,
 'Stu 's deise d' fhas do 'n t' fluagh,
 Ach mar e mise 's fearr leat,
 Na gabh ni stair' ri luaidh.
 Cha, &c.

IV.

Do theanga bhlasda cheolmhor,
 Mar smeoraich air a gheig,
 Do dheud gheal mhiuchair bhoidheach,
 Tha 'n ordan dlu dha cheil',
 Gur milse leam do phogan ;
 Na feorfa tha fudh'n ghreim,
 Ach na 'm bithinn leointa,
 Mo dhoigh gur tu mo leigh'.
 Gur, &c.

V.

'San ort a tha 'n cul fniomhain,
 Na chamalagan mìn tlà,

T' aghaidh ghlan 's do chichean,
 Mar fhneachda mìn bheann ard,
 Suil chorrach is glain' lionadh,
 Gruaidh mhìn-dearg is rafg mall,
 Mala chaol mar ite an fhir-coin,
 'San ort tha 'n imhagh bhla.

VI.

O ghabh mi beachd an tùs ort,
 Bu leat mo run do ghnà,
 Rinn t' aigne a's do ghuilan,
 Mo lubadh fios gu làr,

Na

THE MOURNFUL SHEPHERD.

In Gaelic and English,

I.

DESPAIRING beside a clear stream,
 A shepherd forsaken was laid,
 And while a false nymph was his theme,
 A willow supported his head.

II.

The wind that blew over the plain,
 To his sighs with a sigh did reply,
 And the brook in return to his pain,
 Ran mournfully murmuring by.

III.

Na fhuair mi fein dhe d' fhugradh,
 'Sè d' fhag mi bruite 'n tràs,
 'Sa lion mo chridh' le cùram,
 Nach teid air chùl gu brath.

VII.

'Sa nis mu 's eigin dealachadh,
 Mo bheannachd air do dheigh,
 Thug mise mo ghaol falaich dhuit,
 'San thar gach aon fudh'n ghrein,
 A bheg dhe d' chron cha chuala mi,
 'S idir cha d' fhuair mi fein,
 'San dh' aithnich mi le barantas,
 Gur cridhe glan tha d' chre.

AM BUACHAILL BRÒNACH.

I.

TAOBH fruthain gun dòchas fudh'n ghrein,
 Na fhìne bha aodhaire bochd fann,
 Teachd air cailinn nach deònaich dha gaol,
 'S bu chaomh leis bar geige fudh' cheann.

II.

Sheid a ghaoth bhar an raoin le guth bròin,
 Ag osnaich le osnaich an aodhaire,
 Bha na fruthain ag fregradh d'a leon,
 Le crònan trom brònach ag caoidh,

III.

Alas ! silly swain that I was !
 (Thus sadly complaining he cry'd),
 When first I beheld that fair face,
 'Twere better by far I had died.

IV.

She talk'd, and I blest her dear tongue,
 When she smil'd it was pleasure too great,
 I listen'd and cry'd when she sung,
 Was the nightingale ever so sweet ?

V.

How foolish was I to believe
 She could doat on so lowly a clown,
 Or that her fond heart would not grieve
 To forsake the fine folk of the town !

VI.

To think that a beauty so gay,
 So kind and so constant would prove,
 To go clad like our maidens in gray,
 Or live in a cottage on love.

VII.

What tho' I have skill to complain,
 Tho' the Muses my temples have crown'd ?
 What tho' when they hear my soft strain,
 The virgins sit weeping around ?

III.

Gur gòrach an t' oig fhear mi fein,
 Ars' easan 's e caoineadh gu cruaidh,
 'N uair chunnaic mi 'n tùs a cruth-caoin,
 Gu 'm b' fhearr dhomh na 'n faoghal bhi fan uaigh.

IV.

'N uair labhair i bheannuich mi beul,
 'N uair ghàir i bha 'm eibhneas ro mhor,
 'N uair sheinn i bu bhinn i na teud,
 Na smeorach fa cheitean ri ceol.

V.

Gu 'm b'aimideach mise bhi 'n dùil
 Gu 'n geilleadh i dh' ùmaidh co faoin,
 Na gu 'm fagadh i 'm baile 'fa rùin,
 Gun a cridhe bhi bruite na dheigh.

VI.

B' fhaoin mo bharail gu 'm faighean ri 'm bheo,
 Bean co boidheach gun fhotas na beus,
 Na gu 'm b' fhiu lea trusgan de 'n chlò,
 Na cònuidh 'n tigh-foid airson gaoil.

VII.

Ciod è ged a's eol domh bhi caoidh,
 Ged chrunas an Naonar* mo cheann,
 Ged ghuileas na h oighean ri 'm thaobh,
 'N uair chluinn iad mi caoidh gu bochd fann?

VIII.

Ah ! Colin thy hopes are in vain,
 Thy pipe and thy laurel resign ;
 Thy fair one inclines to a swain
 Whose music is sweeter than thine.

IX.

All you my companions so dear,
 Who are sorry to see me betray'd,
 Whatever I suffer forbear,
 Forbear to accuse the false maid.

X.

Tho' through the wide world I should range,
 'Tis in vain from my fortune to fly ;
 'Twas hers to be false, and to change,
 'Tis mine to be constant, and die.

XI.

If, while my hard fate I sustain,
 In her breast any pity is found,
 Let her come with the nymphs of the plain,
 And see me laid low in the ground.

XII.

The last humble boon that I crave,
 Is to shade me with cypress and yew,
 And when she looks down on my grave,
 Let her own that her shepherd was true.

VIII.

O ! Chailean tha do bharail gun stà,
 Cuir do phìob 's do crùn-labhrais air cùl,
 Thug do leannan do fhear eile 'gradh,
 'S fearr calaidh a's maran na thu.

IX.

A luchd comuin 'fa chaìrdin mo rùn,
 A bha tùrfach 'nuair dhiult i dhomh gaol,
 Ge do chi sibh na deoir air mo shuil,
 Na cuiribh còir air mo rùnfa a chaoidh.

X.

Ge do shiubhlain an saoghal gu leir,
 Gheibh mi daonan a nì tha dhomh 'n dàn,
 Bitheadh ise co iomluan ri gaoith,
 Ach bithidh mise gun chaochladh do ghnà.

XI.

Mu tha iochd gabhail tamh ann a cridh',
 'Nuair a chi i mi finnte gun lù,
 Bitheadh i 'm faisge le h oighean na tìr,
 Gu 'm faicinn dol fìos ann san ùir.

XII.

Aon achanuich dhiaruinn fadheoidh,
 Gu 'm bitheadh iubhar 'gam chòdach san uir,
 'Si dh' aideach' nam sealltuinn air m' fhoìd,
 Gum bu sheasmhach mi 'n conidh do m' rùn.

XIII.

Then to her new love let her go,
 And deck her in golden array,
 Be fairest at every fine show,
 And frolic it all the long day.

XIV.

While Colin forgotten and gone,
 No more shall be talk'd of, or seen;
 Unless when beneath the pale moon,
 His ghost shall glide over the plain.

XIII.

An sin ruigeadh i leannan a gaoil,
 Air a sgeudach le heudach 'fle hòr,
 Bitheadh aic urram bhan og air gach feill,
 Ann an fugaradh 'san eibhneas gach lò.

XIV.

Am feadh tha Cailean gan luaidh air fudh'n ghrein,
 Gun iomradh gun sgeul air ni 's mò;
 Mur faicear fudh ghealach na 'n speur,
 A thaibhse na steud thair an lòn.

A BHAINNIS A BHA 'M BAILE NA 'N TAILLEARAN.

I.

AN cuala fibhse mu na bhainnis,
 'Sa bhaile bh' aig na Taillearan,
 Ann am braigh bàta Theill,
 Mar theanna fibh Shrath-ardal,
 Tha è leth-char air a chonard,
 'S *Constantinople* lamh ris,
 Far na thionail na fir-oga,
 Is thoifich iad ri lamhachadh.

II.

Tha è mar thasan ann san duthaich,
 Air pùsadh a's air bainnsean,
 Gu 'm bi iad a' losgadh fùdair,
 Mu 's a fiu an lànán,
 Paidhir Dhag aca na 'm puidse,
 'S dhuifge iad na beanntan,
 Le Mac Talla ann fa bhuirich,
 Thoirt dùlan 'n fhir a b' fhearr dhiu.

III.

'N uair thainig iad le chabhaig,
 Nall a Lagan-raite,
 Bean na bainnse 's na bha mar ri,
 Stad iad aig a bhàta,

Thug

Thug iad caismeachd san uair fin,
 'S chuala Dailachairn iad,
 'S ealamh fhregair iad san uair dhoibh,
 Shuas aig Muilean-fhearna.

IV.

Gu 'm b' iad fin na daoine tapaidh,
 'S fol'michte bras a bha iad,
 Ann sa chaonaig nach bu gear^{bair}lach,
 Ach gu sgairteal laidir,
 Iad co sibhailte ri maighdean,
 Caoin eil mar a b' abhaist,
 Ann an coludar dhaoine uaisle,
 Tuasaid cha ni b' thearr leo.

V.

Gu 'm b' iad fin na daoine leighte,
 Ann 's nach faighte 'm faillinn,
 Domhull Cenachair tha e taghte
 Uilleam Reid a dha dhiu,
 Ged nach aithris mi gu leir iad,
 Geibh sibh sgeul o chach orra,
 Ach na 'm bitheadh iad san tigh-sheinse,
 Dh' eigheadh iad a's phaidheadh.

VI.

'N uair thachair iad ri cheile,
 Bha iad speiseil daimheil,
 Gabhail rathaid feadh a cheile,
 Leimnich a's a damh fa,

Na huile fear 'fa chaileag fein,
 'S i na fgè air laimh aig,
 A' toirt fiucair dhi a phuidse,
 Ag ùrachadh a chairdeais.

VII.

Gilbard ann 'm baile Mhuilean,
 Thug mi an turram dhafan,
 Ceann na riaghailt a's an fhurain,
 'Smath è chumail ca' deas,
 Captain air na *Volunteers* e;
 'Sro, mhath 's fiach è 'n taite,
 Is airidh è air bean bhithas miagail,
 'S ciallach glic an t' armunn.

VIII.

Fhuair iad piobaireachd a's ealaidh,
 Ann fgach baile an tain iad,
 Le meoir dhionach ro ealamh,
 Tarfuin air an t'siunfair,
 Bha na duis an sin fa ghlaodhaich,
 'Sa 'n gaothair a toirt cainte dhoibh,
 Agus Domhull mac an t' faoir,
 Cuir gaoithe ann fa Mhala.

IX.

'N uair thainig iad an baile,
 Cha 'n ann falamh bha è,
 Bha na staid ann a' cuir thairis,
 'S baràilean stuth laidir,

Branndi

Braandì uisge beath 's beoir,
 Chuir gu ceol na h armuinn,
 Fhuair iad pailteas air gach bord,
 As gu leoir dhe fhagail.

X.

'N uair thainig am a chadail,
 Is aguinn na b' fheaird sinn,
 Thug an lànàn fin-an aire,
 Gur è ealaidh b' fhearr leo,
 Dol a luidh an glacaibh cheile,
 'S dh'eigh fin an deoch flainnte,
 Agus dh' fhag fin iad co eibhinn,
 Ri Rìgh ann sgè na Bann-rìgh.

James McDonald Perth

C R I O C H.

